

Uredništvo: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin - Izdaja Casopisno podjetje Kranj - Glavni urednik Igor Slavce - Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 22. 4. 1980

Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pot ljubezni

Iz velike rdeče rože, ki so jo sestavljali mladi Vojvodinci, je 22. marca šla na pot letošnja štafeta mladosti. Od tedaj se prepotovala že tisoče kilometrov po Vojvodini, Srbiji, Makedoniji in Crni gori. Spremljajo jo pionirji, mladenci, delovni ljudje in občani v iskrenimi obljubami tovariš Titu, da bomo še naprej hodili po njegovi poti, da bomo uresničevali njegove pobude, predvsem pa jo po vso pot spremlja vroča želja, da bi tovariš Tito ozdravel. Praznično vzdušje je čutili tudi na Gorenjskem. Povsod pripravljajo svečane sprejeme, izbirajo najbolj vzorne mladence in mladince, ki bodo letošnja štafeta palico, krasijo s praznično sprejemno in potjo, po kateri bo potovala. Gorenjska bo štafeto mladosti, ki prihaja v našo republiko, jutri, pozdravila v petek, 22. aprila, ko se bo zjutraj ob 8.30 urah iz Podbrda pripeljala v Bohinjsko Bistrico. Jeseni-

čani jo bodo dobili ob 8.30 na Poljanah, Radovljčani ob 9.45 v Vrbi, Trzičani ob 10.25 v Podtaboru, Kranjčani ob 11.05 na Golniku in Škofjeločani ob 11.50 v Zabnici.

Letošnja zvezna štafeta mladosti se bo na Gorenjskem zadržala komaj pet ur in pol. Kljub skopu odmerjenemu času bo obiskala številne vasi, mesta in delovne organizacije, v vsaki občini pa ji pripravljajo tudi osrednje sprejeme z bogatim kulturnim programom. Na Jesenicah pred gimnazijo, v Radovljici, v Trzinu pred paviljonom NOB, v Kranju na Trgu revolucije in v Škofji Loki pri Gorenjski predilnici na Trati. Na teh slovesnostih se bodo zvezni štafeti pridružile tudi lokalne.

Zaželimo štafeti srečno pot. Naj povsod pomeni njen prihod praznik in v srcu vsakega pionirja, mladince, delovnega človeka in občana naj zavpije iskrena želja: ozdravi, tovariš Tito!

H. Jelovčan

Gorenjske zime bodo donosnejše

Zahteven petletni zalogaj

Zgraditev toliko novih žižnic, da bodo lahko prepeljale na uro nad 40.000 smučarjev, ureditev potrebnih prog in postavitev drugih objektov, za katere bi morala Gorenjska v prihodnjih petih letih zagotoviti 678,5 milijona dinarjev, bo brez širše družbene pomoči prezahteven zalogaj, saj se turistično in žičničarsko gospodarstvo ne more pohvaliti s preveč dobrimi poslovnimi rezultati

Kranj - Analiza o zimskem turizmu na Gorenjskem, zasnovana na podatkih najbolj »zimskih« mesecev januarja, februarja in marca v zadnjih desetih letih, ki jo je za medobčinsko Gospodarsko zbornico za Gorenjsko pripravila Francka Baškovič, je ob ugotavljanju sedanjih razmer v gorenjskem zimskem turizmu uprta predvsem v prihodnje srednjeročno obdobje. Gradivo nam pove, da Gorenjska lahko pozimi ponudi prenočitvene zmogljivosti 8675 ljudem, da so gorenjske žičnice to zimo prepeljale nad 10 milijonov smučarjev, kar je nad tričetrtine vseh prevozov na slovenskih žičnicah, da beležimo pozimi okrog pol milijona prenočitev in ustvarimo tretjino slovenskega turističnega prometa (ob upoštevanju letne sezone se naš delež zniža na četrtino), da so hoteli pozimi bolj izkoriščeni in še vedno premalo druge oblike bivalne ponudbe (delež zasebnih sob in penzionov upada) in da je bila v preteklosti kljub nekaterim neugodnim zimam uspešnost celotnega gorenjskega turizma v veliki meri odvisna prav od zime. To kaže, da je zimski turizem za Gorenjsko pomemben in da je pravilna družbenopolitična in gospodarska opredelitev dati zimskemu turizmu prednostni značaj.

Dosedanje dosežke gorenjskega zimskega turizma zato ne kaže podcenjevati ali jih celo negativno ocenjevati, če vemo, kakšen je položaj panoge nasploh pri nas in kakšne tegobe prinašajo na primer naši žičničarji, ki so v sosesčini vse-

stransko privilegirana dejavnost. Naši žičničarji in z njimi celotni zimski turizem se odvíja v neugodnih pogojih, veliko nižje kot drugje, kjer je še tri tisoč metrov visoko dovolj travnatih površin, pri nas pa ovirajo plazovi in prepadi, skale in slabše zime, ki najprej pokažejo zobe v nižini. Zato moramo pri nas potrošiti za ureditev visokega smučišča neprimerno več, vendar kljub temu to ne sme biti razlog za obup in odpoved napredka zimskega turizma. Le bolje in učinkoviteje se moramo organizirati, graditi, združevati misli, reševati, delo in denar ter upoštevati navidežno nepomembne, vendar za turistično družino odločilne zadeve.

Gorenjci imamo dobrih 41 kilometrov žičnic, 103 kilometre smučarskih prog, žičnice pa lahko prepeljejo naenkrat 41.000 ljudi na uro. Na naših smučiščih pa lahko smuča naenkrat le 12.000 smučarjev. Tu tiči skrivnost prenatrpanih smučišč, vrst in negodovanja ter konec koncev tudi množične smučarije prek meje. Smučarski množičnosti prav tako ne sledijo gostinske in prenočitvene zmogljivosti.

Do leta 1985 nameravamo takšnemu stanju narediti konec. Načrtujemo enkratno povečavo prevoznih zmogljivosti žičnic, temu primerno povečavo prog in gradnjo spremljalnih objektov ob žičnicah. 678,5 milijona bomo potrebovali zato, vlaganja v gostinske in druge objekte, kjer tudi šepamo, pa niso upoštevane. Težko bo sama Gorenjska uresničila plan in družbena skup-

nost v širšem obsegu bo morala pomagati, saj je gorenjska smučarija vodilna v Sloveniji. Združeno delo, obremenjeno s poslovnimi težavami, bo težko primaknilo soudeležbo 40,7 milijona lastnih sredstev, pa tudi banka denarja nima na pretek. Marsikaj bo torej treba tudi spremeniti v splošnem družbenem položaju turizma in žičničarstva.

J. Košnjek

Sporočilo zdravniškega konzilija

LJUBLJANA - Splošno zdravstveno stanje predsednika republike in Zveze komunistov Jugoslavije Josipa Broza-Tita je še naprej zelo resno, sporoča iz ljubljanskega Kliničnega centra svet zdravnikov, ki se že 14 tednov bori za zdravje našega predsednika. Kljub potrebnim ukrepom krvavitve v želodcu in črevesju ne preneha. Okvara jeter, ki jo spremlja zlatenica, se krepi. Pljučnica še traja, prav tako pa je še vedno visoka temperatura. Zdravniški konzilij nadaljuje z intenzivnim zdravljenjem.

Pozdravi jelovski štafeti

RADOVLJICA - Letos prihaja štafeta mladosti v radovljiško občino 25. aprila z železnico s primorske strani v Bohinjsko Bistrico. Obenem s pripravami za zvezno štafeto se radovljiška mladina pripravljata tudi na prevzem tradicionalne jelovski občinske štafete, ki se bo 25. aprila pred begunjskim Elanom pridružila zvezni štafeti.

Jelovski občinski štafeto organizirajo letos že četrtoč, izdelali pa so jo v Iskri v Lipnici, kjer bo tudi krenila 22. aprila na svojo pot. Mladi jo bodo ponesli preko Kropce, na Vodiško planino, na Kupljenik, v Staro Fužino, na Koprivnik, v Gorje, na Bled, v Lesce, na Črničec, Posavec in v Kropo ter Kamno gorico in na Lancovo. D. S.

Samoprispevek še do konca leta

Konec letošnjega leta se izteče združevanje sredstev po družbenem dogovoru za gradnjo družbenih objektov v krajevnih skupnostih, ki je bil za letošnje petih let sprejet v kranjski občini. Delovne organizacije so iz dohodka združevale 1 odstotek, občani pa iz osebnega dohodka prav tako 1 odstotek

Kranj - Doslej je bilo na ta način zbranih skoraj 180 milijonov dinov, ki so bili porabljeni za gradnjo osnovnih šol, dveh vrtcev, rekreativne objekta, drsališče, za adaptacijo v krajevnih skupnostih po letnem programu in komunalne objekte. Samo v lanskem letu je bilo za dokončanje osnovne šole na Poljanah porabljenih 55,6 milijona dinov, kolo pa bo gotova prihodnji leto. Poleg opreme za šole in vrtece so namenili denar tudi za večkratno halo v Savskem logu, za gradnjo osrednje strelišče, v krajevnih skupnostih pa so se namenili dela pri rekreativnih objektih, adaptaciji kulturnih domov in drugo. Prav o tem bo na podlagi predloga koordinacijskega odbora za letošnje družbenih objektov razpravljala tudi skupščina občinske skupnosti na svoji prihodnji seji. Ker pa se po družbenem dogovoru

sredstva iz osebnega dohodka prenehajo zbirati s 30. junijem letos, medtem ko se iz dohodka delovnih organizacij zbirajo še do konca leta, je koordinacijski odbor sklenil predlagati podpisnikom družbenega dogovora podaljšanje zbiranja prispevka še do konca tega leta. V šestih mesecih do izteka samoprispevka v letošnjem letu bi se namreč lahko zbralo 13 milijonov din, s čimer bi lahko med drugim tudi nadomestili manjkajoča sredstva, ki se zaradi stabilizacijskih ukrepov ne zbirajo več pri skupnosti otroškega varstva; razen tega pa bi zbrana sredstva iz osebnega dohodka lahko namenili tudi za kritje podražitev gradnje objektov, za povečanje kapacitet v objektih za družbeno varstvo otrok, posebno še za varstvo lažje prizadetih predšolskih otrok in pa za dokončanje gradnje posameznih objektov v krajevnih skupnostih.

Predlog koordinacijskega odbora za gradnjo družbenih objektov v krajevnih skupnostih za podaljšanje samoprispevka iz osebnega dohodka do konca leta, je kranjski izvršni svet že podprl in tudi družbenopolitične organizacije: predlog o polletnem podaljšanju bodo obravnavali tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in ni dvoma, da ne bi v večini organizacij delovni ljudje z razumevanjem podprli predlog za nadaljnje izboljševanje družbenega standarda predvsem predšolskih otrok in tudi za ostale objekte v krajevnih skupnostih, ki sicer brez skupno zbranih sredstev ne bi mogli zrasti.

L. M.

Še nekaj prostih mest

Na avtobusih, ki bodo peljali študente v koncentracijska taborišča Dachau in Mauthausen, je še nekaj prostih mest. Odhod za Dachau bo 26. aprila, za Mauthausen pa 9. maja, oba izleta sta brezplačna. Cena izleta je 2.590 dinarjev, za Mauthausen in 3.350 dinarjev. Prijavite se lahko pri agencijah Alpetoura.

Za soncem sneg - Nedeljski sneg je po toliko dneh lepega sončnega vremena pošteno presenetil: treba je bilo spet obuti že pospravljene škornje in v marsikateri peči je ogenj zaradi hladu bolj veselo zagorel. Sadjarji so s skrbjo pregledovali sadovnjake in otresali s ponekod že razcvetelega drevja moker sneg. - Foto: F. Perdan

NASLOV:

Zlata plaketa Titu

Ob 17. aprilu, dnevu Ljudske tehnike Jugoslavije, je bila v Beogradu slovesna seja konference te družbene organizacije. Ljudska tehnika Jugoslavije je v letih svojega obstoja prerasla v eno najbolj množičnih družbenih organizacij, saj ima v svojih vrstah več kot milijon in 600.000 članov. V dokaz hvaležnosti in priznanja so tovarišu Titu podelili prvo zlato plaketo z listino 17. april - dan Ljudske tehnike Jugoslavije.

Obletnica narodne vlade Črne gore

17. aprila, pred tremi desetletji in pol je črnogorski narod prvič v svoji nemirni zgodovini, po stoletjih boja za svobodo, ustanovil narodno vlado. Njen prvi predsednik je bil Blažo Jovanović. Ob obletnici je bila v Beogradu slavnostna seja iz vršnega sveta skupščine Črne gore, na seji pa so poudarili pomen te obletnice za črnogorski narod.

Niški tobak v pet držav

Temeljna organizacija združenega dela za proizvodnjo in predelavo tobaka Nišava, ki posluje v okviru sestavljene organizacije združenega dela Jugoduvan, je v prvem četrtletju letošnjega leta izvozila v Združene države Amerike 180 ton tobaknih listov v vrednosti 600.000 dolarjev. V Nišavi načrtujejo, da bodo letos v ZDA, v Švico, v ZR Nemčijo, v Sovjetsko zvezo in v Češko-slovaško izvozili 750 ton tobaka.

Most Krk - kopno

Delavci GP Mostogradnje in Hidroelektrarne pospešeno gradijo več kot 1300 metrov dolgi most, ki bo otok Krk preko otočka sv. Marka povezal s kopnim. Ko so začeli most graditi, so izračunali, da bo krajši, v resnici pa bo daljši za 130 metrov. Predvidevajo, da ga bodo v letošnji turistični sezoni že vključili v promet in bo tako most poleg turističnega prometa prinesel Krku tudi težko pričakovani gospodarski razvoj.

Malo zaposlenih pri zasebnikih

Statistiki ugotavljajo, da se je slovenski zasebni sektor umaknil skoraj povsod, razen redkih izjem: v kmetijstvu, v obrti in v gostinstvu. Ko sodijo po številu delavcev, ki so bili zaposleni v Sloveniji pri zasebnikih, so bila po vojni tri obdobja, ko so omejevali takšno zaposlovanje v tolikšni meri, da je celo nazadovalo. Takšno najmočnejše obdobje je bilo leta 1959 do 1964. Zdaj se vse to močno odraža, kljub družbenim prizadevanjem, da bi povsod spodbudili zasebno obrt.

Zmagovalci Jeseničani

Minulo soboto so se v Ljubljani pomerili v poznavanju tem iz novega mednarodnega reda, nevrštenosti, osvobodilnega gibanja na jugu Afrike in o temeljih OZN mladi, ki so bili najboljši na šolskih, občinskih in regijskih tekmovanjih. Vsi so pokazali veliko znanja, med osnovnošolci pa so bili najboljši mladi iz Maribora, med srednješolci pa Center srednjih šol Jesenice.

NAMESTNIK SOVJETSKEGA MINISTRA V KRANJU - V okviru sodelovanja med Zvezo komunistov Jugoslavije in Komunistično partijo Sovjetske zveze je bilo včeraj, 21. aprila popoldne v kranjskem domu Jugoslovanske ljudske armade predavanje namestnika sovjetskega ministra za finance dr. Stjepana Sitarjana. Predstavnik Sovjetske zveze je govoril o gospodarski aktivnosti Sovjetske zveze. (jk) - Foto: F. Perdan

JESENICE

Danes, 22. aprila, bo ob 10. uri seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine. Na njej bodo pregledali poročilo o uresničevanju politike cen proizvodov in storitev v pristojnosti občin lani pa naloge in obveznosti, ki izhajajo iz družbenega dogovora o ukrepih za uresničevanje politike cen v naši republiki letos, ter poročilo o kršitvi zvezne resolucije glede letošnje politike družbenega plana. Med drugim bodo tudi obravnavali predlog za povišanje cen vode, razpravljali o mreži osnovnih šol v občini Jesenice in kadrovanju v škofjeloško šolo za poslovsne kadre ter pregledali poročilo o lanskoletnem delu jeseniške postaje milice.

Danes, 22. aprila, bo ob 16. uri volilna seja občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije na Jesenicah, med katero bodo razpravljali o predlogu za spremembo in dopolnitev poslovnika o notranji organizaciji in načinu delovanja občinskega sveta ter poročilih predsednika in sekretarja sveta pa nadzornega odbora. Po sprejemu sklepa o izvolitvi novih delegatov sveta in nadzornega odbora bodo izvolili tudi predsedstvo in organe sveta. (S)

KRANJ

Komite občinske konference ZKS Kranj je sklenil, da bo v četrtek, 24. aprila, ob 16. uri programskovolilna konferenca Zveze komunistov kranjske občine. Na konferenci bodo ocenili družbenopolitične razmere v kranjski občini in obravnavali lansko delo občinske organizacije ter sprejeli letošnji delovni program. Na četrtekovi konferenci bodo izvolili predsednika občinske konference, sekretarja in izvršne sekretarje, nove člane komiteja, predsednike statutarne in nadzorne komisije ter tovariškega razsodišča. Imenovali bodo tudi štiri stalne komisije konference. -jk

RADOVLJICA

V torek, 22. aprila, bo redna seja občinske konference ZKS Radovljica, na kateri bodo razpravljali o sklepih zadnje seje konference, obravnavali in ocenili gospodarjenje v občini za lani in potrdili zaključni račun za lansko leto. Seja bo ob 16. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica. D. S.

Klubi mednarodne solidarnosti

Radovljica - Lani jeseni so tudi v radovljiški občini uspeli ustanoviti občinski center klubov OZN, ki združuje zdaj sedem klubov, aktivno pa dela šest klubov. Trije so na osnovnih šolah na Bledu, v Radovljici in na Lipnici, en klub dela še na Solskem centru, imajo ga v delovni organizaciji Zito-TOZD Triglav Lesce ter v krajevni skupnosti Radovljica. Skupaj v klubih dela več

kot 120 mladih, delo pa vodijo mentorji.

V klubih se mladi redno seznanjajo z družbenopolitičnimi in gospodarskimi dogajanjem doma in v svetu. Vendar imajo težave s pomanjkanjem denarja in tudi mentorjev, radi pa bi pritegnili še več mladih in jih navdušili za delo v klubih. Do zdaj so organizirali predavanja, pogovore ter tako poskrbeli, da so mladi izmenjali izkušnje o delu in se pogovorili o problemih ter o nadaljnji učinkovitosti. Ustanovili so tri komisije, ki pa se še srečujejo z nekaterimi težavami.

Letos so pripravili občinsko tekmovanje za klube OZN na osnovni šoli Antona Tomaža Linhartarja v Radovljici ter regionalno tekmovanje za klube Gorenjskem obnem s prslavo mladinske solidarnosti. Vse leto pa člani klubov skrbijo za številne akcije solidarnosti po vseh osnovnih in srednjih šolah občine. D. S.

Pobratenje Paliča in Bleda

BLED - V krajevni skupnosti Bled so se domenili, da Bled in Palič navežeta tesne prijateljske stike in tudi podpisata listino o pobratenju. Pobudo za pobratenje so dali delovni ljudje in občani Bleda, ki se poslovno sodelujejo s Paličem, ki je oskrbovalni center precejšnjega dela Slovenije s prehrambenimi artikli. Krajevna skupnost Palič je seznanjena s problemom blejskega jezera, saj so tudi sami sanirali Pališko jezero, zato bo izmenjava medsebojnih izkušenj tudi na tem področju dobrodošla.

Obnem navezuje prijateljske stike z Doberdobom na italijanski strani tudi krajevna organizacija Zveze združenj borcev NOB Bled, saj so se številni borci borili v gorenjskih enotah. Zato se bo krajevna skupnost Bled vključila v sodelovanje med tema dvema organizacijama. D. S.

Namenska sredstva za dejavnost družbenopolitičnih organizacij v KS Da se delež za mlade le ne bi »odseli«

KRANJ - Ko beseda naneše na mlade v krajevni skupnosti, je pogosto slišati pikre na njihovo dejavnost. Krajevni funkcionarji radi poudarjajo, da mlade zanimajo le gostinski lokali in razbijaška glasba, če pa se dela že lotijo, so zaletavi in nenaertni. Veliko da govoričijo in malo naredijo. Takšne ocene dela mladih niso tako redke v krajevnih skupnostih, kažejo pa na to, da bo morala mlada generacija v teh samoupravnih sredinah šele izboriti mesto, ki jim ga je zaupala družba.

Ob vsem tem se ne sprašujemo, ali imajo mladi zagotovljene osnovne pogoje za svojo dejavnost? So jim na razpolago ustrezni prostori? Kako je z denarjem? Se njim namenjen dinar ustavi kje drugje in vnovči bolj koristno?

Analiza, ki jo je izvedla občinska konferenca ZSMS Kranj v lanskem letu, je pokazala, da večina osnovnih organizacij v krajevnih skupnostih životari ob skorajda prazni blagajni. V poprečju imajo - sodeč po rezultatih ankete - na razpolago za svojo dejavnost le 1000 do 2000 dinarjev. Tako skromna sredstva ne zadoščajo za uresničevanje njihovih programov in še tako velika volja in zagon mladih ob takšni denarni stiski splahnita. Mladinci so zato prisiljeni poiskati še druge vire financiranja, pri tem pa največ velja iznajdljivost, ki je na srečo vrlina prav mladih.

Sodelovanje med mladinsko organizacijo in frontno Socialistično zvezo se v krajevni skupnosti ne tako redko omeji le na povsem tehnično-organizacijske zadeve. V takšnih primerih se mladi v osnovnih organizacijah pojavljajo kot »delovna sila« SZDL - raznašajo vabila, pobirajo članarino, krasijo volišča ipd. - za kar si pri tej družbenopolitični organizaciji prisluzijo

maršikateri dinar. Pomemben denarni vir predstavlja še članarina vseh organiziranih mladincev. Nadaljnji delež v proračunu mladinske organizacije sestavljajo nagrade družbenih organizacij in družtev. Bolj iznajdljivi in požrtvovalni rešujejo denarne stiske še s čiščenjem blokov, s prirejanjem plesov in drugih donosnih kulturno-zabavnih prireditvev.

Mladi so torej dobivali denar za svojo dejavnost po uveljavljenem sistemu »daj - dam«, ki pa ni vedno zagotavljal tudi »ekstenzivnega minimuma« - obstoja in aktivnosti mladinske organizacije. Vedno bolj so zato stopale v ospredje zahteve po sistemskih rešitvah. Pobude organizirane fronte mladih so lani jeseni njeni delegati posredovali v družbenopolitični zbor občinske skupščine in skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, ki so zastopale podobno stališče, sprejeli sklep o izločanju namenskih sredstev iz občinskega proračuna za delo subjektivnih sil v krajevni skupnosti.

Letos so krajevne skupnosti dobile prvič ta sredstva v takšni obliki - ne pa kot delež v »splošnih stroških« - vendar pa mladi o tem niso bili kaj prida seznanjeni. Kot so poudarili na zadnji seji konference mladih iz krajevnih skupnosti, so o namenskih sredstvih najmanj obveščeni v tistih osnovnih organizacijah ZSMS v kranjski občini, kjer so delegatski odnosi še slabo razviti ali pa se za njimi skriva forumsko delo in odločanje. Mladi bodo sami morali poskrbeti za ta sredstva, po svojih delegatih v svetu krajevne skupnosti oz. v krajevni konferenci SZDL jih bodo morali izbojevati, sicer se zna tudi sedaj njim namenjeni dinar »odseliti« na cesto za nove metre asfalta, za javno razsvetljavo... C. Zaplotnik

Nenehna skrb za borce

Učinkovita skrb za borce NOV in vojaške invalide - Sistem varstva še naprej izpopolnjevati

Tržič - Odkar je bil sprejet republiški dogovor o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavačin udeležencem narodnoosvobodilne vojne in drugih vojnih, ki jih urejajo občinske skupščine s svojimi predpisi, je bila skrb za borce v tržički občini bolj sistematična in učinkovita.

Vsa vprašanja so reševali sproti v okviru komisije za zadeve invalidov in borcev NOV, predvsem pa v tesnem sodelovanju z organizacijo Zveze združenj borcev NOV Tržič. Občinska skupščina je v svojem proračunu vsako leto zagotovila toliko denarja, da je bilo mogoče rešiti vse tiste primere, ki so bili potrebni materialni pomoči.

Z novimi predpisi se je zlasti izboljšal položaj borcev, ki dobivajo stalno priznavalnino, in zdravstveno varstvo. V Tržiču je dispanzer za borce NOV začel delati lani. V tem času je zdravnik opravil več kot tri tisoč pregledov borcev, od tega je bilo dobrih deset odstotkov preventivnih. Razen tega je zanje enkrat na teden odprta zobna ambulanta v zdravstvenem domu. V zdraviliščih je bilo lani dvaintrideset borcev, nekatere pa so obiskale tudi medicinske sestre v patronažni službi.

Kljub dobri skrbi za borce pa nemeravajo v tržički občini sistem varstva borcev še naprej izpopolnjevati. V reševanje njihovih vprašanj bo potrebno tesneje vključiti krajevne skupnosti in nekatere samoupravne interesne skupnosti, pri katerih bi kazalo ustanoviti posebna delovna telesa za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov.

Zdravstvena služba za borce bo morala postati še bolj učinkovita. Več pozornosti bo treba posvetiti predvsem osamelim in onemoglim borcem. To bi bilo mogoče na ta način, da jih preselijo v domove za starejše ljudi, kjer bi imeli vsa potrebna oskrbo, medtem ko bi moralo boljše zaživetje tudi delo patronažne službe, sosedaka in druge oblike pomoči v krajevnih skupnostih. H. J.

Višje stanarine

RADOVLJICA - Radovljiška samoupravna stanovanjska skupnost je pripravila predlog za predsedstvo skupščine občine, za odbor za gospodarjenje s stanovanjskim in poslovnim skladom v družbeni lastnini ter za skupščino stanovanjske skupnosti. Obravnavali naj bi povečanje stanarin v letu 1980.

S samoupravnim sporazumom o prehodu na ekonomske stanarine, ki so ga ob koncu lanskega leta sprejeli po temeljnih organizacijah združenega dela in na zborih stanovalec, so se dogovorili o načinu prehoda na ekonomske stanarine. Že v začetku letošnjega leta so začeli s preverjanjem izhodišč za oblikovanje predloga povečanja stanarin v letošnjem letu. Po vseh izračunih predlagajo, da naj bi se stanarine v radovljiški občini s 1. junijem povečale za 29,17 odstotkov. Podražitev utemeljuje predvsem večja vrednost na novo zgrajenih stanovanj, ki jo je povzročila povečana cena za kvadratni meter stanovanjske površine. D. S.

Bogatejši program

Kranj - Včeraj je bila v Kranju prva seja na zadnjem občnem zboru izvoljenega izvršnega odbora kranjske občinske gasilske zveze. Na seji so oblikovali izvršni odbor, komisije in operativni štab. Prav tako je bilo včeraj opravljeno pomembno delo. Letošnji delovni program so kranjski gasilci dopolnili s stališči in smernicami zadnjega občnega zbora, ki je bil vsebinsko bogat in je še posebej opozoril na nujnost vključevanja gasilske organizacije v sistem ljudske obrambe in družbene samozasčite, v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti, v kateri gasilska organizacija deluje, na krepitev gasilske organizacije z mladimi in ženskami ter na preventivno in vzgojno delo gasilcev. -jk

Kritika sprejeta

Prizadevanja članov potrošniškega sveta v krajevni skupnosti Bistrica so prinesla vrsto spodbudnih uspehov – Stik s krajani bo potrebno poglobiti

Tržič – Komaj pred letom dni so v krajevni skupnosti Bistrica pri Tržiču ustanovili potrošniški svet. O začetnih težavah pripoveduje predsednica Vera Umek takole: »Nismo vedeli, kako naj se dela pravzaprav lotimo. Nikakršnih napotkov nismo imeli, še manj izkušenj. Zato smo se dogovorili, da bomo skušali spremljati vse, kar sodi v našo pristojnost ter prosili krajane, naj posredujejo čim več pripomb. Težave smo imeli tudi s prostorom. Kam naj občani oddajajo svoje predloge? Zdaj smo se sporazumeli, da jih sprejema tajnica v pisarni naše krajevne skupnosti.«

»Kako pa krajani sodelujejo s potrošniškim svetom?«
 »Moram reči, da še ne najbolje. Čeprav se trudimo, pravega stika z njimi še nismo uspeli navezati. Tako prizadevanja ostajajo v glavnem na ramenih članov potrošniškega sveta. Mislim, da je razlog predvsem ta, da je Bistrica velika krajevna skupnost,

da se ljudje med seboj ne poznajo in da še niso dovolj seznanjeni z vlogo potrošniškega sveta.«

»S katerimi vprašanji se največ ukvarjate?«
 »Spremljamo predvsem ponudbo v trgovinah, kvaliteto ponudbe, pestrost izbire in ustrežljivost prodajalcev. Posredovali smo nekaj predlogov za spremembo delovnega časa v trgovinah, najpogostejše pa so seveda kritike. Sprva so nas trgovci nekoliko čudno gledali, zdaj pa že dobro sodelujemo. Veseli so naših pobud in jih tudi upoštevajo, če se le da. Vedno namreč ni mogoče, saj imajo velike težave z dobavitelji, predvsem zelenjave in mleka, in s prodajalci.«

Vera Umek

»Kako torej ocenjujete vpliv potrošniškega sveta?«

»Uspehi vsekakor so. Dosegli smo na primer boljše postrzebo v nekaterih trgovinah, pestrjšo in kvalitetnejšo ponudbo. V pekarni so na našo pobudo ob sobotah vpeljali dezurstvo. Predlagali smo tudi, naj bi v Bistrici odprli tržnico. Te ravno nismo dobili, imamo pa kiosk, ki je kar dobro založen s sadjem in zelenjavo. Nekoliko bolje je zdaj tudi v mesnicah, čeprav še ne tako, kot bi krajani želeli. Dela je skratka dovolj, uspehi pa tudi prihajajo.«

»Deluje potrošniški svet samo na področju trgovine?«
 »Ne. Vmešali smo se na primer še v avtobusni promet in varnost pešcev. Menimo, da bi moralo biti več avtobusnih zvez proti Kranju in nazaj prek Bistrice, opozorili pa smo tudi na nevarnost, ki preti pešcem na magistrali.«

Potrošniški svet v Bistrici torej dobro dela. Pravijo, da najbolje v tržički občini, čeprav se še vedno ubada z nekaterimi težavami in je pot do njegove dejanske samoupravne vloge še dolga.

H. Jelovčan

Blejci so ogorčeni

Krajevna skupnost Bled odločno nasprotuje predlogu, da bi bilačasna sanitarna deponija v Ribnem pri Bledu – Kje vendarle?

BLED – V radovljiaški občini že dolgo razpravljajo o lokaciji centralne deponije odpadkov za vso občino. V začetku so bili vsi predlogi, tudi nekaterih strokovnjakov, usmerjeni v lokacijo v Dvorski vasi, a so se vsačani in varstveniki okolja odločno uprili, tako, da predlog ni bil še sprejet. Prav zato, ker so Jezercu pod Radovljico prepolna odpadkov in odlagalnice že zdavnaj ni več primerno, so začeli v občini resno razmišljati očasni centralni deponiji odpadkov in izoblikovali se je mnenje, da bi bila primerna tudi gramoznica ob cesti proti Ribnem na Bledu.

Ko so začeli razpravljati o tejčasni lokaciji in iskali ustrezne dogovore s krajevno skupnostjo Ribno, pa so se pojavila mnenja, da tudičasna deponija v bližini Bleda ne bi bila primerna. Tako so tudi na zadnji seji skupščine delegatov krajevne skupnosti Bled opozorili na problematično lokacijo centralne deponije odpadkov za vso radovljiaško občino v gramozni jami v Ribnem. Odklonilno stališče do te lokacije so že zavzeli štab za akcijo Očistimo Bled, komisija krajevne skupnosti Bled

DOGOVORIMO SE

SEJE ZBOROV JESENIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Jesenice – V tem in prihodnjem tednu bodo zasedali zbori jeseniške občinske skupščine. Delegati družbenopolitičnega zbora se bodo sestali v petek, 25. aprila, ob 11. uri, delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa v ponedeljek, 28. aprila, ob 16. uri.

Na dnevnih redih sej vseh zborov je več pomembnih vprašanj. Delegati bodo razpravljali o analizi lanskega leta gospodarskih gibanj v jeseniški občini, predlogu sprememb in dopolnitve smernic in nalog za uresničevanje družbenega plana občine Jesenice za obdobje 1976–1980 v letošnjem letu ter osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana za obdobje 1981–1985. Pregledali bodo več poročil, med njimi poročilo o lanskega leta slovenskih delegatov v zveznem zboru skupščine SFRJ in poročila o lanskega leta temeljnega sodišča v Kranju, temeljnega javnega tožilstva v Kranju ter javnega pravobranilstva Gorenjske, in se odločali o potrditvi sklepnega računa davkov prebivalcev jeseniške občine za 1979. leto. Obravnavali bodo tudi predloga za razrešitev dosedanjega podpredsednika in izvolitve novega podpredsednika izvršnega sveta jeseniške občinske skupščine ter predloga za imenovanje članov odbora, ki bo izbral letošnje dobitnike priznanj občine Jesenice.

LETOŠNJE URESNIČEVANJE DRUŽBENEGA PLANA

Za izpolnitev usmeritev iz resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana naše republike za obdobje 1976–1980 v letošnjem letu in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu mora jeseniška občinska skupščina sprejeti nekatere dopolnitve in spremembe smernic ter nalog za uresničevanje družbenega plana občine Jesenice za obdobje 1976–1980 v letošnjem letu. Spremembe in dopolnitve dokumenta, ki so ga sprejeli decembra lani, se v glavnem nanašajo na področje razporejanja dohodka oziroma konkretizacijo delitve dohodka za osebno, skupno in splošno porabo ter usklajitev investicij z materialnimi možnostmi.

Izvršni svet jeseniške občinske skupščine je v skladu s sprejetimi dopolnitvami letošnje republiške resolucije že v prvem tromesečju sprejel vrsto ukrepov v zvezi z razporejanjem dohodka. V usklajevanju potreb med združenim delom in samoupravnimi interesnimi skupnostmi so slednje toliko znižale prispevne stopnje, da sredstva za skupno porabo letos v celoti ne bodo presešla 16-odstotnega povečanja glede na lansko leto. Tudi področje splošne porabe je že usklajeno z določili resolucije. Na osnovi teh ugotovitev izvršni svet predlaga zborom skupščine, da sprejmejo predlagane spremembe in dopolnitve.

S. Saje

Povsod hišna samouprava

V radovljiaški občini si prizadevajo, da bi hišni sveti in zbori stanovalcev aktivneje zaživel – Zdj razprave o investicijskem vzdrževanju

Radovljica – V skladu z zakonom o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastni, ki določa, naj imajo hišne svete vse stanovanjske hiše v družbeni lastni, v kateri je pet ali več stanovanj, bi moralo na območju občine Radovljica delovati 141 hišnih svetov. Zdj deluje 127 hišnih svetov in le v štirinajstih primerih jih niso uspeli ustanoviti. Število hišnih svetov ni enako številu stanovanjskih hiš v družbeni lastni, predvsem zato ne, ker delujejo posamezni hišni sveti tudi za dve ali več hiš skupaj. Ocenjujejo pa, da je organiziranost hišnih svetov zadovoljiva.

Večji problemi so pri samem delovanju hišnih svetov, saj ugotavljajo, da interesi stanovalcev še niso vsestranski in da se še vedno preveč obračajo na stanovanjsko skupnost in njeno službo. Razmere so postale ugodnejše z ustanovitvijo zborov stanovalcev posameznih krajevnih skupnosti. Vsi stanovalci v dvajsetih krajevnih skupnostih v občini so bili vključeni v sedmih zborih stanovalcev krajevne skupnosti in so tako uveljavili novo organizacijsko obliko hišne samouprave. Zbori so že sprejeli sporazum o prehodu na ekonomske stanarine v lanskem letu, prav zdaj pa se ponovno organi-

zirajo pri obravnavi osnutka plana investicijskega vzdrževanja za leto 1980.

Letos bodo v občini ustanovili vse hišne svete, izdali brošuro o nalogah, pravicah in dolžnostih hišnih svetov in zborov stanovalcev, ustanovili odbore civilne zaštite po posameznih stanovanjskih hišah, reorganizirali zore stanovalcev krajevnih skupnosti po sprejemu novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu ter izdelali in pripravili predlog novega hišnega reda za občino Radovljica. S hišnimi sveti in zbori stanovalcev bodo tudi poživili stike in skrbeli za njihovo informiranje tako, da bodo zagotovili čimboljše pogoje za delovanje hišne samouprave v občini. Ob tem bo potrebna pomoč krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc Socialistične zveze, da bi zbori stanovalcev in hišni sveti resnično samoupravno zaživel.

D. Sedej

Višji dodatek za zdomske otroke

Pred kratkim je začela veljati sprememba sporazuma o socialni varnosti med Jugoslavijo in Avstrijo glede otroških dodatkov. Začasno v Avstriji zaposleni delavci, ki imajo otroke doma v Jugoslaviji, odlej prejema višje otroške dodatke; pravico do povečanih otroških dodatkov imajo delavci tudi za nazaj in sicer od 1. januarja 1978 dalje. Otroški dodatki so bili doslej razmeroma nizki – lani so bili 455 šilingov za otroka.

Po spremembi sporazuma, ki že velja, pa lahko naši delavci zahtevajo pri avstrijskem finančnem uradu pristojnem po kraju njihove zaposlitve razliko za povečane otroške dodatke za dve leti nazaj: za leto 1978 so po sedanjem sporazumu otroški dodatki 600 šilingov za vsakega otroka, za leto 1979 se znesek poveča na 620 šilingov, z letošnjim 1. januarjem pa se otroški dodatki za otroke naših delavcev povečajo za enak odstotek kot za otroke, ki stalno žive v Avstriji.

Pravico do razlike v otroških dodatkih imajo naši delavci, ki so bili v Avstriji zaposleni vsaj nekaj časa po 1. januarju 1978, ali so bili v bolniškem staležu ali časno brezposelni. Otroške dodatke za otroke dobi naš delavec časno na delu v Avstriji, če je bil tam zaposlen vsaj en koledarski mesec, seveda pa mora biti zaposlitev v skladu s predpisi avstrijskega zakona o zaposlovanju tujih delavcev.

Za vračanje razlike v otroških dodatkih za dve leti nazaj je potrebno izpolniti običajen formular pri avstrijskem finančnem uradu, dobi jo pa ga tudi na našem konzulatu. Pravico do razlike v višini otroškega dodatka lahko naši delavci uveljavljajo v dvehletnem roku.

D. Sedej

Še enkrat o družbenem svetu

V 20. številki časnika z dne 14. marca smo v članku z naslovom »Družbeni svet naj razreši probleme« pisali, da se v kamniški občini odločijo, da oblikujejo družbeni svet, ki naj razreši probleme, ki je nastala okrog gradnje obrata kalcita, ki ga namerava graditi Rudnik kaolinita Črna in drobilca ter kalcitnih bazenov, ki jih namerava graditi SGP Graditelj. Med drugim smo tudi zapisali, da je krajevna skupnost Godičela k lokacijam soglasje, krajevna skupnost Kamniška Bistrica pa ne.

V zvezi s tem smo prejeli odzive krajevne skupnosti Godičela, ki pravi, da soglasja niso dali in da so se na prvi seji družbenega sveta, ki je bila 14. marca, dogovorili o postopku organiziranja javne uprave in sklica zborov občani, ki bodo o tem odločali. Prav tako so se dogovorili, da se morata razvojna programa obeh organizacij združena vključiti v srednjeročne programe Godičela in Kamniške Bistrice.

Problemi v stanovanjskem gospodarstvu

nedavni seji predsedstva občinske konference Socialistične zveze na Jesenicah so pregledali rezultate javne razprave o odnosih v stanovanjskem gospodarstvu – Sklenili so spodbuditi delo samouprave in sklicati problemsko konferenco o nerešenih vprašanjih v stanovanjskem gospodarstvu

Jesenice – Delegati predsedstva občinske konference Socialistične zveze na Jesenicah so na seji sredi aprila posvetili osrednjo pozornost pregledu poročila koordinacijskega odbora o spremljanju in usklajevanju razprave o samoupravnih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu. Ta odbor je pripravil o pripombah k predloženemu sporazumu o prenehanju ekonomske stanarine in o združevanju stanovanjskega sklada, ki so jih prejeli med javno razpravo. Ob predloženih pripombah in poteka javne razprave je prišel do več pomembnih vprašanj.

Razprava javne razprave o obeh vprašanjih ni bila najboljše, saj je bila razprava končana dva meseca prej, kot so predvideli. Še bolj pomembno je, da so uspeli skleniti komaj 52 odstotkov vseh hišnih svetov v krajevnih skupnostih in hišnih svetov. To kaže na dober organiziranost hišne samouprave. Da bi jo izboljšali, so sklenili, da bi se v vsaki občini, v vsaki skupnosti konferenci Socialistične zveze imenovati iniciativni odbor za organiziranje hišnih svetov. Ti odbori bodo morali poskrbeti, da se bodo v prihodnjem mesecu pogovorili

o vodenju hišnih svetov, gospodarjenju s skladom hiš in drugih pomembnih vprašanjih.

Predloga obeh samoupravnih sporazumov sta po oceni odbora sicer imela velik odmev, saj se je med razpravo zbralo precej pripomb. Nekoliko moti, ker so med njimi tudi mnenja skupin in posameznikov v nasprotju s sprejetimi usmeritvami tako na republiški kot občinski ravni. Iz njih pa je predvsem razvidno, da je na področju stanovanjskega gospodarstva vrsta nerešenih vprašanj, katerim bo treba nameniti v bodoče več skrbi kot doslej.

Prispevek k izboljšanju položaja na tem področju želijo dati tudi v Socialistični zvezi. Kot so sklenili na seji predsedstva, bodo za širšo osveščitev nekaterih vprašanj pripravili problemsko konferenco o stanovanjskem gospodarstvu. Na njej naj bi kritično ocenili prostorsko planiranje in pripravo dokumentacije za izgradnjo, celotno problematiko izgradnje, hišno samoupravo in dejavnost družbenopolitičnih organizacij v njej ter gospodarjenju s skladom hiš. Konferenco bodo organizirali junija, ko bosta že znana osnutka novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu in družbenega dogovora o financiranju stanovanjske izgradnje.

S. Saje

Zgledno informiranje

V naših krajevnih skupnostih so se več ali manj odločili, da informirajo krajane tudi preko svojih krajevnih odborov in biltenov. Ponekod so se odločili, da jih izdajajo stalno, druge pa so ti bilteni objavili, po potrebi.

Ne bi ostro sodili o kvaliteti teh informacij, ker se moramo spomniti, da jih izdajajo ob hudostih in drugih težavah in da ne morejo vedno posredovati aktualnih in sprotnih obvestil. V gospodinjstvih prihajajo večina zapoznele vesti in poročila, ki izgubijo vsako objavo, četudi so tiskana na drugem papirju. Izjeme so le tedaj, ko izdajajo informacije pred referendami o samoprireditvi in pred drugimi pomembnejšimi akcijami.

V krajevni skupnosti Podnart se živahno izvaja samouprava izkazuje tudi v njihovem glasilu, ki je marsikomu lahko zgled in vzor. Njihove informacije, ki jih izdajajo za vsa gospodinjstva v krajevni skupnosti Podnart, so izredno dobre, kratke, jasne, aktualne, njihovo glasilu pa pošilja prav vsa pro-

blematika krajevne skupnosti, vključno z vestmi iz delovnih kolektivov in satiričnimi bodicami. Veselje je brati sporočila, neposredna in živo pisana, nikjer ni ne duha ne sluha o tabelah in suhoparnem opisovanju, ki se žal pojavlja v marsikateri krajevni skupnosti ali njihovem glasilu. Razgibanost in privlačnost je tudi v številnih fotografijah, tako da se krajani in delovni ljudje Podnarta nad uredniškim odborom njihovega glasila res ne morejo pritoževati.

Ze res, da imajo v Podnartu najbrž veliko sreče pri izbiri kadra za izdajo glasila, kadra, ki zavzeto dela in zna dobro informirati, obenem pa je tudi res, da bi marsikje druge pokazali pri izdaji takšnih krajevnih glasil lahko več volje, več spretosti in iznajdljivosti. Glasilo krajevne skupnosti Podnart je le zgled in spodbuda, tudi za to, da so številna suhoparna druga glasila čisto odveč in nepotrebna, če so le informacija zaradi informacije.

D. Sedej

Lesarji na tujem tržišču

Gorenjski gozdarji in lesarji so lansko leto sklenili s precejšnjim uspehom – Nove naložbe in zadovoljivi izvozni rezultati

Bled – Gorenjski gozdarji in lesarji so lani dosegli izreden porast vrednosti vsega dohodka, prihodka in družbenega proizvoda. akumulacija je bila večja, prav tako pa tudi

skupna sredstva za reprodukcijo. Gozdarji in lesni predelovalci so tudi več izvozili, tako, da se je dolarski priliv izvoza povečal za 10 odstotkov. V primerjavi z vsem gorenjskim

Bližje dogovorjenemu

Od discipline in spoštovanja dogovorjene politike zaposlovanja bo v veliki meri odvisna uspešnost letošnjega gospodarjenja v kranjski občini – Usklajevanje pri investicijah in zaposlovanju se bo nadaljevalo, vendar ne smemo imeti dveh obrazov: enega za skupnost in enega zase

Kranj – Ko v kranjski občini ocenjujejo usklajenost letošnjih planov organizacij združenega dela s področja gospodarstva in negospodarstva z resolucijo, posvečajo posebno pozornost zaposlovanju. Planirane stopnje zaposlovanja niso preveč uglasene z resolucijo in splošnimi prizadevanji za brzdane rasti zaposlovanja. So organizacije združenega dela, ki kanijo za 3, 4, 5 ali celo več odstotkov povečati zaposlenost. Nekatere namere po večjem zaposlovanju v primerih odpiranja novih obratov ali zmogljivosti v gospodarstvu in družbenih dejavnostih so opravičljive, druge pa opravičila ni. Redke so organizacije združenega dela, ki predvidevajo racionalno zaposlovanje, povezano z večjo produktivnostjo in gospodarno izrabo dela. Predvsem pa bi kazalo omejiti zaposlovanje tistemu, ki novim delavcem ne zagotavlja minimalnih standardov za življenjske in kulturne razmere in s tem povzroča družbene probleme socialnega poka. Pri tem kaže biti ostrejši. Takšnega mnenja je bil tudi izvršni svet kranjske občinske skupščine, ki

je obravnaval letošnji predlog usklajene kadrovske bilance. Na dogovorjeni kadrovski bilanci je treba vztrajati in približati naravni prirastek s potrebami združenega dela. To ne bo lahko, vendar je tudi od tega odvisna letošnja uspešnost kranjskega gospodarstva. V kranjski občini bi letos lahko največ zaposlili okrog 1460 novih delavcev.

Drugo področje, kjer bodo prav tako potrebni red, disciplina in gospodarno ponašanje, so investicije. Povezane so s področjem zaposlovanja. Na zadnji seji komiteja so to plat povezave še posebej poudarili in menili, da je treba tistemu, ki gospodarno in dolgoročno nalaga, omogočiti tudi primerno zaposlovanje in se ne povsod togo držati indeksa. So pa tudi organizacije, kjer bo treba razmišljati o zmanjšanju zaposlenih. Tudi pri investicijah so v kranjski občini bližje dogovorjenemu, čeprav prednosti še niso usklajene. Na banko še vedno prihajajo nepopolni ali celo površni programi brez kritja in gospodarskih učinkov. Srečamo tudi primere dvojnosti: v plan organizacije združenega dela napišemo eno investicijo, pri banki pa prijavimo drugo. To je ob omejenih kreditnih možnostih neodgovorno ravnanje. Kljub omejenim lastnim sredstvom so redki primeri sovlaganja in združevanja sredstev.

Temeljna banka Gorenjske je prejela letos iz kranjske občine 188 investicijskih prijav v skupni vrednosti 11.768,6 milijona dinarjev. 119 jih je bilo razvrščenih v dve prednostni listi, ki upoštevata vlaganja, ki presegajo 5 milijonov dinarjev. Manjše pa bo mogoče uresničiti, če bodo izpolnjena merila poslovne banke. Vrednost naložb, razvrščenih v prednosti, dosega 7.417.721.000 dinarjev, zanje pa bi bila potrebna letos 1.324.401.000 dinarjev vredna transa posojil. Lastnih sredstev investitorjev ni veliko, prav tako pa je opazna razdrobljenost vlaganj, kar povečuje pritisk na posojila in druge oblike zadolževanja.

J. Košnjek

gospodarstvom so bili izredno uspešni.

Vse članice sestavljene organizacije gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva so upoštevale resolucijska določila, osebni dohodki so zaostajali za dohodkom. Lani je bila prvič uspešna tudi tovarna celuloze Medvode, ki jo je prejšnja leta bremenila investicija v papirni stroj, lani pa je dosegla kar 78 milijonov dinarjev za reprodukcijo.

V primerjavi z letom 1978 se je vrednost naložb v lesni industriji in gozdarstvu povečala za 30 odstotkov. V lesni industriji je dosegel največje investicijsko vrednost Alpeles Železniki, sledijo LIO Gradis, LIP, Jelovica in ZLIT Tržič. Pri Alpelesu odpade največ naložb na salon pohištva, toparno, nove strojne linije in prodajno enoto v Splitu, pri Gradisu na polnojarmerik, ureditev mizarске delavnice, transportnih naprav ter obrat družbene prehrane. LIP Bled pa je nabavil strojno opremo in uredil proizvodne in skladiščne prostore v Bohinju. V tržiškem ZLITU so opremili energetske obrate, obe Gozdni gospodarstvi pa sta skrbeli za izgradnjo cest in traktorskih vlakov, medtem ko je medvoška Celuloza obnovila obrat celuloze in pinotana. Kar 43 odstotkov investicijskih sredstev so delovne organizacije prispevale same, ugotavljajo pa, da bi morali hitreje graditi predvsem gozdne komunikacije.

Gorenjsko gozdarstvo in lesna industrija tudi vedno več izvažata, uspešen je predvsem LIP Bled, uvoz pa so znižali za 9 odstotkov. LIP Bled še naprej teži k izvozni usmeritvi, stalnost izvozne usmeritve vzdržuje tudi ZLIT Tržič, medtem ko ostale članice sestavljene organizacije nekoliko manj izvažajo.

D. Sedej

Kadri – zrcalo razvoja

TRŽIČ – Novi družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič, ki je bil kot osnutek sprejet na zadnji skupščini, o njegovi vsebini pa so se že izrekle tudi občinske družbenopolitične organizacije, je sprožil plaz vprašanj in nasprotujočih mnenj ter ponovno opozoril na nizko izobrazbeno strukturo zaposlenih v tržiškem združenem delu.

Najbolj sporno je določilo, ki govori o razporejanju delavcev. Osnovno merilo za pridobitev dela bi namreč morala biti izobrazba, medtem ko bi delovne izkušnje in druge aktivnosti kandidata, sicer zelo dobrodošle, veljalo prestaviti v drugi plan.

Zakaj? V nekaterih tržiških organizacijah združenega dela večino zahtevnejših strokovnih del opravljajo delavci s pomanjkljivo izobrazbo. Tako so na primer mojstri ali celo oddelkovodje, ki so dokončali komaj osnovno šolo. Mladi tehniki ali celo inženirji pa pogosto zapravljajo čas na nezahtevnih delih, pri katerih svojega znanja ne morejo pokazati in navsezadnje odidejo v drugo občino, kjer jih znajo bolje izkoristiti, sami pa najdejo zadovoljstvo in možnosti za napredovanje.

Če torej šolsko izobrazbo lahko odtehtajo delovne izkušnje, stimulacije za izobra-

ževanje, posebno ob delu, ni štem pa tudi tehničnega in tehnološkega napredka v dokaj zastareli tržiški industriji ne morejo pričakovati. Le strokovno izobraženi delavci namreč znajo gledati naprej, sledijo napredku doma in v svetu, neizobraženi pa ob bojarni za »stolček« čas največkrat prehitijo. Trditve, da je nizka izobrazbena struktura tržiških delavcev odraz oziroma zrcalo razvoja industrije, ni izrečena na pamet.

Hitre spremembe na tem področju seveda ne kaže pričakovati. Veliko pa bi storili, če bi vsaj pri zaposlovanju novih delavcev, pravzaprav že pri oblikovanju razpisnih pogojev, zahtevali za določeno delo primerno izobraženega delavca. Razpisi, pisani »na kožo«, povzročajo nezadovoljstvo v delovnih kolektivih, še bolj pa škodujejo dobremu poslovanju in razvoju organizacije.

Za zgled bi bila lahko mlada tržiška industrija s sodobno opremo, pametnimi proizvodnimi programi in strokovnjaki. Žal je te zelo malo. Mladi izobraženci posebno zanimivih del v Tržiču ne vidijo. In jih ob sedanjem čuvanju tradicije oziroma mačehovskem odnosu do investicijske in kadrovske politike tudi še dolgo ne bodo videli.

H. Jelovčan

Uvozne omejitve ovirajo izvoz

V Tržiču menijo, da organizacije združenega dela, ki uvažajo, da bi še več izvažale, zaradi uvoznih omejitev ne bi smele trpeti

Tržič – Jugoslovanski izvoz se je po podatkih republiškega zavoda za statistiko v prvih treh mesecih letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 42 odstotkov, uvoz za petino, medtem ko je slovenski izvoz v tem času zrasel za 43 odstotkov in uvoz za 17 odstotkov.

Kljub na videz ugodnim številkam pa je gospodarstvo v hudih težavah, kajti zvezni izvršni svet je določil, koliko smejo republike in pokrajini uvoziti po posameznih četrtletjih; ko bi bila meja prekoračena, narodne banke ne bi smele več sprejemati uvoznih prijav. To se je v Sloveniji zgodilo že sredi marca.

Ustavitev uvoza je večini organizacij odvisnih od nakupa surovin in polizdelkov v tujini, prinesla vrsto zapletov. V tržiški občini je najhuje prizadela BPT, Peko, Zlit, KTL-Lepenko in Metalkino temeljno organizacijo Triglav.

Tržiško gospodarstvo je lani doseglo v zunanjetgovinski menjavi 121 milijonov dinarjev viška, kar pomeni, da že vrsto let gradi svojo prodajo na izvozu. Uvažajo pa največ repromateriale in rezervne dele, ki jih na domačem trgu ne more dobiti. In to predvsem zato, da bi lahko spet izvažalo.

O uvozni problematiki je v torek razpravljali tudi izvršni svet skupščine občine Tržič. Čeprav je informacija precej splošna in ne pove, kaj

uvozne omejitve dejansko pomenijo, koliko bo zaradi tega manj dohodka, so razmere ponekod težke. V Peki na primer, največjem izvozniku, zaostajajo s programom jesenskozimske kolekcije, sestavne dele obutve kupujejo pri proizvajalcih, katerimi prej sploh niso sodelovali in jih vozijo celo iz krajev, 900 kilometrov oddaljenih od Tržiča, kar pa tudi, da bodo morali v nekaterih oddelkih podaljšati prvomajsko praznike. To pa pomeni slabšo kvaliteto in zamude v izvozu.

V Tržiču menijo, da bi zvezni republiški organi togost, ki jo praviša linearna prepoved uvoza, morda spremenili. Organizacije združenega dela, ki uvažajo, da bi še več izvažale, ne bi smele trpeti. Izvršni svet je zato sklenil, da bo s konkretno problematiko, ki jo omejitve zadajajo tržiškemu izvozu – vprašanje je, če bo letos lahko tako uspešen kot lani – seznanil pristojne občinske in republiške organe.

H. Jelovčan

Delavcem ni vseeno

Razprave o zaključnih računih so bile letos v tržiški občini dovolj kvalitetne – Več pozornosti urejanju odnosov na področju svobodne menjave dela – Zamudo pri pripravi planskih dokumentov za novo srednjeročno obdobje bodo nadoknadili

Tržič – Akcija zaključni računi prerašča v trajno nalogo osnovnih organizacij zveze sindikatov oziroma vseh delovnih ljudi. To so ugotovili tudi v tržiški občini, ko so ocenjevali letošnje razprave o pridobivanju in razporejanju dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela.

Gradiva so bila pravočasno in dobro pripravljena; kratka, jasna, razumljiva vsem delavcem. Temu primerna je bila lahko tudi razprava, ki je bila posebno živahna v organih družbenopolitičnih organizacij in v delavskih svetih, kjer so delavci dokazali, da so dobro obveščeni in da jim ni vseeno, kako njihova temeljna organizacija posluje.

Medtem ko je bilo doslej največ razprav o razporejanju dohodka, zlasti o delu za osebne dohodek in skupno porabo, so se tokrat pogovarjali tudi o pridobivanju dohodka, o možnostih za čim uspešnejše gospodarjenje. Med pomanjkljivostmi, ki so jih v razpravah nakazali, velja omeniti predvsem to, da pogrešajo primerjalnih podatkov s sorodnimi delovnimi organizacijami. Zato je občinski svet zveze sindikatov dal pobudo Službi družbenega knjigovodstva, da bi na Gorenjskem vsako leto zbrala vsaj devetmesečne

rezultate, ki bi bili z letnimi kortoliki primerljivi.

Obravnava gradiv pa je bila nekoliko skromnejša na zborih delavcev. Precej kritik je bilo slišati predvsem na račun dela skupnih služb. Medtem ko se proizvodnim delavcem nedoseganje planov pozna po zaslužkih, to ne velja za rešijske delavce. Zato bi morali čimprej izdelati določnejša merila tudi za njihovo nagrajevanje. Ali z drugimi besedami; več pozornosti bo treba posvetiti urejanju odnosov na področju svobodne menjave dela med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi skupnih služb.

Ko so razpravljali o zaključnih računih, so v večini tržiških temeljnih organizacij sprejemali tudi letošnje plane, usklajene z ukrepi za ustalitev gospodarstva, ter pogledali, koliko je narejenega v pripravah na novo srednjeročno obdobje. Smernice so že sprejeli, medtem ko pri izdelavi elementov ponekod zaostajajo. Zamudo, ki jo zdaj skušajo čimprej nadoknaditi, so povzročili predvsem novi gospodarski ukrepi, ki je bilo treba hitro pripraviti stabilizacijske programe in uskladiti letne plane.

H. Jelovčan

Komunalno podjetje

Vodovod

Kranj obvešča potrošnike vode, da je cena vode sestavljena iz zneskov:

– cena za porabljeno vodo	2,50 din
– prispevek ob vodarni	1,00 din
– vodni prispevek	0,56 din
SKUPAJ	4,06 din

Specifikacijo objavljamo zato, ker iz soglasja k ceni vode objavljenega v Ur. v. Gorenjske 15. 4. 1980 ni razviden celotni znesek vode, ki jo mora plačati potrošnik.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Usklajevanje kadrovskih bilanc v gorenjskih občinah (5)

JESENICE

Tudi v jeseniški občini so organizacije združenega dela s prvotnimi napovedmi potreb po delavcih za leto 1980 visoko presegle generacijski priliv in obstoječo domačo ponudbo delavcev iz drugih virov. Napovedale so 1170 potrebnih novih zaposlitev in sicer 492 za nadomeščanje naravnega odliva in drugih primerov pokrivanja izpraznjenih del in nalog (brez fluktuacije) ter 678 za dodatne potrebe, to je povečanje števila zaposlenih na obstoječih delovnih mestih, odpiranje novih obratov, širjenje obsega proizvodnje, ipd.

Iz kol bo prišlo le okoli 450 delavcev, v občini pa je približno 240 delavcev iz delovnih rezerv, napovedanih pa je za letos tudi 23 delavcev presežka, torej takih, ki se bodo lahko zaposlili v drugih OZD zaradi ukinjanja del ali drugih razlogov. Skupna domača ponudba delavcev je torej okoli 713 oseb, to pa pomeni, da bi uresničenje prvotno napovedanih kadrovskih potreb v občini pomenilo okoli 460 delavcev premalo, kar bi morali pokrivati s kadri iz drugih področij.

Predlog sprememb za usklajitev kadrovskih planov OZD na obseg domače ponudbe delavcev je bil v predlogu kadrovske bilance v prvotni obliki pripravljen v treh variantah. Po prvi so bili upoštevani vsi kriteriji za omejevanje rasti zaposlenosti sprejeti na eni od skupščin občinske skupnosti za zaposlovanje v letošnjem letu. Po tej varianti bi imele možnost zaposlovanja skoraj vse organizacije združenega dela razen istih, ki jim resolucija o izvajanju plana SRS v letu 1980 to izrecno prepoveduje, seveda pa v majhnem ob-

segu. V družbenih službah pa bi lahko sprejeli le tiste nove delavce, ki so nujno potrebni zaradi odpiranja novih zmogljivosti v vrtcih, šolah in podobno. Na ta način je možno število novih zaposlitev v občini zmanjšati od 1170 na 795, stopnja porasta zaposlenosti pa bi se od prvotnih 4,5 znižala na 1,9. Glede na domačo ponudbo bi primanjkovalo še 80 delavcev. Druga varianta je izpostavila le kriterij aktiviranja novih investicij in po tem predlogu bi lahko v občini poleg pokrivanja nadomestnih potreb sprejeli le še 221 dodatnih delavcev, s čemer bi stopnja zaposlenosti v občini porasla za 1,5 odstotka, vključili pa bi celotni domači priliv. Ta predlog je relativno ustrezen, pomanjkljivost pa je v tem, ker OZD niso posebej navedle kakšno strukturo delavcev glede na izobrazbo potrebujejo za pokrivanje potreb ob odpiranju novih zmogljivosti; tako ni mogoče ugotoviti nastajanja morebitnih viškov v posameznih stopnjah strokovnosti.

Tretja varianta je vsebovala en sam kriterij in sicer možnost, da v občini letos zaposlujejo le organizacije, ki so podpisale samoupravni sporazum o zagotavljanju življenjskih in kulturnih pogojev delavcem pri zaposlovanju seveda s predpostavko, da te pogoje tudi zagotavljajo. V tem primeru bi za pokrivanje napovedanih potreb v občini primanjkovalo 66 delavcev. V obeh primerih, kjer je bilo mogoče primerjati tudi izobrazbeno strukturo potreb in možnosti za njihovo pokrivanje, torej po varianti ena in tri se je izkazalo, da nastaja v občini primanjkljaj kadrov z dvo ali triletno poklicno šolo ter visokostrokovnih kadrov, vendar v manjšem obsegu. Pri ozihih profilih lahko ocenimo, da so to predvsem ženske iz delovnih rezerv, to so kandidatke, ki so se že prijavile kot iskalkе zaposlitve.

Na razpravi v izvršnem odboru skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje se je izoblikoval predlog, da se OZD v občini uskladijo v skupščini občinske skupnosti za zaposlovanje po drugi varianti, kar pomeni, da bi letos omogočali le zaposlovanje na račun odpiranja novih zmogljivosti, kar je nujna posledica investicijske dejavnosti v preteklih letih in pomeni v primeru neuresničevanja ponovno družbeno škodo. Ker bo tudi v tem primeru po vsej verjetnosti prišlo do viška delavcev, predvsem delavk, ki nimajo posebne strokovne izobrazbe ali usposobljenosti, pričakujemo pa tudi viške kadrov srednje strokovne stopnje s suficitarnimi poklici, bo iz teh dveh razlogov potrebno nadaljnje usklajevanje zaposlovanja v občini in v medobčinskem prostoru.

Joži Puhar

Jeseniški filmski festival

Na Jesenicah je tri dni potekal deveti mednarodni festival amaterskega filma – Pripravila je domača filmska skupina Odeon – Z nagradami so prireditev podprle jeseniške organizacije združenega dela

Jesenice – Tri dni so bile železno jeseniške spet festivalsko mesto. Od petka, 18. aprila, do nedelje, 20. aprila, je tekla deveti mednarodni festival amaterskega filma, ki ga pripravi domača filmska skupina Odeon, ki je s tem proslavila svoj 15-letnico in 35-letnico osvoboditve z nagradami pa so prireditev podprle jeseniške organizacije združenega dela. Festival se je začel s predvajanjem izbranih filmov v pet popoldne, zvečer pa so ga svečano odprli in projicirali izbrane filme. Med ostalo so podelili nagrade in prireditev nagrajene filme, v nedeljo pa so predvajali izbrane filme in zaključili festival.

Letos je na festivalski razpis prišlo preko sto filmov raznih vrst iz Avstrije, Italije, Čehoslovaške, Španije, zahodne Nemčije in seveda domači filmi. Med njimi je bilo pet filmov s planinsko tematiko, dvanajst animiranih, trideset žanrskih, petindvajset igranih in sedemindeset dokumentarnih. Iz bogate filmske bere je žirija za predvajanje izbrala petdeset filmov in nekatere nagradila. Videli smo nekaj kvalitetnih filmov, ki se lahko kosajo s profesionalnimi. Poglejmo torej festivalsko ocenjevalno listo. Za planinski film sta bili podeljeni dve bronasti plaketi »Triglava«, ki sta ju prejela film »Vzpon« Koroškega kino kluba iz Prevalj in film »Po kozorogovih stezah« Mini-filma iz Ljubljane. Pri animiranem filmu sta zlati plaketi »Zelezare« prejela film »Blaznica« DPD Svoboda Bežigrad iz Ljubljane in film »Priateljstvo v nesreči« Mini-filma iz Ljubljane, srebrno plaketo pa film »Fantastic roc an role« kino kluba iz španske Badalone. Pri žanrskem filmu je prvo nagrado prejel film »Decorum est« Film kluba 8/16 iz nemškega Aachena, drugo nagrado film »Kronika« Filmskega kluba Tomo Križnar iz Tržiča, tretjo pa film »Marco plan« istega filmskega kluba. Pri igranem filmu je prvo nagrado dobil film »L'attesa« kino kluba iz Italije, drugo film iz čehoslovaškega Brna »Navrat srdca«, tretje pa film »Nihče ne ve zanj« filmske skupine Odeon z Jesenic. Pri dokumentarnem filmu prva nagrada ni bila podeljena, drugo je prejel film »Utrip« DPD Svoboda Bežigrad iz Ljubljane, tretjo film »Čakalnica za onostranstvo« Foto kino kluba tehnike EMO iz Celja.

Podeljene so bile tudi avtorske nagrade. Zlato plaketo za idejo v filmu »Rendezu« je dobil Branko Alt, član filmske skupine Odeon z Jesenic, zlato plaketo za režijo Iztok Trevn, član Filmskega kluba Tomo Križnar iz Tržiča za režijo filma »Cooming soon«, zlato plaketo za kameru Dušan Ivanišin, član kino kluba iz Maribora za posnetke v filmu »Monolog«. Podeljena je bila tudi zlata plaketa za montažo v filmu »Decorum est« avtorja Alfreda Vogta, člana Film kluba 8/16 iz nemškega Aachena. Poleg omenjenih nagrad pa so bile podeljene tudi nagrade in pohvale, ki jih podeljujejo organizacije združenega dela.

V paviljonu NOB so odprli razstavo del akademskega slikarja Valentina Omana, ki zavzema najvidnejše mesto znotraj likovne skupine Mladje. – Foto: F. Perdan

Tržiški koroški dnevi

Tržiška Skupina 77 je spodbudila Koroške dneve, ki bodo tekli do srede maja – Na petkovi otvoritveni slovesnosti so gostje predstavili delček sodobnega literarnega, likovnega in glasbenega utripa Koroške – Tržičani so se sodelujočim zahvalili s Kurnikovimi plaketami

Tržič – V petek, 18. aprila, so začeli teči Koroški dnevi, ki jih je spodbudila tržiška Skupina 77, pripravila s pomočjo domačega Zavoda za kulturo in izobraževanje, akcijo pa so podprli skupščina občine Tržič, družbenopolitične organizacije in združeno delo.

Tržič – V petek, 18. aprila, so začeli teči Koroški dnevi, ki jih je spodbudila tržiška Skupina 77, pripravila s pomočjo domačega Zavoda za kulturo in izobraževanje, akcijo pa so podprli skupščina občine Tržič, družbenopolitične organizacije in združeno delo.

»Koroška v besedi in pesmi« so pomenovali petkovo otvoritveno slovesnost v Cankarjevem domu, ki so ga domačini povsem napolnili, med njimi so bili koroški gostje. Zbrane je v imenu predsednika občinske skupščine pozdravila Zinka Srpčič, predsednica občinske konference SZDL Tržič, ki je dejala, da pomeni predstavitev dela kulturnih dosežkov naših koroških korošcev za Tržičane pomemben, prijeten in osvetovalen dogodek in nadaljevala, da srečanje hkrati tudi obvezuje, da kulturnikom izza meje pomagamo bolj kot doslej. Ta obveznost velja za Tržičane tem bolj, saj imajo kot občina s sosednjo Avstrijo oziroma Koroško kar 15 kilometrov skupne meje na Karavankah, meje, ki ne sme biti plot ampak mora biti most povezovanja tudi v kulturnem življenju.

»Koroška v besedi in pesmi« so pomenovali petkovo otvoritveno slovesnost v Cankarjevem domu, ki so ga domačini povsem napolnili, med njimi so bili koroški gostje. Zbrane je v imenu predsednika občinske skupščine pozdravila Zinka Srpčič, predsednica občinske konference SZDL Tržič, ki je dejala, da pomeni predstavitev dela kulturnih dosežkov naših koroških korošcev za Tržičane pomemben, prijeten in osvetovalen dogodek in nadaljevala, da srečanje hkrati tudi obvezuje, da kulturnikom izza meje pomagamo bolj kot doslej. Ta obveznost velja za Tržičane tem bolj, saj imajo kot občina s sosednjo Avstrijo oziroma Koroško kar 15 kilometrov skupne meje na Karavankah, meje, ki ne sme biti plot ampak mora biti most povezovanja tudi v kulturnem življenju.

V kulturnem programu je izbor del koroških pesnikov in pisateljev podal dramski igralec Polde Bibič, koroške pesmi pa je pel mešani pevski zbor Jakob Gallus iz Celovca. Tržičani so se sodelujočim koroškim literatom in pevcem zahvalili s Kurnikovimi plaketami, ki so jih podelili Milki Hartmanovi, Valentinu Polanšku, Janku Messnerju, Valentinu Omanu in pevskemu zboru Jakob Gallus Petelin. Predstavitev delčka sodobnega literarnega in glasbenega utripa Koroške je dopolnila otvoritev razstave del akademskega slikarja Valentina Omana v galeriji NOB. Tržiški Koroški dnevi bodo tekli do srede maja, v petek, 25. aprila, bodo ob 18. uri v Kurnikovi hiši odprli razstavo del koroškega slikarja samorastnika Ernsta Arbeitsteina, v sredo, 14. maja, pa bo ob 18. uri v paviljonu NOB predavanje z diapozitivi »Kulturni spomeniki Koroške« vodil Cene Avguštin.

M. Volčjak

Moliere za mlade ali

Vtisi, ki ostanejo

V poplavi nasilja in pogrobnih umetnosti, ki jih mladim predstavlja filmsko platno in televizijski ekran, je skok v privlačno svetlobo Prešernovega gledališča. V hramu je današnji mladi gledalnik kulture vsaj malo bližje pred nasiljem sodobnih kulturnih gusarjev. Stik z neustavljivim duhom Moliera, z njegovo iskričastostjo in prodornostjo, pomeni pravo osvoboditev za osnovnošolske in srednješolske mladenčice, ki je zasedla dvorano Prešernovega gledališča. Če pri tem ne gre za analize neke predstave, ki se zbirajo vtisi o njej najprej razgaliti obnašanje publike, potem je takoj jasno, da je obnašanje prava slika problema gledališke kulture. Nemir in nezadovoljstvo bi se lahko pripomeli mladostni občinstvo, ki katere druge izpade med predstavo samo pa lahko pripisemo le obiskom gledališča in gotovitev zares ni težko najti, saj prenekaterim kranjskim mladinkam in mladincem v Globusu ali kje drugje ostane druga vrednote. Sicer pa dovolj o občinstvu (zgolj v predstavi mladem), ki se je čudilo in celo smejalo nekaterim smelim vtisom gledališkega ansambla.

ki so poživile že tako dobro zastavljeno predstavo.

Nehvaležno je postavljati na tehnično trud in delo mladih gledališčnikov. Nedvomno je največji čar predstave v tem, da poteka ubrano kljub omnibusovskemu načinu in kljub različnosti prizorov, ki jih povezuje le mojster Moliera, katerega smisel za jedkost so igralci in igralke pod taktirko režiserja Lojzeta Domanjka znali pokazati in zaigrati. Trmoglavu zaljubljena Dejana Demšar, odločna Dani Toporš, izredno raznovrstna Bernarda Oman, snamišljeni bolniki Kondi Pižorn in izkušeni Iztok Alidič so le nekateri liki od precejšnjega števila nastopajočih, ki kljub občasnim okornostim in neizpoljenosti ostanejo v spominu. Ne gre pa zanemariti tudi ostalih »sotrudnikov« te zares uspele predstave od dramaturga Sama Simičiča do odrskega mojstra Bruna Grašiča.

Vtisi Moliera za mlade v mladih gledalcih kot pestro kulturno doživetje. Jani Stefe, Barbari Lapajne, Mojci Merlak Dunji, Jekovec, Milanu Štefetu in vsem ostalim pa vse vzpodbude za novo predstavo, za nov prodor med mlado občinstvo.

Miran Subić

Koncerti Toneta Janše

Kranjski saksofonist Tone Janša je v svojem ustvarjalnem poletu. Ob izidu novega albuma »Patter« si je omislil serijo koncertov po slovenskih krajih, za nameček pa je s svojim mednarodnim kvartetom skočil še na nekaj nastopov v Indijo in v Zahodno Nemčijo. V Indiji se je udeležil jazz festivala Yatra 80, ki je potekal na prostem pri vročini nekaj čez 30 stopinj Celzija. Tam je Janša srečal in poslušal svoje prijatelje in znance iz evropskih in ameriških jazzovskih krogov. Kot je povedal, je šlo za izjemno zanimivo srečanje indijske, evropske in ameriške glasbene kulture. Njegov kvartet je nastopil še v Goi in Bombayu, nakar je fantom zmanjkalo časa. Poleteli so domov na kratek oddih, potem pa spet v Burg-hausen na jazz festival. Tudi tam so jih poslušalci lepo sprejeli in nemški organizatorji si niso mogli kaj, da jim ne bi omogočili še nekaj nastopov.

K. Mohar

Štirje Levstikovi nagrajenci

Mladinska knjiga z Levstikovimi nagradami vsako leto slavnostno ovrednoti najboljše, kar je bilo storjenega na področju literarnih in likovnih dosežkov namenjenih mladi generaciji. Kot posrednica in pobudnica mladinske literature stopa v četrto desetletje svojih prizadevanj, saj so bile Levstikove nagrade letos podeljene že enaintridesetih. Prejeli so jih pokojni Leopold Suhadolčan za »Pika dinozavra«, »Cepeceptavčeka«, »Peter Nos je vsemu koss«, »Levi in desni klovni« ter »Norčije v gledališču«. V obrazložitvi je rečeno, da njegova dela živijo in bodo živela med tisočih mladih bralcev, saj vdičujejo vsakdanjim situacijam poetično dramatičnost... Saša Vegri je nagrajena za pesniško zbirko »Mama pravi, da v očkovih glavah«, za katero je v obrazložitvi zapisano, da bogati razsežnosti sodobne slovenske poezije za otroke, saj upesnjuje vsakdanjo resničnost otroškega sveta in ga razširja na nadnaravno, pravljico raven. Slikarka Jelka Reichman je nagrajena za ilustracije v Suhadolčanovi knjigi »Cepeceptavčeka«, ki predstavljajo vrh slikarkega dosežanja dela na področju mladinske ilustracije. Dr. Marija Makarovič pa je nagrajena za poljudnoznanstveni knjigi »Kmečka abeceda« in »Kmečko gospodarstvo na Slovenskem«, ki mlademu bralcu odkrivata že skoraj pozabljene kmečke naprave, orodja in opravila. V njih posreduje vrednote kmečkega življenja, ki naj tudi sodobnega človeka povezujejo z naravo.

C. Zaplotnik

Literati bratskih mest

Kranj – Sodelovanje mladih iz pobratenih jugoslovanskih mest – Bitole, Zemuna, Osijek, Zagreb, Banja Luka in Kranj – ni omejeno le na stike med predstavniki posameznih občinskih organizacij ZSM. Zivahno je tudi sodelovanje osnovnih organizacij na področjih. Ze ustaljena oblika je srečanje mladih literatov, ki v preteklih dneh potekalo v Kranju. Gostitelj mladih pesnikov in pisateljev je bila mladinska organizacija Gimnazije Kranj. Mladi ustvarjalci so v Kranju pripravili 17. aprila, popoldne, sprejemu v hotelu Jelen so pripravili krajevno skupnost Preddvor skupaj z mladimi pripravili kulturni program in družabno srečanje, petek, 18. aprila dopoldne, so gost-

je obiskali tovarno IBI in si ogledali muzej Prešernove brigade v vojašnici Stane Žagar, popoldne pa so v Prešernovem gledališču pripravili sodelovanje Glasbene mladine skupni literarni večer. Srečanje so zaključili v soboto, 19. aprila, ko so mladi pesniki in pisatelji spregovorili o problemih, ki jih tarejo pri uveljavljanju v literarnem prostoru.

V petek in soboto so se v Kranju mudili tudi predstavniki občinskih konferenc ZSM iz pobratenih mest. Dogovorili so se o poteku tradicionalnega srečanja oktobra v Kranju, o pripravah na bratsko delovno brigado, podpisali so še dogovor o medobčinskem sodelovanju mladih iz pobratenih mest.

Koroško pesem je predstavil mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca. Ubrano so zazvenele Kernjakove pesmi, tudi nam tako domače. – Foto: F. Perdan

Kulturni koledar

SPORED PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA

Kranj – Ta teden bodo kranjski gledališčniki za red dijaški pripravljali Linhartov »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Danes ob 17. uri bo predstava namenjena osnovni šoli F. Prešeren, ob 19.30 pa E.A.S.C in Dijaškemu domu; v sredo, 23. aprila, ob 16. uri osnovni šoli L. Seljak; v četrtek, 24. aprila, ob 16. uri osnovni šoli S. Žagar; v petek, 25. aprila, ob 17. uri osnovni šoli S. Jenko.

SPORED JESENIŠKEGA GLEDALIŠČA

Jesenice – Amatersko gledališče Tone Čufar je preteklo soboto premierno uprizorilo komedijo N. Novaka »Gugalniki«, ki jo je kot gostja jeseniškega gledališča režirala Vesna Arhar, scena je delo Jožeta Bediča. Predstavo bodo ponovili ta teden za abona in za izven, od nedelje, 20. aprila, do vključno četrta, 24. aprila, vselej ob 19.30.

RAZSTAVA »EDVARD KARDELJ«

Gorenja vas – Prizadevni člani gorenjevaškega fotokluba, ki ga vodi Vlastja Simončič, so pripravili razstavo »Edvard Kardelj«, ki bo v Fotogaleriji osnovne šole v Gorenji vasi odprta do 28. maja.

PRIREDITVE V ŠKOFJELOŠKI KNJIŽNICI

Škofja Loka – V knjižnici Ivana Tavčarja zaključujejo sezono prireditve. V četrtek, 24. aprila bo ob 18. uri na sporedu še ura pravljic, kateri bo Marija Lehar pripovedovala zgodbe o majskih praznikih in Titu.

Koroškim gostom so se Tržičani za sodelovanje zahvalili s Kurnikovimi plaketami. Med njimi sdo bili tudi priznani koroški literati Milka Hartman, Valentin Polanšek in Janko Messner, katerih besedo je podal dramski igralec Polde Bibič. – Foto: F. Perdan

Usklajevanje in zaposlovanje slepih

Cilj usposabljanja v okviru celotne rehabilitacije je omogočiti slepi ali slabovidni osebi vrnitev v aktivno življenje — Omogočiti tem osebam ekonomsko in socialno ravnotežje — Rehabilitacija kot nenehen proces

Škofja Loka — Skrb za človeka poneni v naši samoupravni socialistični družbi uresničevanje enega najpomembnejših socialnih humanističnih načel. Ta skrb je še posebej poudarjena pri zagotavljanju pogojev za življenje invalidni osebi.

Končni cilj rehabilitacije je slepo in slabovidno osebo vključiti v delovni proces, v družbenogospodarsko aktivnost in jo usposobiti za delovno, ustvarjalno, družbeno in osebnostno uveljavljanje v življenju. Doseči ta cilj pa je zahtevno delo, saj oseba, prizadeta na vidu, ni le seštevek različnih diagnoz, ampak biološka celota in član naše družbene skupnosti, ki ima poleg invalidnosti še celo vrsto drugih težav, duševne, socialne, čustvene in ekonomske narave, poleg tega pa še niz preostalih sposobnosti.

Proces poklicnega usposabljanja, poklicne orientacije obsega več faz

kot so informiranje, svetovanje in poklicno usmerjanje. Učenci morajo biti pravočasno obravnavani in poklicno usmerjeni že v zadnjih razredih osnovne šole. Pri usmerjanju sodelujejo skupnosti za zaposlovanje, socialno skrbstvo, medobčinska društva slepih in slabovidnih ter starši. Prav interesi slednjih so pogosto križajo s sposobnostmi in možnostmi učencev. Poklicno usmerjanje kasneje slepih pa se začneja po

zaključeni medicinski rehabilitaciji. V zadnjem obdobju se uspešno uveljavlja praksa, da te osebe za krajše obdobje sprejemajo na poklicno usmeritev. Pomembna vloga pri usposabljanju in poklicnem usmerjanju je dana strokovni skupini zavoda, ki obravnava posameznika ob sprejemu na usposabljanje in tudi kasneje vse do uspešne usposobitve.

Usposabljanje slepih in slabovidnih oseb v Sloveniji poteka v **Centru slepih in slabovidnih dr. Antona Kržišnika** v Škofji Loki ter v rednih srednjih, višjih in visokih šolah. Tu je usposabljanje organizirano in poteka v poklicni administrativni šoli, ki traja tri leta, v šoli za telefoniste s trajanjem 18 mesecev ter v oddelku za priučevanje na delovnem mestu za delo v proizvodnji. Trajanje priučevanja je odvisno od individualne sposobnosti posameznika in zahtev delovnega mesta. Proces usposabljanja je potrebno pogosto prilagoditi posamezniku, upoštevajoč njegovo sedanjo usposobitev in realne možnosti za opravljanje kakršnega koli poklica v novih razmerah po izgubi vida. Vse bolj so očitna prizadevanja za usposabljanje slepih za programerja. V tujini je med slepimi ta poklic že uveljavljen, pri nas pa še orjemo ledino. Upoštevati je treba posebnosti opravljanja tega poklica v naših razmerah, posebej pa se moramo zavedati, da moramo prve kandidate tako usposobiti, da bodo ti odprli pot širšemu pristopu k uvajanju usposabljanja za ta poklic. Za slepe in slabovidne v rednih srednjih šolah in v organizacijah združenega dela je organizirana tiflopedagoška pomoč, medtem ko v višjih in visokih šolah te pomoči še ni. Smisel te oblike pomoči je, da je ožje in širše družbeno okolje čim tesneje povezano s procesom usposabljanja slepih in slabovidnih oseb, kar pozitivno vpliva tudi na uspešnost rehabilitacije. To je tem pomembnejše ob dejstvu, da čedalje bolj vključujemo v usposabljanje v zavodu osebe, ki jih v redne srednje šole zaradi dodatnih motenj kot telesna invalidnost, motnje vedenja, duševna zadržanost in slabo zdravstveno stanje, ne moremo vključiti.

Poleg strokovnega usposabljanja v ožjem smislu ima pomembno vlogo socialna rehabilitacija slepih in slabovidnih. Le-ta obsega praktični pouk opravljen in spretnosti, ki jih ta oseba potrebuje za uspešno vključitev v življenje in delo, pomoč pri reševanju njihovih osebnih težav, prilagajanje novim pogojem življenja v ožjem in širšem družbenem okolju. Povsem drugače pa je z zaposlovanjem teh oseb. Načelno vodijo politiko zaposlovanja medobčinska društva slepih in slabovidnih Slovenije. Ta usklajujejo zaposlovanje s skupnostmi za zaposlovanje, s starši in Centrom slepih ter delovnimi organizacijami, kjer obstaja možnost za zaposlitev. Kadar je usposobitev uspešna, ni pa možnosti za zaposlitev v rednem okolju, se usposobljeni lahko zaposli v invalidski delavnici Centra slepih.

Pri zaposlovanju v rednem okolju se še vedno srečujemo s težavami, ki jih povzročata nepoznavanje sposobnosti slepih in slabovidnih s strani okolja, v katerega jih želimo vključiti. Pri zaposlovanju telefonistov je manj ovir, saj je poklic za slepo ali slabovidno osebo postal že tradicionalen, ob tem pa imamo še zakon, ki daje prednost pri zaposlovanju na to delovno mesto prav slepim.

Z usposobitvijo in zaposlitvijo slepe ali slabovidne osebe pa še ni končana organizirana družbena skrb. Potrebno je še naprej spremenljati uspešnost zaposlene osebe, ali osebno ali z rehabilitanti in strokovnimi službami delovne organizacije, preko medobčinskih društev slepih in slabovidnih, preko skupnosti za zaposlovanje ali drugih strokovnih služb. Ves čas pa je potrebno vztrajati v stiku s prizadeto osebo.

Srečanje težjih invalidov

Društvo invalidov Kranj vabi invalide na praznovanje mednarodnega dneva invalidov in srečanje težjih invalidov Gorenjske, ki bo v soboto, 26. aprila, ob 16. uri v razstavišni dvorani Gorenjskega sejma v Savskem logu. Na svečani akademiji sodelujejo recitatorji osnovne šole Helene Puhar iz Kranja, folkloristi iz Save, kvintet iz Naklega, humorista Marjan Roblek in Toni Gašperič ter glasbena skupina TNT s Kokrice, ki bo poskrbela za plesno razvedrilo. V razstavišni dvorani si bodo gostje lahko ogledali tudi likovno razstavo umetnikov samorastnikov Stanislava Hrnceca in Jožeta Hrovata.

J. Rabič

Športna aktivnost invalidov

JESENICE — Osnovni namen dela komisije za šport, ki deluje pri Društvu invalidov Jesenice, je skrbeti za pestro športno rekreacijo invalidov. Prizadevanja so stalno usmerjena v čim širše vključevanje invalidov v aktivnost v posameznih športnih panogah, seveda v okviru sposobnosti. Tudi na nedavnem občnem zboru so se invalidi zavzeli, da se športna dejavnost med njimi še razširi. Poleg rekreacije, ki invalidu koristi v uspešnosti dela in premagovanju življenjskih tegob, naj šport postane tudi most zблиževanja in tovariških odnosov v okviru društva in navzven.

Ceprav ob skromnih finančnih zmognostih, so člani komisije za šport pri jeseniškem društvu tudi lani uresničili svoj program. Kegljarski sekciji, ki šteje dvanajst aktivnih članov, je društvo zagotovilo kegljarsko stezo, na kateri so vadili enkrat tedensko. Udeležili so se tudi tekmovanj, kjer so pobrali mnoga odličja. Moška ekipa kegljačev je na občinskem tekmovanju v počastitev mednarodnega dneva invalidov osvojila

prvo mesto, na gorenjskem področnem tekmovanju drugo, uspešni pa so bili tudi v prijateljskem tekmovanju v tako imenovani »Gorenjski ligi«, od koder so odnesli pokal. Najboljša, prvouvrščena Anica Cerin, se je kasneje dobro odrezala tudi na republiškem tekmovanju, saj ji je pripadlo četrto mesto.

V pregledu lanskega uresničene programa športnih dejavnosti beležimo kar pester spisek tekmovanj, ki jih je organizirala športna komisija: ob mednarodnem dnevu invalidov tekmovanje v kegljanju, streljanju in šahu; ob desetletnici društva prijateljsko srečanje štirih ekip kegljačev gorenjskih invalidov; gorenjsko področno tekmovanje v šahu in kegljanju.

Poleg zelo priljubljenega kegljanja pa je zaživelo tudi balinanje, invalide privlači tudi streljanje, v težnji za čim širšo in pestrejšo športno aktivnostjo invalidov pa bo športna komisija skušala v prihodnji razviti tudi plavanje in smučanje.

Kaj kaže »letni obračun«

Po občnem zboru Društva invalidov Jesenice — Uresničenih večina nalog iz lanskega akcijskega programa — Pod vprašanjem še vedno novi prostori — Načet problem zaposlenih invalidov in ustanavljanje aktivov

Jesenice — Konec februarja se je Društvo invalidov Jesenice sestalo na letnem občnem zboru, da bi pregledalo svoje preteklo delo in izdelalo smernice za leto naprej. Poleg delegatov invalidov iz posameznih sredin se je zboru udeležilo tudi precejšnje število gostov, med njimi predstavniki Društva invalidov Gorenjske, Zveze društev invalidov Slovenije, Društva invalidov Ravne na Koroškem, s katerimi Jeseničani že dlje tesno sodelujejo, ter skupnosti socialnega skrbstva skupščine občine Jesenice; pogrešali pa so predstavnike družbenopolitičnih organizacij, ker bi z njihovo pomočjo morda lažje rešili kako odprto vprašanje, ki mu društvo ni kos.

Program, ki si ga je društvo zadalo pred letom dni, je po ugotovitvi predsednice društva Marice Potočnik, v celoti uresničen, v nekaterih posebnih točkah celo presežen. Predvsem posamezni sklopi problemov, razdeljeni v komisijko obdelavo, kot problematika članstva, ekonomski problemi, zaposlovanje invalidov, humana dejavnost, so našli posebno mesto med prvenstvenimi nalogami društva. Posebno pohvalna je bila kulturna in rekreativna dejavnost. V praznovanju dneva invalidov so v lanskem letu vključili tudi učence osnovnih šol, njihove izdelke, proste spise z naslovom »Kako ti pomagal invalidu« pa so na pro-

slavi nagradili s knjižnimi nagradami.

Vedno pa uresničevanje danih nalog ni potekalo gladko. Zataknilo se je pri precej zahtevnem popisu zaposlenih invalidov, ki bi omogočil pregled nad to strukturo, pa tudi kasnejše ustanavljanje aktivov v samih delovnih organizacijah, ki te osebe zaposlujejo. Delovanje aktiva Zvezarne Jesenice pa so na občnem zboru pohvalno ocenili, saj redno uresničuje zadane naloge. Poseben problem pomenijo prostori, ki jih za sestanke in važnejša srečanja odstopa krajevna skupnost Plavž. V prihodnje si bo društvo kar najbolj prizadevalo za pridobitev lastnih prostorov, ki bodo dostopni tudi težjim invalidom in ki bodo poleg občasnih srečanj omogočali tudi vsestransko dejavnost.

Ze eno leto pa je na Jesenicah tudi sedež koordinacijskega odbora društev invalidov za Gorenjsko. Le-ta se je osredotočil na naslednje dolgoročne naloge: srečanje težjih invalidov Gorenjske, popis zaposlenih invalidov, ki ga dolguje še iz lanskega akcijskega načrta, ocena in razprava o študiji strokovnih služb pri občinskih skupnostih za zaposlovanje, ki govori o možnosti ustanovitve in delovanja rehabilitacijskih centrov kot pobude za reševanje problematike zaposlenih invalidov.

J. Rabič

Proslava ob dnevu invalidov

V praznovanje mednarodnega dneva invalidov, ki je letos potekalo pod geslom »Rehabilitacija invalida — pravica in dolžnost«, se je vključilo tudi škofjeloško društvo invalidov — Na proslavi je o usposabljanju invalidov za delo spregovoril Bogdan Čufar

Škofja Loka — V nedeljo, 30. marca, so se člani škofjeloškega društva invalidov zbrali na proslavi v hotelu Transturist in tako obeležili 26. marec, mednarodni dan invalidov, ki smo ga letos pod geslom »Rehabilitacija invalida — pravica in dolžnost« praznovali že enaindvajsetič. Zbrane je pozdravila Polka Blažič, predsednica društva in ob tem dejala, da geslo mednarodnega dneva invalidov zadoljuje celotno družbeno skupnost, da stori vse za preprečevanje nastanka invalidnosti, če pa že nastane je dolžna, da se delavec čimprej rehabilitira in vsestransko usposobi za normalno delo in življenje. Zlasti pa so za to odgovorne delovne organizacije, v katerih se je delavec poškodoval in postal invalid, saj morajo poskrbeti za njegovo primerno zaposlitev. Na drugi strani pa je geslo tudi obveznost ponesrečenega delavca, da pri tem aktivno sodeluje.

O delovnem usposabljanju invalidov je spregovoril Bogdan Čufar, predstavnik škofjeloške skupnosti socialnega skrbstva, ki je dejal, da je to pravica in dolžnost invalida, da pomeni pridobivanje, izpopolnjevanje spremembo znanja in sposobnosti. Poklicno in delovno

usposabljanje invalidov pa je zahtevna naloga, zato je skupnost socialnega skrbstva Slovenije pripravila mrežo ustanavljanja centrov oziroma zavodov za izvedbo teh nalog. Predloge za ustanovitev takih centrov so dale ljubljanska, celjska, mariborska in gorenjska regija. Oblikuje se tudi predlog, da se ustanove svetovalne skupine in usposobijo mentorji v organizacijah združenega dela, saj bo le s sodelovanjem slepih zagotovljeno uspešno izvajanje rehabilitacije. Organizacije združenega dela morejo s prilagajanjem delovnih nalog in opravi delavca zmanjšano zdravstveno in delovno zmognostjo omogočiti uspešno opravljanje dela. S tem jim zagotovijo tudi pridobivanje osebnega dohodka po delovnih uspehih kot jih dosega drugi delavci pri takih delih in opravilih. Pri tem pomembno nalogo prevzemajo novoustanovljeni aktivni invalidov v organizacijah združenega dela.

Proslavo so s kulturnim programom obogatili učenci osnovne šole Cvetko Golar iz Škofje Loke in tamburaški orkester iz Retce in prijeto dopolnili srečanje slepih invalidov.

M. Volčič

Seja koordinacijskega odbora

V Kranju je bila 5. seja koordinacijskega odbora društev invalidov Gorenjske. Kot so uvodoma delegati ugotovili, so bili vsi sklepi prejšnjih sej uresničeni. V nadaljevanju so obravnavali proslave ob letošnjem mednarodnem dnevu invalidov v posameznih društvih na Gorenjskem.

V Škofji Loki je bila proslava 30. marca, na seji pa so se potem dogovorili še za program proslav v ostalih društvih. Predstavniki društev invalidov Gorenjske so tudi poročali o obiskih težjih invalidov na domovih, v bolnišnicah in zavodih. Ponekod so akcijo že uspešno izvedli, v nekaterih društvih pa je sedaj v teku.

Zatem so se pogovorili o pripravah na letošnje tradicionalno srečanje težjih invalidov Gorenjske, ki bo tokrat v Kranju in sicer 26. aprila v prostorih Gorenjskega sejma. Za organizacijske zadeve srečanja bodo skrbeli člani Društva invalidov Kranj. V nadaljevanju se je spregledal samoupravni sporazum koordinacijskega odbora društev invalidov gorenjske regije, precejšno pozornost pa so namenili tudi razpravi o gradnji zgradb brez arhitektonskih ovir oziroma preprečevanja teh ovir. Na tem področju so precejšen korak storili na Jesenicah, sprejeli pa so sklep, da se ta akcija pospeši tudi v drugih društvih. Sprejeli so tudi sklep, da se bodo povezali z arhitekti in ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi na območju celotne Gorenjske, pripravili bodo tudi skupen razgovor, kjer se bodo pogovorili o omenjeni problematiki.

Delegati so se pogovarjali tudi o ustanavljanju aktivov zaposlenih invalidov v TOZD in OZD. Aktivni se ustanavljajo v tistih TOZD, kjer je zaposlenih vsaj 20 invalidov, kjer pa jih je manj, se izberejo poverjeniki.

Ob koncu pa so govorili še o popisu invalidov in drugih invalidnih oseb, izvolili so tudi novo vodstvo

koordinacijskega odbora društev invalidov gorenjske regije, ki bo imelo v novi mandatni dobi sedež v okviru Društva invalidov Kranj.

J. Rabič

Športno tekmovanje invalidov Gorenjske

JESENICE — Društvo invalidov Jesenice je priredilo tradicionalno športno tekmovanje v počastitev letošnjega mednarodnega dneva invalidov. Nastopilo je sedem ekip društev invalidov iz Kranja, Domžal, Tržiča, Radovljice, Škofje Loke in Jesenic ter ekipa Invalidskega športnega društva »Samorastnik« Raven na Koroškem. S slednjimi Jeseničani že dalj časa zelo tesno sodelujejo.

Udeleženci so se pomerili v treh panogah, in sicer v kegljanju, šahu in streljanju z zračno puško. Najuspešnejši so bili jeseniški športniki, ki so zmagali v vseh treh disciplinah.

Rezultati:

Kegljanje: 1. Društvo invalidov Jesenice 1744, 2. »Samorastnik« Ravne na Koroškem 1684, 3. »Borec« Kranj 1673; Posamezniki: 1. Grošelj 458, 2. Vahčić (oba Jesenice) 458, 3. Horvatič, Samorastnik.

Šah: 1. DI Jesenice (Zorko, Poljanšek, Pesjak, Smrke, Kokoran) 15,5 2. »5. avgust« Tržič 12, 3. »Samorastnik« 11,5.

Streljanje z zračno puško ekipno: 1. DI Jesenice 630, 2. »Samorastnik« 575, 3. »Borec« Kranj 479; posamezniki: 1. Černe, (»Borec« Kranj) 173, 2. Ovčar (»Samorastnik«) 169, 3. Majda Kralj (DI Jesenice) 165.

J. Rabič

Gore privabljajo

Kranj – Vedno več ljudi, mlajših in starejših, zahaja v planine samostojno ali organizirano. Prevladujejo množični pohodi, na planinska pota pa se samostojno podajajo ljudje, ki imajo pozna razmere v gorah in so bolj izkušeni.

Čeprav je v gorah še veliko snega, je planinska sezona že začela. Kranjsko Planinsko društvo je začelo organizirati pohode v gore, ki jih kranjski občini dosega izredno priljubljenost in so prispevali, da se vsako leto odloči za planinski pohod. Kranjski planinci so že organizirali dve ture. Planinci pohodniki so odšli na Slavnik, turni smučarji na Triglavski turni smuk. Udeležencev pohoda na Slavnik je bilo kar 17 avtobuse, na turni smuk pa je bilo skupina smučarjev, saj Triglavski turni smuk ni enostaven in zahteva obilo znanja. Vendar bo sčasoma tudi na turnih smukih več udeležencev.

P. L.

VAŠA PISMA

PREMALO O NOV

Glavni in odgovorni urednik me je opozoril na dopis iz Predoselj. (1) Prebral sem ga. Najprej sem menil, da o njem ne bi bilo treba polemizirati, toda vidim, da je vedno treba pisati in še pisati o NOV, kajti živih izvirnih prič po verodostojnem poročanju mlajšim generacijam bo vedno manj.

Milan Guček je takole zapisal: »Čas hitro teče in človeka je prav groza, kako hitro se bo iztekel in bodo šli iz naše sredine ljudje, ki bi lahko znanjem posredovali še nič koliko gradiva...« Rado Bardon: »Dragoceno gradivo, se pravi, pričevanja živih ljudi, ki ga ne bo mogoče nikoli več nadoknaditi...« (2)

Ob poslušanju radijske oddaje Koncerti iz naših krajev 2.2.

letos, je bilo govora o značilnostih kraja Predoslje. Dokaj skromno je omenjena tudi NOV. ... misel o popravilu kulturnega doma, ki so ga med vojno požgali partizani, da bi preprečili vse-liter belogardistov, vendar jim akcija ni povsem uspela, saj so beli dom za silo osposobili, ga zaščitili z bunkerji in ograjo ter se vselili. To besedilo je bilo objavljeno v članku: Še enkrat, Predoslje in partizani. Opravičujem se v toliko, ker po radiu predavanega besedila nisem dobesedno navedel, nisem ga posnel ali stenografsiral. Smatral pa sem, da je NOV in ponovno poudarjam, da je NOV bila le premalo poudarjena, pa sem zapisal prispevek »Predoslje in partizani«. (3) Seveda sem v njem povedal, da je bolj primerno partizane imenovati borce NOV, kljub neštetim drugim vzdevkom. Požig doma, da se sovražnik vanj ne bi vselil in ga porabil za utrdbo, je premalo. V članku je dalje povedano, kako je bila teptana slovenska kultura, sprememba krajevnih imen, gora itd. Edino branje, ki so ga izdajali Nemci v slovenščini, je bil list »Karatanken Bote«. Domačini so ga smešno prevdli kar v »šli botes«. Tako se je tudi zgodilo!

O vlogi belogardistov beremo v raznih člankih in knjigah. V člankih, ki izhajajo zdej izpod peresa Jožeta Vidica, je marsikatero novo odkritje in dogodivščina. Takole pravi: »Tako so domobranci s svojim podpisom jamčili, da ne bodo nikoli zapustili domobrantskih vrst. Če bo to storil, se Nemci in drugi domobranci lahko maščujejo nad njegovo družino...« Tudi Ivo Jan v Kroniki kokrškega odreda opisuje domobrance in navaja, da so le-ti morali zapriseči Nemcem in kralju Petru II. Veliko naj bi brali in se osveščali, v bodoče pa tudi med prireditvami dajali mesto NOV, ki ji gre. Če se danes dostojno spominjamo podlih junakov, blažimo vsaj delček bolečine svojcem, sorodnikom in znancem. Padli so, a ne zaman. Bili so to čudoviti ljudje, ki so nosili breme upora pod tako težkimi razmerami. Povem naj še en zgovoren primer.

22. julija 1977 sem se med ostalim udeležil tudi velikega izseljenškega »piknika« v Skofji Loki, na loškem gradu. Ta prireditelj je bila združena s praznikom Dneva vstaje slovenskega ljudstva. Pri vstopu na prireditveni prostor mi je eden od organizatorjev, na vprašanje, kje je prostor za borce NOV povedal, da je samo za tiste v uniformi. »Moj bog, sem pomislil, na kakšne borčevske uniforme pa to mlado dekle misli! Saj partizani nismo imeli uniform, bili smo oblečeni v različna oblačila, največ civilna ali pa v zaplenjene vojaške cunje. Edino kape smo imeli, pa še te različne, opremljene z rdečo, dostikrat nesimetrično peterokrako zvezdo.«

Na prireditvenem prostoru res ugledam pripravljajoče se praporščake, postavili so se v vrsto in kasneje odšli na tribuno s prapori. Na koncu pa je stopal še eden, ki ni nosil prapora. Na glavi je imel malce preveliko kapo, na prsih pripeto vojno odlikovanje, obrt ni bil, v roki med prsti pa je stiskal prižgano cigareto in kadil.

V govorih, recitacijah, pesmih je bilo res poskrbljeno z bogatim sporedom tudi iz NOV. Toda po mojem osebnem prepričanju je bila vizuelna počitev bojev le preskromna, zlasti dokaj »pisana« izseljenški množici. Na »štanti« je skoraj bolj popularno kupovati značke in jih pripeti v gumbnico, kot pa bo takih priložnostih nosit mirnodobska ali vojna odličja. Tudi tu nam prihaja do kratkega stika!

O tem nisem pisal še nikjer in storim to sedaj. Pridružujem se in prizadevam, da je treba mlajšim rodovom posredovati čimveč izvirnih pričevanj iz NOV, bodisi z objavljanjem prispevkov, čeprav so pred desetletji že bili objavljeni, jih dopolnjevati, pripravljati nove, jih »piliti«. Tako spodbujam pohode in udeležbo na njih (21. jun. po poteh heroja Jokla), trenutno vzpodbujam poimenovanja ESS Kranj po katerem od junakov, morda celo po Ivu Slavcu Joklu, narodnem heroju.

Zelim si, da bi moja opozorila bila dobrohotno sprejeta in da bi gradila in doprinesla, ne pa da bi naletela na tako oceno, kot je bilo to zapisano v 14. številki »Glasa«.

Stane Bobek-Miha

Kvor – Predzadnji dan sejma je bilo v Kovorju organizirano lovsko tekmovanje v louski kombinaciji, kjer je nastopilo 143 tekmovalcev in ekip iz vseh krajev Slovenije. Prvo mesto je zasedla LD Pugled, drugo LD Rečica, tretje LD Boštanj, četrto LD Udin Boršt, peto mesto si pa delita SD Cerklje in Jošt. – Foto: L. Eržen

28

Diagram 59

- 1. Td5!! Td5:
- 2. Sf7!! Kf7:
- 3. Df3+

Beli je ukinil neprijetno vezavo lovca na damo in razrahljal nasprotnikovo čvrsto strnjeno kmečko vrsto.

- 3. ... Ke6
- 4. c4 Td2!
- 5. La8: Ta2:

V nastalem položaju ima črni sicer prednost kmeta, toda nekoliko izpostavljenega kralja. Partija se je končala takole: 6. c5 Ta1: 7. Dg4+ Kf6 8. Df3+ Ke6 9. Db3+ Kf6 remi. Vendar pa je imel beli tudi boljše možnost.

- 6. Ld5+! Kd7
- 7. Db3 Db2

Ali pa 7. ... Ta1 8. Db7+ Kd8 9. Da8+ Kd7 10. Da7: Dc7 11. Da6, z očitnejšo pozicijsko prednostjo za belega.

- 8. Dh3+ Kc7

Slabše je 8. ... Kd8 9. Lc6 s pretnjo mata. Črni mora namreč izbrati slabost belega na prvi vrsti. Vsako odlašanje tega gre v korist belega.

- 9. De6 Df6
- 10. De3 in beli je dosegel očitno pozicijsko prednost.

NAPAD IN POKRIVANJE

Napad in pokrivanje, t.j. obramba napadnega mesta, sta redni sestavini igre. Posebno pomembni pa sta v kombinacijah, ko z zaporedjem nekaj napadov ali pa z večpoteznim načrtom pokrivanja dosežemo določen cilj.

V poziciji na diagramu 60 (VUKIČ – MAROVIČ, 1977) beli izkoristi neskladen razpored črnih figur in kmetov za odločilen napad v središču.

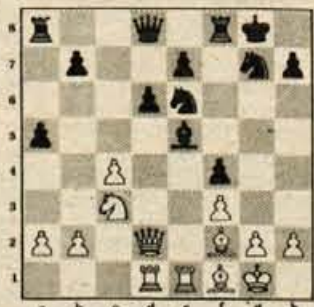

Diagram 60

- 1. c5!!

Napad temelji na vezavah; sedaj ne gre niti dč5: zaradi 2. Te5: niti Sc5: zaradi 2. Lc5: in nato Te5:. Kmet c bo razrahljal podporo nasprotnikovega kmeta d6 in tako omogočil nadaljnji uspešni napad.

- 1. ... Kh8
- 2. cd6: ed6:
- 3. Se4!

Kmeta d6 črni ne more več uspešno varovati.

- 3. ... De8
- 4. Sd6 Ld6:
- 5. Dd6:

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

Kulturni – hkrati tudi Rudarski – dom na Vegradu nad Stahovico.

(38. zapis)

V prejšnjem Glasu sem omenjal Kamniško Bistrico bolj kot dolino, ne kot kraj. Toda med obema vojnama se je kar 30 vasi, vasic in zaselkov združevalo v samostojni občini Kamniški Bistrici.

Zaradi zanimivosti bom naštel kraje, ki so sodili pod to prostrano občino: Bistrica, Bistričica, Brezje, Godič, Jeranovo, Kališče, Klemenčevo, Kregarjevo, Krivčevo, Kržišče, Mekinje, Okroglo, Podjelše, Podlom, Podstudenc, Potok v Črni, Praprotno – Sv. Primož, Praprotno – Zakal, Slevo, Smrečje, Spodnje Stranje, Zgornje Stranje, Stahovica, Stolnik, Vodice, Zagorje, Zavrh, Zduša, Žaga in Županje njive.

Seveda, tudi kraj, bolj na široko razloženo naselje, ki mu pravimo Bistrica (ali Kamniška Bistrica) obstoja v povirju te planinske rečice. Pred 100 leti je bil najmanjši kraj na Kamniškem (štel je le 13 prebivalcev; danes jih šteje 53). »Avtohtoni« prebivalci Kamniške Bistrice, to se pravi Bistričani, so doma le na Uršičevi kmetiji; vsi drugi so bolj ali manj stalni prebivalci turističnih, lovskih in gozdarskih koč.

NARAVOSLOVEC FERDO SEIDL

Ker sem se z zadnjimi zapisi o Bistrici gotovo že približal srcu Kamniških planin, bo najbrž kar prav, če posvetim nekaj vrstic znanstveniku – poetu teh gora.

To je učeni naravoslovec – meteorolog, geolog in strokovni pisatelj, Ferdo Seidl, rojen 10. marca 1856 v Novem mestu. Njegov oče je bil iz rodu čeških steklarjev iz Črnege lesa. Priseljenc v naše kraje se je oženil s Slovenko in tako se je Seidlova družina čutila za slovensko in napredno.

Mladi profesor Seidl je več let poučeval v srednjih šolah v Gorici, Novem mestu in Krškem. Ponujeno mesto profesorja geologije na ljubljanski univerzi je skromno odklonil zaradi starosti.

Najpomembnejše Seidlovo delo je nedvomno obsežna monografija v dveh delih »Kamniške ali Savinjske Alpe, njih zgradba in njih lica«. Delo je izšlo v dveh knjigah velikega formata v založbi Slovenske Matice v Ljubljani v letih 1907–1908. Opremljeno je z zemljevidi, geološkimi kartami in bogato ilustrirano. Kaže, po delu sodeč, da je Seidl vse pogorje, ki ga opisuje, tudi sam prehodil. – Bil je pač resen znanstvenik, ki mu je skepsa narekovala, da vse sam razišče. Kritičen duh ni zaupal nikomur. Znanstvena resnica in natančnost sta mu bili najljubši, hkrati pa tudi značilni potezi njegovega značaja.

Sam je rekel o svojem delu:

»Knjiga o Kamniških ali Savinjskih Alpah se mi je zasnova iz želje, da podam slovenski javnosti zgled razvoja – geološkega in organskega – na podlagi vsestranskega motrenja male pa krasne skupine Slovenskih Alp!«

Ta lepa naloga se mu je povsem posrečila in prav v tem, da nam z vsake strani Seidlove knjige govori evolucija, leži tudi njen pomen nasproti starejšim piscem, ki le opisujejo, Seidl pa dokazuje.

Treba je omeniti še, da je Seidl napisal tudi temeljito delo Rastlinstvo naših Alp. Geološke sprehode po Goriški in važen spis Kod naj se potegne pravična državna meja med Jugoslavijo in Italijo (1929).

Zasluznega moža je dohitela smrt v času okupacije, 1. decembra 1942 v Novem mestu, ko je zakoračil že v 87. leto.

Naravoslovec Ferdo Seidl, 1856 do 1942

ZAPOZNELI ILUSTRACIJI

Čestokrat se mi dogodi, da z zapisom hitim – slik, s katerim bi ga ilustriral, pa še nimam pri roki. Tako tudi šele danes objavljam zanimivi podobi. Kulturni dom na Vegradu nad Stahovico – nekako preumeteljen za v naravno gozdno okolje; morda nimam prav? Vsekakor pa je vanj, na koncu vnanjega hodnika, lepo vkomponirana plošča z imeni padlih v NOV.

Druga sličica kaže pogled z obzidja cerkve v Zgornjih Stranjah na vaško pokopališče – kot bi zrl nanj z velike višine, skoro z letala! Skrbna urejenost in snažnost sta očitni odliki tega vrta pokojnikov.

Pogled na pokopališče v Zgornjih Stranjah.

Dr. Stjepan Barčak (Nadaljevanje v naslednji številki)

GRABEŽLJIVI OREL NA BALKANU

3

Naravno bogata Bosna in Hercegovina je bila pred sto leti drobiž v kupčijah velesil

Zastave so bile sila pomembne. Avstrijski vojaki snemajo turško zastavo na gradu v Jajcu in obešajo cesarsko zastavo s črnim dvoglavim orlom.

»Kar tako barantajo,« se je jezil Joža, najstarejši stavec v tiskarni. »Tebi Benetke, meni Bosno in Hercegovino. Ta nora ideja, ki je tokrat prišla iz kabineta francoskega cesarja Napoleona III., trdovratno živi že pet let.«

»Drži,« je dejal Hubmajer. »Tedad se je šušljalo, da je neki pariški časnik objavil notico o zamisli angleškega zunanjega ministra Russella, ki je predlagal predsedniku Palmerstonu kaj nenavadno kupčijo. Italijani naj bi od Turčije kupili Hercegovino za pet milijonov funtov šterlingov. Turki bodo zlahka privolili v kupčijo, so mislili, češ da si bodo popravili zrahljane finance. Potem naj bi Italija podarila Hercegovino Avstriji, ta pa bi Italiji prepustila brez boja Benetke.«

»Saj,« je menil Joža, »mali narodi so samo drobiž v kupčijah velikih. Nič ne pomaga, močnejši ima oblast.«

Boj pri Banjaluki. V tistih časih so si še stale nasproti dolge vrste vojakov brez vsakega posebnega kritja.

»Ni res,« se je razvel Hubmajer. »V Bosni bi se morali upreti barantanju. Sami naj se odločijo o svoji usodi. Uprejo naj se Turkom in vržejo s sebe njih jarem, potem naj pride Avstrija, če se upa. Tako bi morali narediti. Srbe naj pogledajo in Črnogorce. Za zgled bi jim lahko bili, tudi oni bi mogli imeti svojo državo in svoje paragrafe. Če ne z zvijačo, pa z bojem.«

»Beži no,« ga je miril Joža. »Kako naj se uprejo avstrijski moči? In Turčija je za njimi, naj se borijo z obema? Kakor hitro bi se začeli bosti s Turki, bi Avstrija planila po njih. Sam veš, kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima.«

»Toda morda bi jim priskočila na pomoč Rusija, za Črno goro tako vemo, da bi bila z njimi. Srbija tudi pa zavedni Slovani iz avstrijske ječe bi jim morali priti na pomoč. Samo plamen upora naj zanetijo.«

»Kdo bo šel na pomoč?« se je posmešnil Joža mladostni vnemi. »Ti?«

»Prav jaz!« se je izprsil Hubmajer. »Naučil bi jih topniških veščin in še česa.«

Stari stavec se je le še enkrat posmešnil, nato se je vrgel na delo. Čez deset let je z nejevero bral v časopisih, da je Miroslav Hubmajer postal bosanski vojvoda med uporniki, ki so se borili proti Turkom.

Kdo vse bi rad vladal

Hubmajer ni bil edini, ki se je leta 1875 pridružil bosanskohercegovski upornikom. Jefto Bjelobrk, dopisnik novosadske Zastave, ki je zbiral prostovoljce in jih povezoval z uporniki, je navdušeno pisal:

»Pogosto se človek navduši, ko vidi razlike v jeziku, narodnosti in veri, a en sam cilj: prostovoljno preliti kri za svobodo.«

Dopisnik je zbiral prostovoljce v Sutorini. Prihajali so mnogi Slovenci, Francozi, Grki, Čehi, Rusi, Albanci, Arabci, anatolski Turki in drugi. Nekega dne jeseni 1875 je prišel tudi Miroslav Hubmajer. Poslali so ga v Ljubibratićevo moštvo. S tem arbskim voditeljem je vojeval po Popovem polju in okoli Trebinja. Prav tam, kjer je pozneje predal orožje avstrijski oblasti, Hubmajer je postal najprej poveljnik topništva. S seboj je pripeljal še dvajset Dalmatincev, ki so bili veščiji tega orožja. Med njimi je bil tudi Stipe, s katerim sta delila usodo do konca.

Hubmajer se je izkazal kot odličen bojevnik. Toda v Bosni se ni ni hotel razvneti upor. Zato so se iz Hercegovine odločili poslati tja sposobnega bojvnika, ki bi zanetil požar čez vso Bosno. To je bil Miroslav Hubmajer, že slaven junak, o katerem so časopisi poročali, da je eden največjih junakov, ki je storil že neverjetna junaštva.

Teden dni, preden bi moral v Bosno, kjer naj bi prevzel glasno poveljstvo upora, je romal v Ljubljano. Morda je šel po denarne prispevke, ki so jih zbrali za upornike v Bosni in Hercegovini tudi Ljubljanci, morda nabirat nove fante, ki bi šli v boj z njim.

RADAR

STANE ŠINKOVEC

(1 nadaljevanje)

V AGONJI ZADNJIH DNI

Danes začnemo z objavami dela monografije za dachauski zbornik, ki jo je napisal Stane Šinkovec iz Kranja in bo izšla predvidoma še letos pri Založbi Borec.

Sorazmerno izboljšanje življenjskih razmer, v katerih so živel jetniki po letu 1942, je trajalo le kratek čas. Čeprav je veljalo odslej za taboriščno upravo geslo: »Uničiti z delom!«, so v tem času dovoljene pošiljke z živili marsikomu pomagale, da je vzdržal do konca. Predvsem je to veljalo za jetnike delovnih barak, zahodnega dela taborišča. Relativen mir, ki je zavladal v tem obdobju v vseh koncentracijskih taboriščih, je bil v nemajhni meri tudi posledica hudega poraza von Paulusove armade pred Stalingradom, ki je dokaj prizadel nemško samozavest in oholost.

Naseljenost v barakah je bila že tedaj zelo velika. V nekaterih je prišlo preko 200–300 ljudi na sobo. Toda to je bil šele začetek. Prve mesece 1943 je prišlo v taborišče tudi večje število Slovencev – predvsem Gorenjcev in Štajercev – med njimi tudi nekaj ujetih partizanov, ki so le po naključju ušli streljanju v gestapovskih zaporih.

Čeprav so tudi v tem času nenehno prihajali in odhajali transporti, se je močnejši pritisk na taborišče pričel pravzaprav po kapitulaciji Italije v septembru 1943. S transporti iz italijanskih taborišč je prišlo precejšnje število Slovencev iz Ljubljane, Dolenjske, Notranjske in Primorske. Po nemški ofenzivi, ki je sledila, pa večje število ujetih partizanov in aktivistov iz južne Slovenije in Dalmacije.

Število jugoslovanskih jetnikov se je kmalu povzpelo od nekaj sto, na preko dva tisoč. Večinoma so bili to Slovenci. Število pripadnikov ostalih jugoslovanskih narodov – razen že omenjenih Dalmatincev iz Hrvaške – pred tem še ni bilo omenbe vredno. Ti so bili v glavnem v taboriščih, ki jih tudi širom Jugoslavije ni manjkalo.

V tem času je prišlo v taborišče tudi več sto Italijanov. Dokajšen pritisk je vladal do sredine 1944. Taborišče je bilo zgrajeno za 5000 ljudi in v tridesetih stanovanjskih barakah je bilo v začetku po 180 ljudi. Toda že s prihodom prvih Poljakov po napadu na Poljsko v septembru 1939, se je začel večji naval. Tako je bilo v barakah daljše obdobje od 400 do 800 jetnikov dokler ni prišlo 1944 zaradi preobledenosti do prav katastrofalnega stanja. Tedaj je bilo v nekaterih barakah po 2000 in tudi več jetnikov, kar je pomenilo namesto 45 preko 500 oseb v eni sobi. Baraka je imela 4 sobe (Stube), vsaka soba pa je bila iz dveh delov: imela je »spalnico« in dnevni prostor, vsak velikosti cca 100 kv. metrov. Dve sobi skupaj, sta imeli še stranišče z 8 školjkami in pisoarji in umivalnico.

Pospešujemo
rejo konj

Kdaj se kobila pripušča

Pri plemenjenju kobil moramo upoštevati vrsto dejavnikov. Predvsem pripuščamo kobilo k žrebcu iste pasme, ki mora imeti ustaljene dedne lastnosti. Potomeci morajo namreč imeti za pasmo značilne lastnosti, s čim manj dednimi napakami. Med težke dedne napake štejejo dolgo in ozko glavo, za pasmo neprimerno dolg in tanek vrat, nepravilno obliko prsi in trupa, nepravilno stoji, težje napake kopit idr. Sem štejejo tudi slabo plodnost. Za plemenitev rabimo živali v primerni telesni in zdravstveni kondiciji in seveda telesno ter spolno zrele.

Prezgodnja oploditev kobile škoduje njenemu normalnemu doraščanju in prav tako rasti njenega plodu. Vendar ne pripuščamo kobile vseh pasem pri isti starosti. Hladnokrvne pasme, npr. noriška, namreč telesno in spolno dozorevajo hitreje ter jih lahko plemenimo, ko so dopolnile starost dveh let, medtem ko kobile toplokrvnih pasem šele po dopolnitvi starosti treh let. Pomemben znak spolne zrelosti je redno pojavljanje spolnega nagona, v časovnih razmakih 19–23 dni (povprečno na 21 dni). Čim so kobile dobro telesno razvite in redno kažejo spolni nagon, jih pripustimo. Odlaganje prvega pripusta na kasnejši čas, npr. za eno leto, ima lahko za posledico težave pri oplojevanju. Podobno velja tudi za kobile, ki so že žrebile. Ponavadi ponovno kažejo spolni nagon 9–11 dni po žrebitvi in ta termin je tudi najprimernejši za ponovni pripust. Tedaj je največja verjetnost za uspešno osemenitev. Če ta termin zamudimo, se včasih dogodi, da moramo čakati daljši čas na ponovno gonjenje živali.

Za rejo konj je pomemben letni čas pripuščanja kobil. Kobile pripuščamo najpogosteje pomladi. To nam omogoča, da jih v času opravi na polju izkoristimo za delo. Z brejimi kobilami lahko opravljamo vsa lažja opravila in tudi orjemo lahko. Seveda pa je pri tem potrebna določena nega in opreznost. Še posebno je paziti, da se oznožene živali ne prehladijo. Pomembna je tudi prehrana med brejostjo. Najboljša je dobra in zadostna paša. Na paši se kobile tudi gibljejo, kar koristi njim in razvoju žrebet. Brejost kobil traja okrog 11 mesecev, najpogosteje 330–337 dni. To pa pomeni, da je pri pomladi oplojenih živalih pričakovati porod naslednjemu pomlad in torej v času visoke brejosti zanje v glavnem ni dela. Sicer pa se lahko pripušča tudi v drugih letnih časih, npr. jeseni ali pozimi. Zanimivo je, da je brejost jeseni oplojenih živali približno za teden dni krajša kot pri spomladi oplojenih živalih.

Dr. S. Bavdek

Jesenice – Člani radiokluba Železar na Jesenicah, ki so se pred nedavnimi sestali na letni skupščini, so zelo delavni. Od ustanovitve kluba lansko pomlad dalje so se opremili z radijsko postajo, usposobili so več članov za delo z njo, udeležili so se raznih tekmovanj in sodelovali v akciji Nič nas ne sme presenetiti. Tudi letos bodo nadaljevali z usposabljanjem članstva v raznih tečajih, s šolami bodo sodelovali pri organizaciji dela radiokrožkov z okviru tehnične vzgoje, sodelovali pa bodo tudi na raznih tekmovanjih radiomaterjev. Prizadevali si bodo tudi za ustrezno ureditev prostorov kluba v kulturnem domu na Javorniku in za vključevanje predsem mladih članov. Na sliki: del udeležencev letne skupščine kluba. – B. B.

Taborišče se je skušalo razbremeniti odvečnih jetnikov, ki so jih ...

Tedad se je komaj zaznavno utrnul plaz. Nemška soldateska se je umikala na vseh frontah in bežeče horde so vlačile s seboj trume jetnikov. Ukaz se je glasil: Ne predati taborišč! Najprej so začeli izpraznjevati ogromna taborišča na Vzhodu, kasneje pa tudi v ostali Evropi. Na vseh dohodih k Nemčiji je nastala nepopisna gneča in zmeda, dokler ni postal položaj Rajha spomladi 1945 brezupen. Zmešnjavo so še povečali vse pogostejši zračni alarmi. Ker so delali jetniki vsepovsod, ne samo okrog taborišča, so razumljivo imeli med bombardiranjem tudi žrtve. Ena največjih tragedij se je odigrala na Münchenskem letališču Riem, kjer je bilo ob bombardiranju ubitih okrog 280 jetnikov, mnogo težko ranjenih pa je umrlo v naslednjih dneh še v taborišču.

Ukaz o evakuaciji so izvedli s pravo zločinsko zagrizenostjo in nemške ceste so bile v tistem času preplavljene z živimi okostnjaki, ki so tavalji k neznanemu cilju naproti. Ti živi mrličji so nosili v sebi kal smrti, ki je imela v dachauskem taborišču tik pred osvoboditvijo tako bogato in strahotno žetev. Samo v prvih štirih mesecih 1945 je epidemija tifusa pomorila preko 15.000 jetnikov.

Stotine mrličev je ležalo tedaj vsepovsod: okrog barak in pred krematorijem. Preko desetisoč bolnih za tifusom je ležalo na vzhodni strani taborišča in tisoče jetnikov je le še vegetiralo. Bili so onkraj čutnega zaznavanja.

Tako se je Dachau le malo pred osvoboditvijo spremenil v pošasten grob tisočev izmorganih okostnjakov, ki niso dočakali svobode. Mrtvaški duh je zavel preko taborišča. Smrad po ožganih kosteh se je mešal z duhom razpadajočih trupel, dražil nosnice in legal na duše še živih jetnikov.

Ostali, ki so se zavedali stanja v kakršnem je bilo taborišče, so s še večjo tesnobo pričakovali bližajoči se konec. Taborišče je dajalo takšno sliko grozote, da je bilo le težko verjeti, da bi ga oblastniki pustili takšnega priti v roke zaveznikom.

Marsikateri dogodek iz dachauske dvanajstletne zgodovine in marsikateri množični zločin je zavil v temo in ne bo nikoli pojasnjen, kajti rablji so storili vse, da bi prikrili svojo zločinsko raboto. Ko se je bližal njihov konec, so pustili ležati celo mrličje vsepovsod okrog, nepokopane, v krematorijskih pečeh pa so na vrat na nos sežigali dokaze svojih zločinov. Sicer pa krematorij itak ni bil sposoben požreti tolikšnega števila žrtev. Tako so 1.230 mrtvih pokopali na pokopališču Waldfriedhof v Dachau, 7.500 pa v množičnih grobiščih za mestom v okolici Leitenberga, kjer je danes spominsko obeležje.

Toda kljub vsem prizadevanjem, da bi zabrisali, kar se je zabrisati dalo, je vendarle ostalo še toliko dokumentov, da se o dogajanjih, predvsem v zadnjih dneh, lahko sestavi celoten mozaik. Zahvala za to gre nekaterim tovarišem, ki so za ceno lastnih življenj izmaknili in poskrili nadvse važne in strogo zaupne dokumente.

Marsikaj so pojasnile tudi izjave ujetih bivših oblastnikov na številnih procesih prva leta po končani vojni. Ti so seveda storili vse, da bi prikrili čim več, predvsem seveda lastno krivdo. Vseeno pa je iz primerjave različnih izjav in iz že omenjenih dokumentov mogoče dopolniti in izluščiti dokaj verno sliko takratnih dogodkov.

Ko se je v aprilu 1945 pričela bitka za Berlin, je tudi v taborišču zavladala velika napetost. Čeprav že nekaj tednov ni prihajal v taborišče noben časopis in so iz pisarn, kjer so bili zaposleni jetniki, odstranili radijske sprejemnike, je tu in tam le prodrla do jetnikov kakšna vest. Nekaj so izvedeli tudi od došlih transportov. Čeprav so bili ti ljudje na koncu svojih moči, je že to odkod so prispeli, dalo včasih sklepati marsikaj. In bolj ko se je bližala fronta, hujska je bila neustrpnost. Novice, včasih resnične, še večkrat pa izmišljene, so ljudem do skrajnosti načenjale živce in bati se je bilo, da bo prišlo do nepremišljenih dejanj vsega naveličane množice. Toda nemir je zajel tudi esesovce.

...poslojje na Primskovem, zgrajeno po osvoboditvi.

K častnemu jubileju – 50-letnici Tekstilne šole v Kranju Vsak peti padel za svobodo

...1930 ustanovljena šola je v...
...pedesetletnega obsto-
...menjala svoje ime: sprva
...Državna tekstilna šola,
...Tekstilni tehnikum, Srednja
...tekstilna šola; danes deluje
...Tekstilnega in obutvenega
...Kranju.

...o svojem razvoju in o
...izdala poseben jubi-
...izčrpno delovno poro-

...pa mi je bila naloga, da v
...reminiscenco na delež
...šole v narodno-osvobodil-
...Malo je šol na Sloven-
...ki prispevale toliko mladih
...boju za osvoboditev, saj je
...peti izmed predvojnih
...šole v Kranju.

...st in spomin je vzidana v
...ki zid marmorna plošča
...napisom:

...borci NOV, kot ustre-
...ali kot žrtve okupatorje-
...so izgubili življenje:
...Zorko – Babnik Valen-
...Egon, Bernik Ivan, Blau
...Burger Jože – Eizej Dani-
...Koenstadter Rudolf – Fischer
...Hajim Josip – Kellert
...Klarič Ernest, Košir
...Kramar Vladimir, Krmelj
...Kroupa Pavel, Kuhar Pavel,
...Božidar – Lovšin Viktor,
...Vjekoslav – Marn Miran,
...Jabeč, Močnik Bogomir,
...Albert – Naglič Jože –
...Janez – Pavlič Franc, Pav-
...Konstantin, Pečnik Miroslav,
...Ivan, Prebil Bruno – Rus
...Sedmak Danilo, Srečnik
...Širca Janko, Štefančič
...Svajger Josip – Turk Franc
...Jože, Vest Viktor, Vrhunc
...Zobec Franc.

...am možnost, da seznam ni
...Nastal je le na osnovi ustnih
...spominskih pričevanj
...na osnovi kakih dokumentov,
...sem se tudi poizvedovalne
...obrnil sem se na dva še
...dijaka vsake od desetih pred-
...generacij absolventov. Le-ti
...pismeno ali telefonično
...bolj ali manj ustrezne po-
...padlih tovariših.

Nekajkrat sem bil v neprijetni dilemi. Žrtev vojne, ki so padli kot nemški vojaki ali kot pripadniki domobranskih vojaških formacij, seveda nisem mogel uvrstiti v seznam padlih za svobodo. Bilo pa je nekaj primerov, ko se nisem mogel držati tega načela. Tako je bilo z nemškim vojakom, ki se je v Franciji povezal s tamkajšnjim odporniškim gibanjem. Bil je to naš nekdanji dijak Janko Širca iz Križevcev pri Ljutomeru. Ko so Nemci odkrili njegovo sodelovanje s Francozi, so 23. oktobra 1943 ustrelili na smrt in ga 15. oktobra 1943 ustrelili v Besançonu (blizu Dijona v vzhodni Franciji). Prebral sem njegovo pretresljivo poslojilno pismo materi in očetu, objavljeno v knjigi »Poslojilna pisma žrtev za svobodo«, ki je izšla v Mariboru v založbi Obzorja l. 1978 na strani 451. – Zato sem Janka Širca vključil v seznam padlih na naši strani. – Podobno sem ravnal z imeni nekaterih, ki so kot prisilni mobiliziranci res morali obleči nemško vojaško uniformo a so bili pri prebegu na nasprotno stran ubiti od nemških krogel.

Med predvojnimi dijaki kranjske tekstilne šole pa je bilo tudi nekaj takih, ki so zavestno služili sovražniku, bodisi kot vojaki ali kot domobranci. In zanj tudi padli... Vendar jih je zares malo, le kakih 5 ali 6. Prej ali slej bo le kdo moral raziskati tudi primere tistih predvojnih absolventov, za katerimi se je v vojnem metehu izgubila vsaka sled in za katerih usodo tudi njihovi sošolci nič ne vedo.

Šele potem bi se lahko napravil dokončen in zanesljiv razvid absolventov kranjske tekstilne šole, ki so izkpravili za našo stvar. In šele potem se bo lahko vklesalo v spominsko ploščo tudi imena padlih. **Črtomir Zorec**

PRIPIS: Ker pričakujem umestne pripombe, dopolnila ali pojasnila, navajam svoj polni naslov: **Č. Z., 64000 Kranj, Ulica Moše Pijade 44, telefon 064-28506.**

ZVEŠTO SE SPOMINJAMO
DVAINŠTIRIDESETH TОВАРИШЕВ
BIVŠIH DIJAKOV
TEKSTILNE ŠOLE V KRANJU
ISO DALI SVOJA ŽIVLJENJA ZA NAŠO SVOBODO
Z LASTNO KRVJO SO ZATKALI
TRDNO OSNOVO ZA SREČO DOMOVINE
NAJ IM VETER IN PTICE POJO NAD GROBOVI
PESEM GLOBOKE IN VDA NE ZAHVALE!

...inska plošča dijakom, ki so padli v NOB.

Orehova potica, pisan kruh, češnjevcec

Kmečke žene iz Poljanske in Selške doline so že nekajkrat pokazale, da znajo poleg trdega kmečkega dela tudi dobro kuhati in peči. Za 8. marec so v Škofji Loki pripravile tako razstavo starih kmečkih jedi, da se še danes govori o njej in mestne gospodinje vseprek sprašujejo po receptih zanje. Nič čudnega torej, da jih je Gorenjski sejem povabil na njihov letošnji kmetijsko-gozdarski sejem. Odzvali so se skoraj vsi aktivni kmečki žene po obeh dolinah – Trebija, Sovodnj, Selca, Zali log, Poljane, Trata in Škofja Loka, Hotavlje, Lučine, Češnjica, Javorje, Log, Selca in Bukovščica. Le Gorenja vas je tokrat izpadla.

Pretekli petek, ko smo obiskali sejem, so bile na vrsti žene z Loga. Zastopale so jih Cirila Prevodnik, Angelca Sovinc in Slavka Habjan, vse z Brodov. Zal jim je bilo, da niso mogle postreči s toplimi jedili, ker pač sejem še ne more ponuditi opremljene kuhinje za take primere (pa ne bi bilo napak!), in so prišle na sejem le s sladkicami, prigrizki in domačim žganjem. Pa bi rade vsaj kakšno domačo zeljato enolončnico imele naprodaj, ješprenj, repno kašo in podobno. Miza je bila vseeno bogato obložena in vse sladke in slane dobrote so odtehtale marsikatero enolončnico.

So se pa odrezale! Kovšakova Tilka s Kovskega vrha je spekla kruh in vrtnice – pecivo z marmelado, ki je izgledalo kot prava vrtnica. Pertuzova Angelca z Loga je pripravila za sejem krhke flancate, orehove polže, pudingovo pecivo, orehove štrukeljčke, domačo salamo, pa sadjevce, brienovec in še dišeči češnjevce. Mlince,

Tekne, kajne?

prave domače mlince, je spekla Jejarjeva mama z Loga, zaseko, vanilijeve sučke, masne polmesece, zdravniki šarkelj in krofe je pa prinesla Brdarjeva Cirila. Krofe je dodala tudi Kožuhova Pavla z Brodov. Da bi videli kakšne lepe venčke so imeli! Hladno lešnikovo potico in drobno pecivo, kot so orehovi kolački, rumove kocke, ledeni polmeseči, orehovi rogljčki in podobno, marmeladni zavitek z borovnicami in pudingov narastek sta prinesli Okrogna z Brodov in Sovinceva Angelca. Imeli so pa prejšnje dni tudi mošt, rožičevo potico, ocvirkovico, razne

zavitke, pa rebrca, buhteljne, domače maslo iz modelčkov, suh želodec... Pa dražgoške kruhke! Čez sto malih in dvanajst velikih so prinesli, pa so tako šli v denar. Dobro so prodajale, moram reči, saj skoraj nihče ni mogel kar tako mimo dobiti. Seveda bi bilo boljše, če bi bile bolj pri vratih in bi ne bile tako skrite tam za omarami sredi hale...

In kaj bodo z izkupičkom? Kolkor znesejo stroški bo seveda vzela vsaka gospodinja sama, za pribitek se bodo pa na aktivih dogovorile; ali za skupen izlet, ekskurzijo ali kaj podobnega.

Lepo so kmečke žene iz zadrčnih aktivov pri Kmetijski zadrugi Škofja Loka popestrile letošnji spomladanski gorenjski sejem. Da bi le še kdaj prišle! Morda tudi iz drugih koncev Gorenjske! Kot pravi Milena Kulovec, pospeševalka za delo s kmečkimi ženami pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, ki je pomagala pripraviti to prodajno razstavo in svetovala ženam, s čim vsem naj se predstavijo, so najbolj aktivne prav loške žene in Žirovke. Toda tudi od drugod bi se lahko odzvale. Nič manj zanimivo bi ne bilo. Le volje je treba. In časa, seveda. Poljanke in Selčanke so tudi morale za kakšen dan pustiti pri miru vrtove, krompir, steljo v gozdu, pa bodo vse »notri prinesle«.

Pa še to: V Škofji Loki že zbirajo recepte in žene so nam obljubile, da bo tudi Glas dobil en izvod teh domačih, preskušanih receptov, tako da jih bomo lahko objavljali na naši ženski strani. Upamo, da bomo kmalu lahko postregli z njimi vsem gorenjskim gospodinjam. **D. Dolenc**

Tole pa še za domov. – Foto: D. D.

Katarinina leta

Predvsem starejši prebivalci doline Kokre se še spominjajo Katarine Koder, ki se bliža stotemu letu. Do nedavna je še vsa trdna, zdrava in šegava živela med njimi. Zdaj pa jo je zdravje zapustilo, z bremenom desetega kriza ji je težko priti v gozd in si nabrati dračja, da bo v kotu izbe zagorelo v gašperčku. Ostarelo jo je vzela k sebi pravnučinja Sonja, ki ji je ponudila dosmrtni preužitek in vsakdanjo skrb.

Nezaupljiva je in redkobesedna, malce malodušna, ko takole sedimo z njo in ji skušamo izvabiti nekaj spominov. Sključena, z rokami v naročju, načne modrovanje o težkem življenju, ki ga je preživljala kot dekla pri Povšnarju, o devetdesetletnem garanju, pa v dveh vojskah, ki sta hribovskega kmeta pritisnili k tlom, o otrocih, ki so se neusmiljeno rojevali in delali, komaj so prerasli prvo krilce, da ne bi zastojni odjedali kruha.

Ko ji je bilo deset let, je prišla služiti na Povšno, da bi z materjo smeli ostati v bajti na robu Povšnarjeve domačije in da bi imeli svoj vsakdanji kruh. Vse od tedaj je delala v strmi rebri, pa na žagi, ki je stala ob strugi Kokre, na fužinah, kjer je s svojo malone moško močjo vsak dan prenašala breme dela. Njen dan, pravi, se je začel pogosto že ob enih zjutraj, ko je kmet klical družino in hlapce k zgodnji mlačvi. Oh tem pa nobenega oddiha, prostega časa, dopusta kot danes, se spominja. Niti kaj prida večjega kosa kruha si ni mogla privoščiti. Tako jo je kalilo življenje, delo.

Vsega tega danes ni več, a Katarina pogreša tisto mladost, moč in

borno kočo na robu gruntarjevega posestva, vse na kar se je v devetdesetih letih navadila in vzljubila. Zato se danes čuti osamljeno in odveč v novi, za njene predstave o življenju razkošni sobi, kjer jo ves čas obiskujejo in ji delajo družbo tudi ljudje, ki niso nikdar prej stopili v njeno življenje. Tu ni več Kokre, ni njenega skrivnostnega žuborenja, ni zemlje in tiste prostranosti, ki jo je čutila tam gori, kjer je bilo tako daleč do prvega soseda.

V mladosti je rodila dve nezakonski hčeri. Kljub moralnim predsodkom tistega časa je smela ostati na Povšni, otroka pa sta se ji že kaj kmalu pridružila v delu. Obe hčeri je že pokopala, ob tem spominu se preda žalosti za otrokoma, ki sta delila z njo skromen kos kruha in ognjišče.

Večkrat jo zgrabi malodušje, posebno zadnje čase, ko jo je premagala bolezen. Še lani je bila vsa šegava. Šalila se je na račun svoje častitljive starosti, norčevala iz vsakdanjih napak in občudojoče ošinila kakega strumnega mladega možaka. Zdaj pa njeni pogrešajo veselost, ki jo je kljub letom vedno spremljala. Ne morejo razumeti, da ji je slovo od Kokre izpilo moči, čeprav je njeno sedanje življenje pravo razkošje v primerjavi z dolgoletnim naprezanjem v hribih, a se vendarle ne more privaditi. Vse se ji zdi preveč lepo, gosposko... beli robci, zavese, svilena ruta, kakršne v njeni mladosti niti Povšnarica ni imela za k nedelj-ski maši.

Devetdeset let, kolkor je Katarina služila generacijam gospodarjev na Povšni, ji niso nikdar priznali. Dvajset let delovne dobe so ji dopu-

stili, pokojnino, ki zadošča njenim skromnim potrebam in dodatek za nego, ki ga dobi pravnučinja Sonja. »Tako je z njo,« pravijo domači, »odkar je zbolela. Kot z majhnim otrokom. Tudi sporazumevamo se težko. Sosede smo dolgo navajali na kričanje. Zdaj pa so že popolnoma sprejeli, da drugače s prababico, ki ne sliši posebno dobro, ne gre.«

Katarinina pravnučinja Sonja je zgodaj izgubila mater, zaradi česar je vzela prababico k sebi, da se vsaj na skromen način oddolži njenemu večletnemu trpljenju, da ostareli in osamljeni ženski nadomesti skrbne roke hčera. Mnogo usmiljanja in samopremagovanja je bilo potrebno za ta korak, vendar pa Sonja meni: »Kaj pa vemo, kako bo z nami na stara leta, kako bomo uspeli sami preživeti, če ne bo nikogar, ki bi skrbel za nas!«

D. ?lebir
Foto: Niko Sladič

Boj za uvozna dovoljenja

V Zlitovi temeljni organizaciji Pohištvo-tapetništvo izvozijo kar 90 odstotkov vseh izdelkov — Kljub malenkostnemu, a nujnemu uvozu se bojuje prihodnosti

TRŽIČ — V Združenih lesni industriji Tržič so lani izvozili za 220 milijonov dinarjev izdelkov, kar pomeni 90 odstotkov celotne proizvodnje v temeljni organizaciji Pohištvo-tapetništvo. V Zvezno republiko Nemčijo in nekatere skandinavske dežele izvozijo praktično vse masivno pohištvo.

Letos računajo, da bodo izvoz povečali za tretjino. Dosegel naj bi vrednost 340 milijonov dinarjev. Tako visok skok bodo lahko uresničili z večjo zmogljivostjo proizvodnje, ki jo bo omogočilo skrbenje programov — izvažali bodo le še dva tipa omar — in s tem višjo produktivnost.

Z Zlitovim masivnim pohištvom si opremljajo stanovanja največ tujci — Foto: F. Perdan

Zaskrbljenost je odveč

Kaže, da so starši premalo seznanjeni s prostorsko stisko Vzgojnovarstvenega zavoda v Kranju in zavračajo ponujeno rešitev — Gre za to, da bi zavod v vrtcu Ciciban združil celotno upravo, po drugi strani pa bi na Planini, kjer je vprašanje varstva najbolj pereče, pridobili novih 80 mest

Kranj — Zadnja tri leta v kranjskem Vzgojnovarstvenem zavodu ugotavljajo, da se starostna struktura vpisanih otrok v vrtce dokaj hitro spreminja. Medtem ko so še pred časom prevladovali otroci, starejši od štirih let, je zdaj vedno več dojenčkov ter otrok od dveh do treh let. Razmerje je letos obstalo že na polovici.

Normativi o številu otrok v najmlajših in starejših skupinah so različni. V prvih sme biti manj otrok kot v drugih. Tako se zmogljivosti vrtcev nenehno krčijo. Zlasti pereče je vprašanje v naselju Planina, ki se hitro razvija, prevladujejo pa mlade družine z otroki. Lani se je na primer zgodilo, da na Planini otrok v najmlajše skupine sploh niso mogli vpisati, ker so prostor zapolnili malčki iz jasi. Otroke so zato, kolikor se je pač dalo, razporejali po drugih kranjskih vrtcih.

Da bi prostorsko stisko na Planini čim bolj in hitreje rešili, so se delavci zavoda odločili ter iz sredstev amortizacije namenili 2 milijona dinarjev za dograditev novega vrtca na Planini ter 3,5 milijona za dozdavo dveh oddelkov za najmlajše otroke pri vrtcu Čebelica, prav tako na Planini. Pobudo je vsekakor treba pohvaliti.

Razlog za tako odločitev je bila razen želje, da preskrbijo organizirano varstvo za čim več otrok na Planini, tudi prostorska stiska samega zavoda. Del uprave je v vrtcu Najdihojca na Planini, del pa v Cicibanu ob cesti Staneta Žagarja. Taka razdrobljenost povzroča težave in otežuje kvalitetnejše delo.

Zato so delavci zavoda ponudili povsem sprejemljivo rešitev: dve igralnici v prvem nadstropju vrtca Ciciban bi spremenili v pisarne, upravne prostore v Najdihojci pa bi namenili otrokom. S tem bi ob dveh novih oddelkih pri vrtcu Čebelica dobili 80 mest za otroke s Planine, medtem ko bi jih v Cicibanu izgubili 30. Vendar s tem otroci iz krajevnih skupnosti Center in Vodovodni stolp ne bi bili prav nič prikrajšani. Mesta zanje bi ostala, saj bi otroke s Planine, ki jih je zdaj v vrtcih na območju teh dveh krajevnih skupnosti precej, preusmerili na Planino.

Zal pa s tako rešitvijo nekateri starši, ki imajo otroke v Cicibanu, niso zadovoljni. Nasprotja, ki so se pokazala n sestanku sveta staršev in so po svoje razumljiva, so pripeljala do tega, da bodo o vprašanju v četrtek razpravljali na zboru kranjskih krajevne skupnosti Center. Prav je, da se take stvari rešujejo po samoupravni poti. Upajmo pa, da bodo zmagali širši družbeni interesi nad lokalističnimi pogledi nekaterih posameznikov, ki ne morejo razumeti, da s tako rešitvijo ne bi prav ničesar izgubili. Kvečjemu pridobili; razen več prostora v vrtcih na Planini tudi boljše delo strokovnih služb zavoda, ki bo koristilo — le komu drugemu kot — otrokom.

H. Jelovčan

Uvažajo v Zlito malo. Komaj devet odstotkov deviz, ki so jih ustvarili, so lani porabili za nakup pohištvenega okovja, posebnih vrst furnirja, rezervnih delov za stroje, brusilnih in nekaterih drugih materialov, ki jih na domačem trgu ne morejo dobiti. Tudi za letos ne načrtujejo večjega uvoza, zaradi uvoznih omejitev pa se celo bojijo, da niti lanskega ne bodo dosegli.

V tujini namreč morajo kupovati. Lani so se na primer povezali z domačimi proizvajalci pohištvenega okovja. Zal pa so spoznali, da se nanje ne morejo zanesti; izdelki so bili slabi, po drugi strani pa jih niti niso pravočasno dobili. Njegova proizvodnja je bila zato ogrožena. Takih potegavščin si za naprej ne morejo več privoščiti.

Letos so v Zlito precej dolgo čakali, da so dobili uvožno dovoljenje. Zdaj pa se je zataknilo na carini, kjer blago čaka. Na »dobrohotnost« čaka tudi del proizvodnje. To ni prvič, pravijo — podobne izkušnje imajo tudi v drugih delovnih organizacijah — o škodi, ki s tem nastaja, pa v pristojnih organih ne razmišljajo.

Na prihodnost torej v Zlito ne gledajo preveč optimistično. Kljub temu, da so začrtali ogromno povečanje izvoza, jih skrbi boj za uvozna dovoljenja. Izvažajo, ustvarjajo devize, ki bi jih radi vsaj delček porabili zase, da bi lahko spet izvažali. Začaran krog...

H. Jelovčan

Kmetijska zadruga p. o. ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

- 3 AVTOMEHANIČNIKOV
- 1 VOZNIKA TOVORNJAKA

Pogoji za sprejem na delo so:

- Pod 1.: — poklicna avtomehanska šola.
- Pod 2.: — kvalifikacija za voznika C kategorije.

Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema sekretariat zadruga 15 dni po objavi tega oglasa. Kandidati bodo v 30 dneh obveščeni o sprejemu.

Skrb za zdrave čebele

Radovljica — Delegati Čebelarkega društva Radovljica—Jesenice so na občnem zboru sklenili posvetiti posebno skrb zdravju čebeljih družin, ki jih napadajo že znane in nova bolezen Varoozo imenovana. Na zboru so sklenili, da bodo organizirali predavanja za čebelarke preglednike, ki bodo preventivno nadzirali zdravje čebeljega rodu in ugotavljali kužne bolezni, s čimer bodo pomagali čebelarjem in veterinarski službi.

Na prvem predavanju je dr. Rihar govoril o čebelah, bioloških ukrepih zoper čebelje bolezni in odpornosti proti škodljivcem in medenim rastlinam. Na drugem predavanju je dr. Snojeva obravnavala bolezen Varooza in gnilobo čebelje zaloge, tretje predavanje o vzreji matic in gospodarnosti v čebelarstvu pa sta pripravila Ciril Jalen in inž. Vidmar. Veterinar Globočnik in veterinarski inšpektor Hainrihar pa sta na posebnem predavanju obravnavala bolezn pršica in nosema ter zaščito čebeljih družin na osnovi določil zakonov.

Predavanj se je udeležilo 42 čebelarjev iz vseh 11 družin Čebelarkega društva Radovljica—Jesenice. Vsak udeleženec predavanj je prejel potrdilo veterinarske inšpekcije in društva, da je pooblaščen za opravljanje nalog čebelarkega preglednika. Takšen način zatiranja bolezni čebel ni le v prid čebelarstvu, ampak tudi kmetijstvu in gospodarstvu nasploh. Priznanje ne gre le čebelarjem, ampak tudi veterinarski službi iz Radovljice.

Izostanke na sindikalne skupine

Letos so delavci škofjeloške občine planirali v poprečju 82 odstotni izkoristek delovnega časa, kar je za 5 odstotkov bolje kot lani. Gospodarstvo planira za odstotek več dela kot gospodarstvo. Planirane izostanke predstavljajo (od celotnega števila ur) 10 odstotkov redni dopusti, izredni dopusti 2 odstotka, odmor 5 in drugi izostanki z dela 0,5 odstotka.

Kako pomembno je zmanjševanje izostankov, pove podatki, da je ob za odstotek boljšem izkoristku delovnega časa, potrebno v škofjeloški občini zaposliti 140 delavcev manj. Če pa se bo izkoristek povečal za 5 odstotkov, bi moral pokriti potrebo po 600 delavcih.

Načrti bodo lahko uresničeni, če jih ne bodo »požrli« bolezenski izostanki. Lani so se namreč v škofjeloški občini povečali bolezenski izostanki do 30 dni, nesreče pri delu in nesreče na poti z dela in na delo. Če se bodo takšne razmere nadaljevale letos, kaj lahko izničijo prizadevanja za boljši izkoristek delovnega časa.

Zato se v škofjeloški občini dogovarjajo, da bi začeli politično akcijo za zmanjševanje bolezenskih izostankov: v vseh večjih OZD in v več manjših skupaj, naj bi zaposlili obratnega zdravnika in socialnega delavca; razmisliti velja o premiku delovnega časa, da bi razredčili promet ob konicah in tako zmanjšali število nesreč na poti na delo in z dela; poskrbeti bo treba za večjo varnost pri delu, saj porast nesreč pri delu zbija skrb itd.

Ob teh razmišljanjih bi kazalo opozoriti na dobre izkušnje pri zmanjševanju bolezenskih in drugih izostankov z dela, ki jih imajo v Šeširju. To je delovna organizacija, ki zaposluje predvsem ženske in ima več TOZD v drugih krajih, tudi izven Gorenjske, vendar pa se lahko pohvali z izredno nizkim odstotkom bolezenskih in drugih upravičenih in neupravičenih izostankov z dela.

V Šeširju so še pred nekaj leti imeli v nekaterih TOZD celo do 30 odstotkov boleznin. Lani pa je bilo bolezenskih izostankov komaj dobra dva odstotka. V tej delovni organizaciji so se namreč dogovorili, da vse izostanke z dela obravnavajo delavci v sindikalnih skupinah, kjer se med seboj najbolj poznajo in tudi najbolje vedo ali nekoga upravičeno ni bilo na delo. Bolniška je začela skokovito upadati in se je ustavila pri dveh odstotkih.

L. Bogataj

Grenka skorja naših štruc

Na strokovnem posvetovanju v leškem Žitu so se o kvaliteti našega kruha pogovarjali slovenski inšpektorji in proizvajalci — Kvaliteta kruha različna

Lesce — V petek, 18. aprila, so se zbrali na celodnevem posvetovanju republiškega tržnega inšpektorata slovenski inšpektorji ter predstavniki naše mlinске industrije, pekarn in živilsko-kemičnih laboratorijev ter v prostorih leškega Žita razpravljali o kvaliteti kruha na Slovenskem ter o organizacijskih in zakonodajnih predpisih, ki urejajo preskrbo in proizvodnjo kruha in drugih izdelkov. Na posvetovanju so tudi ocenjevali vzorce kruhov s posameznih slovenskih območij ter na osnovi rezultatov razpravljali o proizvodnji kruha in njegovi potrošnji.

Inšpektorji, ki so si izmenjali izkušnje o delu in problemih, so ocenjevali več vrst kruha, črnega in belega ter pri tem upoštevali vse elemente, ki vplivajo na kvaliteto. Odločilni so bili volumen kruha, oblika, barva skorje, vonj skorje, povezanost skorje, prožnost, vonj sredice, okus, topnost in drugi. Izkazalo se je, da so nekateri vzorci dobri in celo odlični, da pa je kvaliteta kruha nasploh poprečna. Številne štruce so si bile po volumnu dokaj različne, bile so prav nesprejemljivi oblik in barv, vonji so bili zatohtli ali po kvasu, premočni ali prešibki, debelina

skorje pa je bila v večini primerna. Inšpektorjem je bilo na vpogled precej grenke skorje naših štruc, večkrat ni bila zadovoljiva lepljivost in topnost. Tudi pri tako strokovnem ocenjevanju se je izkazalo, da je oceni kruhov še kako lahko odločilna subjektivna ocena, saj je več inšpektorjev ocenjevalo več enakih vrst kruha, a so bile na koncu ocenjevale različne. Inšpektorji so večkrat tudi podvomili v iskrenost posvetovalcev, češ, da pečejo beli kruh iz bele moke, ko pa se je dalo slutiti, vsebuje kruh tudi »črne« primere.

Na posvetovanju so temeljito spregovorili še o prodaji kruha, potrošnji ter o predpisih, ki urejajo proizvodnjo kruha, mlevskih strokov in testenin. Bili so si edini, da bi morali iz prodaje izločiti spretno in dosledno vse tiste pošiljke, ki ne odgovarjajo, ki so sporne ter sodelujejo s trgovci, ki bi morali nadzor nad kvaliteto kruha tudi sami redno opravljati. V skrbi za zdravo prebivalstvo morajo inšpektorji vedno ravnati po pravilniku o sanitarnem nadzoru nad živilji, pri tem pa bi jim bili v veliko pomoč tudi potrošniški sveti.

D. Sebič

Javno stranišče — Pod parkiriščem za stavbo skupščine občine Tržič urejajo delavci domačega komunalnega podjetja prvo javno stranišče. Odprli ga bodo najverjetneje sredi poletja. — Foto: F. Perdan

Gradnja stanovanj na Planini: Na Planini v Kranju je gradnja nove soseske v polnem zamahu. Nova stanovanja gradita Gradis in Gradbinec. Dela potekajo po planu. Gradis bo do konca leta zgradil 85 stanovanj in do konca januarja 1981 še 64 stanovanj. Gradbinec bo do decembra letos dokončal 154 in do konca marca 1981 še 64 stanovanj. Poleg stanovanj, ki bodo dokončana letos oziroma v prvih mesecih prihodnjega leta, gradi Gradbinec še dva stanovanjska bloka, ki bosta predvidoma dograjena do jeseni 1981.

Ob tem velja poudariti, da je bil do konca 1979. leta srednjeročni plan gradnje stanovanj v kranjski občini uresničen z dobrimi 78 odstotki, kar daje upanje, da bo srednjeročni plan stanovanjske gradnje uresničen. S tem dosežkom se bo kranjska občina uvrstila v sam vrh novo zgrajenih stanovanj na prebivalca in bo tudi ena redkih občin v Jugoslaviji, ki bo srednjeročni plan stanovanjske gradnje izpolnila. (lb) — Foto: F. Perdan

Vračajmo stare telefonske imenike

Vse bolj cenjen star papir

Jugoslaviji zberemo le polovico starega papirja predelavo v papirni industriji – Z boljšo organizacijo zbiranja bi domala ves nerabni papir spet vrnilo industriji

Na prejšnji teden so pri PTT dali v letošnji novi telefonski imeniki. Naročniki telefonov so pri obnovi o novi izdaji imenika dobili prijazno prošnjo, naj obdržijo stare imenike, oddajo pa nove. Slovenija se na ta prvi med republikami odloča za takojšnje obliko zbiranja sta-

rega papirja, ki ga – kot vemo – papirni industriji primanjkuje in ga moramo celo uvažati. Jugoslovanska papirna industrija namreč potrebuje letno okoli 650 tisoč ton starega papirja, vendar pa ga lahko – podatki veljajo za lansko leto – s sedanjim načinom zberemo okoli 340 tisoč ton. Starega papirja je brez

dvoma dosti več, vendar pa na žalost ne konča v posebnih kontejnerjih, pač pa med ostalimi komunalnimi odpadki. Nemogoče je namreč predvsem gospodinjstve odpadke sortirati na uporabne in neuporabne ali pa odpadke iz gospodarstva, če ni posebej organizirano zbiranje. Tako pa še vedno več kot 200 tisoč ton starega papirja uvozimo, kar je vsekakor boljše, kot pa zmanjševati predelavo papirja.

Letos pa je kljub temu, da imamo že nekaj let zakon o ravnanju s sekundarnimi surovinami, tudi na tem področju zapihal bolj svež veter. Stari način zbiranja – če ostane le pri papirju – nikakor ne zadošča več; Slovenija sicer s svojimi zbiralnici kar dobro pokriva vse področje, v nekaterih drugih republikah pa so na posameznih področjih obsežne »bele lise«, kar pomeni, da ni niti zbiralnic, kaj šele akcij za boljše zbiranje odpadnih surovin. Le z malo boljšo organizacijo bi lahko zbrali 500 tisoč ton starega papirja letno, kar bi pri sedanji predelavi papirja pomenilo, da bi uvoz zmanjšali na kar najmanjšo možno mero oziroma le na količine posebnih vrst papirja.

Prav zato je tudi pomembno, da bi papirna industrija dobila v predelavo 200 ton starega papirja, kolikor tehtajo lanske telefonske imenike. Dve tretjini od 130.000 telefonskih imenikov so lani kupile delovne organizacije, upravni organi in razne skupnosti, ostali del pa občani. Izkupek od akcije vračanja starih imenikov gre izključno v humanitarne namene, to je na žiro račun Rdečega križa, tako kot že doslej v podobnih akcijah zbiranja papirja. Ne glede na uspeh letošnje akcije vračanja starih telefonskih imenikov, katerih teža dosega poldrugi kilogram, pa že prihodnje leto PTT predvideva spremembo. Smo, namreč ena redkih dežel, kjer PTT naročnikom imenike še prodaja; drugo leto naj bi imenike dobili vsi telefonski naročniki, cena pa bi bila vračunana v naročnino. Ob prejemu novega telefonskega imenika bi tudi oddali starega in s tem pomembno povečali količino papirja potrebnega za predelavo v industriji.

Nova tržnica v Trzinu – Prodajalci sadja in zelenjave, ki jih običajno najdemo na stojnicah, se bodo predvidoma s prvim majem izpod arkad pri občinski stavbi preselili ob rob novega parkirišča. Leseno nastrežje je že postavljeno in iznajdljivi vozniki so ga brž izkoristili. (H. J.) – Foto: F. Perdan

Krajani Orehka in Drulovke pri Kranju, ki so jeseni pričeli z udarnim delom na novem rokometnem igrišču za orehovsko osnovno šolo, so se dni končali z največjimi deli. Pretekli četrtek je igrišče dobilo še zadnjo prevleko in tako ga šolarji in krajani, ki so že težko pričakovali svoje rokometno igrišče, že lahko uporabljajo. Zdaj bo treba le posejati travo na obeh tribunah, postaviti mrežo, da ne bo žoga odletela predaleč na polje in seveda igrišče tudi označiti. Poleg rokometnega igrišča bodo uredili tudi atletsko stezo in dokončali jamo za odloke v daljino. Če bo denar, bodo kupili še sanitarni kontejner... Pravi zaradi udarniškega dela jim je uspelo narediti toliko, saj je bilo pripravljenega denarja le za golo rokometno igrišče. Velika pridobitev je igrišče za kraj, saj sta bili obe naselji praktično brez vsakega igrišča. Ko bodo tu dela končana, se bodo lotili ureditve nogometnega igrišča, ki ga načrtujejo nekje spodaj ob strugi Save. – Foto: D. Dolenc

PREORANA POT – Delavci domžalske Agroemone, tozđ Govedoreja, so v Hrašah pri Smledniku preorali občinski poti št. 702 in 705 ter s tem onemogočili dostop lastnikom parcel in krajanom do stanovanjske hiše. Krajanji so na zboru postavili zahtevo, da poti vzpostavijo v prejšnje stanje, kar so jim predstavniki Agroemone obljubili. Sprašujejo pa se, kako je moglo priti do tega in kdo bo plačal nastalo škodo, saj bo za nasutje obeh poti potrebno kar precej materiala. –fr

Paket rezervne hrane „danes in jutri 84“

za 4 člansko družino
3 obroki
7 dni

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, ker sta ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih in samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbeno-politični skupnosti glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili.

Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom

»DANES IN JUTRI 84«

saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

Znanstveno-sociološke ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjskih soseskah glede na nov način preskrbe in prehranske navade nezadostne in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane v izjemnih situacijah.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOB, in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite specifičen poudarek, je človek-delavec in občan, edini ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največje elementarne stihije.

Prav zaradi tega je prehrana prebivalstva bistven element v republiški akciji »Nič nas ne sme presenetiti«. Ta sistem aktivnosti je v delovni organizaciji HP Kolinska časovno pogojeval tudi pospešeno pripravo proizvodnje in sestave paketa rezervne hrane v temeljni organizaciji Slovenj Gradec.

»DANES IN JUTRI 84«

omogoča kompletno prehrano štiričlanski družini po 3 obroke za 7 dni – 7 dni x 3 obroki x 4 osebe = 84 z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve pravioma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrambeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehranske industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe po kalorični plati. Dnevni obrok (na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55% beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov in vitaminov, katerih kalorična vrednost povsem zadošča dnevnim potrebam človeškega organizma.

Vsebinsko paketa je podrobno pregledala in potrdila komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišče in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehranjenega paketa in kompletne jedilnice za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov. Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj

leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehrambeni paket postopoma obnovljala.

Cena paketa je 1.320,00 din, cena izdelkov v paketu pa je za približno 20 % nižja od malo-prodajnih cen.

Da bi delovnim ljudem in občanom poenostavili nakup paketa

»DANES IN JUTRI 84«

sta zveza sindikatov in SZDL, kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinska možnost obročnega plačevanja paketa.

Tako bo zveza sindikatov, kot najširši družbenopolitični dejavnik delovnih ljudi, konkretno vodila eno izmed svojih številnih nalog ter tako omogočala delavcem najoptimalnejšo preskrbo z rezervno hrano. Osnovne organizacije v vsaki temeljni organizaciji bodo evidentirale kupce in poskrbele

za brezobrestno plačevanje (4 obroki). Obroki se bodo odplačevali, kot vsa ostala posojila pri izplačilu osebnih dohodkov.

Drugi način pa je direktno naročilo in plačilo pooblaščenim predstavnikom HP Kolinska z gotovino oz. virmanskim nalogom ali čekom v roku 15 dni.

Prijave in potrebe na zbira tudi neposredno tozđ Slovenj Gradec, Francetova 17, tel. 062/841-551, ali HP Kolinska oddelek Gastro, Ljubljana, Nazorjeva 12, tel. 061/24-614.

Namen paketa je torej predvsem ustvariti potrebne zaloge hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč, ko bi zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bi bil prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bi bil v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav in izvedbo nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živili je nujno, da si vsaka družina oz. gospodinjstvo sprotno zagotavlja zalogo živil.

Slovenija bo razpravljala o telesni kulturi

Prihodnja pota telesne kulture

Ljubljana - Prvo polovico junija bo na pobudo republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva problemska konferenca o razvoju telesne kulture v Sloveniji. Gradivo za problemsko konferenco je pripravil svet za telesno kulturo republiške konference, z njim pa so se večeraj že lahko seznanili delovni ljudje in občani Slovenije. Hkrati s tem se začne v Sloveniji o tem dokumentu javna razprava, ki bo trajala po krajevnih skupnostih, občinah, po telesnokulturnih organizacijah in v družbenopolitičnih organizacijah do konca maja. Organizator in vodja razprave bo naša najmočnejša družbenopolitična organizacija Socialistična zveza delovnega ljudstva, kar daje razpravi mnogo širše razsežnosti. Želimo, da o sebi, svoji prihodnosti in problemih ne razpravljajo le športniki in telesnokulturni delavci, ampak delovni ljudje in občani v najširšem krogu, saj je telesna kultura vedno bolj del njihovega vsakdana.

Javno razpravo bo usmerjalo dvojno gradivo: analiza in ocena preteklega dela ter teze za oblikovanje usmeritev za prihodnja pota slovenske telesne kulture. Bliznja razprava je pomembnejša tudi zaradi tega, ker se za enako akcijo odloča tudi zvezna konferenca in bo slovenski primer za marsikoga poučen in vzpodbudjevalen. Stališča problemske konference bodo imela posebno vrednost tudi zaradi tega, ker se vključujejo v splošna družbena prizadevanja načrtovanja prihodnjega srednjeročnega razvoja Slovenije. Zato želimo, da o telesni kulturi spregovorimo tako v telesnokulturnih organizacijah in SZDL kot v drugih družbenopolitičnih organizacijah, društvih in družbenih organizacijah. Za Gorenjsko, kjer doživljata telesna kultura in šport izreden razcvet, je takšna usmerjenost razprave še posebej pomembna.

Komur dati v javni razpravi še posebno težo. Ustvarjalno kaže spregovoriti, ali smo vključili telesno kulturo v naše plane krajevnih skupnosti, občin in združenega dela. Povedati velja stališča do materialne osnove telesne kulture, do samoupravne preobrazbe tega področja, do pomena v obrambnih prizadevanjih, do množičnosti in vrhunskosti športa, svobodne menjave dela, gradnje objektov in naprav, do tekmovalnih sistemov in organizacijske sheme nasploh. Teme se ponujajo in zdajšnja razprava mora biti gibalo slovenskega družbenopolitičnega življenja. To pa bo hkrati tudi potrditev, da samoupravni socialistični družbi ni vseeno, kakšna pota ubirata šport in telesna kultura!

J. Košnjek

BLEJ - V ZVEZNEM FINALU MARIBOR, ISKRA IN MURKA - Blejski hotel Park je dva dni gostil najboljša slovenska moška in ženska moštva, ki so se borila za republiški šahovski pokal maršala Tita. V finalu je nastopilo šestnajst moških in devet ženskih moštvo. Po prikazani igri je pri moških pokal zaslužen v rokah šahistov Maribora, ki so imeli enakovrednega tekmeča za prvo mesto med moštvi Domžal in Iskre. Šahistke Iskre so bile najboljše pri ženskah. Lep uspeh pa so dosegle igralke Murke iz Lesc, saj so bile takoj za zmagovalkami. Mariborčani, Iskra in Murka so se uvrstili v zvezni finale za pokal maršala Tita. Vrstni red - moški - Maribor 15, Domžale 15, Iskra 14,5, Murka 11,5, Izbira 11, Kovinar 10,5, Piran 10, Radenska 9,9, Novo mesto, Metalka, Postojna 9, Zagorje, Kranj, Celje 8,5, Gorenje 5,5, Carinarnica (Maribor) 5; ženske - Iskra 7, Murka 7, Maribor 6,5, Slovan, Novo mesto, Domžale 4,5, Radovljica 3,5, Tolmin 3. (-dh) - Foto: F. Perdan

KOLESTARSTVO

Olimpijski kandidati najboljši

POREČ - Večeraj se je v Poreču končala tradicionalna tridnevna kolesarska dirka Po jadranski magistrali. Nastopili so vsi najboljši jugoslovanski kolesarji, med njimi tudi kandidati za olimpijske igre v Moskvi, ki so z odlično vožnjo dokazali, da je program vadbe zveznega kapetana in trenerja kranjske Save Franca Hvastija pravilno načrtan. Od vsakega kluba so na dirki lahko nastopili po štirje tekmovalci. Kranjčani so odšli s Pečnikom, Udovičem, Ropretom in

Rakušem, vendar je zadnjega trener zaradi nedisciplin postal domov. V skupni uvrstitvi je zmagal Rogov kolesar Polončič s časom 11:05:08. Puljčan Bulič je zaostal le za 17 sekund. Kranjčan Ropret, ki je bil četrty, pa za 27. Tekmovalci pri vrhu so bili zelo izenačeni. Udovič je za zmagovalcem zaostal za dobro minuto in je osvojil osem mesto, medtem ko je bil Pečnik enajsti.

Po posameznih etapah so kolesarji vozili takole: v petek je bil od Splitske do Zadra (156 km) najboljši Polončič (Rog), Pečnik je bil četrty, Udovič šesti in Ropret deveti. V soboto dopoldne je na progi Zadar - Pag (80 km) zmagal Pirš (Rog), Ropret je bil drugi in Udovič šesti, popoldne pa je od Karlobaga do Crikvenice (96 km) ciljno črto najhitreje prevozil Puljčan Bulič. Od Savčanov je bil Ropret četrty, Pečnik pa šesti. O končnem vrstnem redu je odločala nedeljska etapa od Reke do Poreča (136 km). Zmagal je Kastelic (Astra), medtem ko je petnajsterica zasledovalcev, med njimi sta bila tudi Ropret in Udovič, tik pred ciljem padla in je bilo zato pri merjenju časov precej zmede.

Jugoslovanska A reprezentanca, v kateri so kandidati za olimpijce, zdaj potuje na priprave v Zvezno republiko Nemčijo. S kapetanom Hvastijem odhajajo Ropret, Udovič, Polončič, Zanoškar, Borovičanin in Frelih, medtem ko bo Bulič zaradi kolčnih obveznosti ostal doma. Prva B ekipa (Pečnik, Krljkar, Tetarič, Klacelovski, Valčić, Čubrić in rezervna Priš) hodo 25. aprila nastopili v Italiji na dirki Libe-razione, od 27. aprila do 1. maja pa na dirki Giro de Regione. Druga B reprezentanca bo jugoslovanske barve zastopala na tradicionalni etapni dirki v Tunisu. Iz teh dveh skupin reprezentantov bo kapetan izbral najboljšega za dirko Praga - Varšava Berlin, ki bo od 9. do 22. maja.

H. Jelovčan

Popravek

KRANJ - V poročilu z državnega prvenstva v veleslalomu in slalomu, ki je bilo na Zelenici v organizaciji smučarskega kluba Tržič, je prišlo v mojem poročilu do napa-ke.

Zapisal sem, da je bila pokrovitelj državnega prvenstva skupščina občine Tržič. Pokrovitelj prvenstva je bila tovarna PEKO iz Tržiča. Pokrovitelju Peku in organizatorju SK Tržič se opravičujem.

Dušan Humer

Enaindvajseta prvomajska regata

Veslanje in igranje z zdravjem tekmovalcev

BLEJ - Veter, mraz in sneg ter igranje z zdravjem veslačev in veslačice so glavne značilnosti dvodnevnega tekmovalnega jugoslovanskih veslačev na Bledu. Zaradi nemogočih vremenskih pogojev jugoslovanski veslači niso mogli pokazati vsega, kar smo od njih navajeni. Škoda, da sta sobotni popoldanski veter in mrzlo vreme, normalni pogoji za tekmovalce so bili le v soboto dopoldne, ter nedeljski sneg preprečil lepo jugoslovansko veslaško tekmovalno. Predsedstvo jugoslovanske zveze se je odločilo, da prvomajsko regato na Bledu prestavi na zgodnejši datum zaradi priprav kandidatov za olimpijske igre v Moskvi.

Sicer pa bi bilo lahko nedeljsko vreme v poduk nekaterim delegatom in trenerjem jugoslovanskih veslaških kolektivov. Videli so, da so za nedeljsko tekmo nemogoči pogoji. Ze dopoldnansko predtekmovalce so morali zaradi močnega sneženja prestaviti. Na željo nekaterih delegatov in trenerjev, ki so bili v večini, so drugi dan veslaški delavci iz Blede tekmovalce le spravili pod streho. Toda, kakaj so vztrajali na tekmovalcu in se igrali z zdravjem tekmovalcev. Ali jim je res najvažnejše osvajanje prvih, drugih in tretjih mest. Kaže, da so na prvem mestu rezultati in ne zdravje veslačev!

Dvodnevni veslaški praznik na Bledu je pokazal, da se je v vseh klubih to zimo delalo dobro. Nad štiristopetdeset tekmovalcev in tekmovalk iz tridesetih jugoslovanskih veslaških kolektivov je pokazalo za začetek dobro pripravljenost. Kar smo videli na blejskem jezeru, to tudi potrjuje. Borbe so bile v vseh konkurencah in v vseh posadkah zanimive, kvalitetne in borbeno do zadnjega zaveljaja. Po pričakovanju so največ dosegli veslači in veslačice iz obmorskih klubov. Ti imajo tudi najboljše pogoje za zimsko vadbo. Lepe uspehe so dosegli tudi slovenski veslači, saj so se v nekaterih čolnih enakovredno kosali z najboljšimi. Vse kaže, da je slovenski veslaški šport spet v vzponu.

Rezultati - člani - dvojec brez krmarja - 1. Crvena zvezda (Beograd) 7:49,64, 2. Crvena zvezda-Partizan (Beograd) 7:56,48, 3. Gusar (Split) 7:59,32; enojec - 1. Stanulov (Begej-Zrenjanin) 8:27,61, 2. Fančić (Danubius - Novi Sad) 8:32,68, 3. Obradović (Danubius) 8:34,14, 5. Jurše (Branik - Maribor) 8:42,26; dvojec s krmarjem - 1. Gusar (Split) 7:56,34, 2. Crvena zvezda (Beograd) 8:05,91, 3. Jadran (Reka) 8:24,30; dvojni dvojec - 1. Crvena zvezda - Branik 6:39,23, 2. Danubius - Begej 6:45,53, 3. Trešnjevka (Zagreb) 7:12,70, 4. Argo (Izola) 7:24,32; četverec s krmarjem - 1. Crvena zvezda - Partizan 6:26,01, 2. Gusar (Split) 6:29,90, 3. Nautilus (Koper) 7:22,08; četverec brez krmarja - 1. Crvena zvezda - Partizan - SFRJ 6:25,12, 2. Jadran (Reka) 6:37,57, 3. Mladost (Zagreb) 6:43,58; osmerec - 1. Partizan - Danubius 6:10,17, 2. Gusar 6:19,98, 3. Nautilus (Koper) 6:29,84; članice - dvojec brez krmarja - 1. Danubius (Novi Sad) 3:20,30, 2. Arupinum (Rovinj) 3:23,75, 3. Iktus (Osijek) 3:34,72; skif - 1. Vočić (Arupinum - Rovinj) 4:39,63, 2. Kockar (Iktus - Osijek) 2:53,48, 3. Mikuška (Danubius - Novi Sad) 3:59,30; mladinci (Danubius - Novi Sad) 5:50,58, 3. Krka (Šibenik) 5:51,01; četverec brez krmarja - 1. Jadran (Zadar) 5:12,59, 2. Bled 5:18,18, 3. Jadran (Reka) 5:24,34; dvojni četverec -

1. Danubius (Novi Sad) 5:24,07, 2. Smederevo 5:26,66, 3. Jadran (Reka) 5:31,71; osmerec - 1. Istra (Pula) 5:10,01, 2. Jadran (Zadar) 5:11,59, 3. Gusar (Split) 5:12,97; zmagovalci skif - 1. skupina - 1. Mikalcski (Begej) 5:47,00; II. skupina - 1. Jović (Danubius) 5:37,92; III. skupina - 1. Bruni (Arupinum) 5:41,28; dvojec s krmarjem - 1. skupina - 1. Jadran (Zadar) 5:26,63, 2. Jadran (Reka) 5:28,85, 3. Grafčar (Beograd) 5:34,75; dvojec brez krmarja - 1. Gusar (Split) 5:26,25, 2. Bled 5:27,62, 3. Jadran (Zadar) 5:31,52; ml.

mladinci - enojec - 1. Valčić (Jadran - Zadar) 4:11,02, 2. Kačan (Jadran - Zadar) 4:17,50, 3. Ferš (Branik - Maribor) 4:21,11; četverec s krmarjem - 1. skupina (Pula) 3:49,90, 2. Jadran (Reka) 3:50,32, 3. Neretvanski Gusar (Metković) 3:53,30; mladinke - dvojni dvojec - 1. Arupinum (Rovinj) 4:21,24, 2. Jadran (Reka) 4:23,32, 3. Vukovar 4:23,27; skif - 1. Kockar (Iktus) 5:00,19, 2. Borković (Begej) 5:13,36, 3. Pušonić (Crvena zvezda) 5:14,11; dvojec brez krmarja - 1. Nautilus (Koper) 4:05,66, 2. Jadran (Reka) 4:06,64, 11. Humer

Naš najboljši skifist Milorad Stanulov iz Zrenjanina je zmagal med člani. Čeprav je prebolel gripo, na progi ni imel težav in je obratno: usemi, ki so mu hoteli odvzeti zmago. - Foto: F. Perdan

Med mladinkami sta v dvojnem dvojcu slavili veslačice VK Arupinum iz Rovinja. - Foto: F. Perdan

Dopisniki poročajo

KRANJČANI NA MARATONU - Zagorskega maratona v Gornji Stubici so se udeležili tudi kranjski atleti. Proga je bila dolga 42.195 metrov, najhitreje pa jo je pretekel Celjan Numan Ukić. Nastopile so tudi maratonce, med njimi Cilka Kaučič iz Kranja. Sicer pa je bil Umek deseti, Mravljec trinajsti in Kaučičeva petnajsta. M.

TEKMOVANJE NA BLEDU - Osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije Bled je pripravila šahovski turnir, na katerem so sodelovali mladi blejski šahisti in vojaki z Bohinjske Bele. Zmagali so vojaki. Dogovorili so se, da bodo sodelovanje še okrepili. Blejska mladinska organizacija pa je pripravila tudi namiznotenišni prvenstvo, na katerem je igralo 15 pionirjev, 5 mladink in 20 mladincev. Med pionirji je zmagal Robert Jeraša, med mladinkami Nataša Šlibar in med mladinci Matjaž Fabjan. V. Dolžan

PD Kranj

VABILO na

Planinsko družinski pohod na SLIVNICO, ki bo v nedeljo, 27. aprila 1980. Odhod avtobusa iz Kranja, izpred hotela Creina ob 6.30 uri, skozi Ljubljano, Velike Lašče do Nove vasi. Dalje peš mimo vasi Slivno. Studeno mimo spominskih obeležij NOB do kočice od vrha. V popoldanskem urah povratek v Cerknico in z avtobusom v Kranj.

Tura bo zanimiva (Notranjska Cerknjsko jezero) in nezahtevna. Skupne lahke hoje bo približno 4 ure.

Prijave sprejema PD Kranj.

Smučarski skoki

Mur, Gašpirc in Globočnik

POKLJUKA - Smučarski skakalci so v soboto zaključili letošnjo sezono na snegu. Na meddržutvenem zadnjem letošnjem tekmovalcu na 30-m in 50-m skakalnici so nastopili tekmovalci z Gorenjske, Predmeje, Logatca in Vrhnike. Gorenjski skakalci pa so tekmovali za letošnjo prva Gorenjske v konkurenci starejših in mlajših mladincev ter mlajših pionirjev. Med mlajšimi pionirji, ki so nastopili na 30-m skakalnici, je bil po hudi borbi prvi Borut Mur iz Žirov. Na drugo mesto se je uvrstil Kranjčan Semenčič, ki je imel med vsemi najdaljši skok 29,5 m. Letošnji zmagovalci pokala SRS in republiški prvak Martin Skrbjanc pa se je moral tokrat zadovoljiti s tretjim mestom. V konkurenci mlajših mladincev so prva tri mesta zanesljivo osvojili Kranjčani. Razvrstili so se enako kot v pokalu SRS. Bojan Globočnik (Triglav) je s prednostjo 10 točk zmagal med starejšimi mladinci.

V meddržutvenem tekmovalcu so nastopili še člani in starejši pionirji. Med člani je bil zanesljivo zmagovalce kranjski pijec Brane Benedik. Kavčič in Erben iz Žirov pa sta bila najboljša med starejšimi pionirji.

Rezultati - člani: 1. Benedik (Triglav) 210,3 (48,5, 45), 2. Vidlič (Bled) 171,8 (42), 3. Peternel (Triglav) 168,1 (38,3, 42); STAREJŠI MLADINCI: 1. Globočnik (Triglav) 193,7 (44,5, 44,5), 2. Ferlan (Žiro) 181,1 (40,5, 44), 3. Lotrič (Jesenice) 180,9 (40, 40); MLAJŠI MLADINCI: 1. Gašpirc (Triglav) 176,6 (40, 42), 2. Kastrun (Triglav - Kranj) 173,1 (38, 41,5), 3. Betson (Triglav) 164,1 (37, 40); STAREJŠI PIONIRJI: 1. Kavčič (38, 37), 3. Dolar (Jesenice) 146,3 (35, 33,5); MLAJŠI PIONIRJI: 1. Mur (Žiro) 197,3 (52, 28,5), 2. Semenčič (Triglav) 196,3 (51, 28,5), 3. Šrbjanc (Triglav) 184,9 (48,3, 33,5).

Na Pokljuki so v nedeljo slovenski smučarski skakalci sklenili letošnjo tekmovalno sezono. Na koncu so podelili priznanja in pokale najboljšim posameznikom in ekipam, ki so dosegli največ v slovenskem skakalnem pokalu. Najboljši kolektiv v Jugoslaviji so skakalci kranjskega Triglava. Premočno so osvojili prvo mesto. Na sliki: Predsednik smučarske zveze Slovenije Janez Kocijančič izroča pokal za najboljšo moštvo triglavanu Janezu Bukovniku. (-dh) - Foto: F. Perdan

Očiščevanje okolja - Konec prejšnjega tedna skoraj ni bilo odpadkov ali večjega kraja, kjer se ne bi zagnali v čiščenje odpadkov, s katerimi smo si onečedili okolico. Mladi in stari so lotili tudi manjših odlagališč odpadkov. Opravili so celo odslužene stare avtomobile, ki so jih lastniki pozabili kje na najbolj neprimernem kraju, čistili so odloke in bližnjo okolico hiš. V Kranju pa se je mladina in odrasli v sodelovanju z ribiči in Turističnim društvom lotili čiščenja bregov Save, Kokre in Rupovščice; okoli 200 sodelujočih je očistilo navlako na obrežjih teh voda v bližini mesta, če pa bi hoteli očistiti prav vse, pa bi bilo treba seveda izvesti akcije še ponavljati. Na sliki: očiščevalna akcija v Kranju in čiščenje bregov Save v Kranju. - Foto: F. Perdan

začetek obetajoči izidi

Atletski klub Triglav iz Kranja je v začetku letošnje sezone dosegel dva letinska. Na prvem se je v daljavi v skoku v daljavo ter Aleš ...
... prvi miting - moški - 100 m: 1. ...
... 2. ...
... 3. ...
... 4. ...
... 5. ...
... 6. ...
... 7. ...
... 8. ...
... 9. ...
... 10. ...

32,28, kopje - pionirji - 1. Mencinger 43,12, Kabič 36,18, 3. Toplak 34,34, krogla - st. mladinci: 1. Gašpirc 12,82, pionirji - 1. Kabič 11,73, Toplak 10,51, disk - člani: 1. Semrl 31,10, st. mladinci: 1. Gašpirc 36,18, ml. mladinci: 1. Grašič 34,64, 2. Sajovic 30,00, 3. Kristan 25,52, pionirji: 1. Kabič 32,60, 2. Mencinger 27,82, 3. Toplak 26,86; mladinke - 100 m: 1. Rant 13,5, 2. Kavčič 13,7, 3. Petaus 13,8, krogla: 1. Petaus 11,27, disk: 1. Petaus 30,22; drugi miting - člani - 100 m: 1. Stare 11,1, 2. Peneš 11,4, 3. Pogacar 11,7, st. mladinci: 1. Majer 11,8, 2. Kuhar 12,1, 3. Križaj 12,8, 200 m st. mladinci: 1. Majer 23,7, 2. Križaj 25,5, 1000 m: 1. Horvat 2,47, 2. Berginc 2,50, 0, ml. mladinci: 1. Keblič 2,55,7, daljava - st. mladinci: 1. Omerza 609, 2. Majer 521, 3. Kuhar 504, ml. mladinci - kladivo: 1. Grašič 41,62, člani - 1. Kurnik 43,78, ml. mladinci: 1. Leben 44,46, 2. Grašič 41,50, 3. Kristan 33,94, pionirji: 1. Mauč 28,88, 2. Zlate 25,86, krogla - ml. mladinci: 1. Grašič 10,33, 2. Leben 10,20, 3. Omerza 28,96, pionirji: 1. Zlate 28,08, 2. Keblič 24,16, ml. mladinke - 100 m: 1. Kavčič 13,7, 2. Zibert 13,9, pionirke: 1. Pogacnik 14,4, daljava: 1. Janetič 395, st. mladinke - krogla: 1. Petaus 12,73, disk: 1. Petaus 33,36. L. Kogovšek

Dve zmagi

... kranjskih selekcij Triglava ...
... s dobri rezultati. Po prese- ...
... v smartnem so se doma po- ...
... tekme za izpad in zmagali. ...
... je, kako visoka bo ta zmaga, ...
... klasika tekma prekinjena pri ...
... za Triglav v drugem poltasu. ...
... kasneje strela so nogo- ...
... iz Slovenskih Konjic grobo ...
... ki mu ni preostalo druge- ...
... konca. Skoraj zanesljivo bo ...
... registrirano z 3:0 za Triglav ali pa ...
... izidom. Triglavu gresta zaslu- ...
... novi točki.

Lesce lokalni prvaki

... V okviru gorenjskega tekmo- ...
... pokal maršala Tita je bila odigra- ...
... klasika nogometna tekma. V finalu ...
... pomerili enajsterici Lesce in ...
... Zelenikov. Srečanje je bilo za- ...
... v prvem delu, v nadaljevanju pa ...
... premoš Leščani. Izid - Lesce : ...
... M. Subić

Vatrostalna Zenica TOZD JESENICE Jesenice

Delavski svet ponovno razpisuje dela oziroma naloge vodje splošne službe Kandidat mora poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje: - da ima visoko ali višjo izobrazbo pravne, upravne, organizacijske ali druge družboslovne smeri in 3 leta ali 5 let delovnih izkušenj - da ima ustrezne družbeno-politične in moralne vrline Izbrani kandidat bo za razpisana dela oziroma naloge imenovan za dobo 4 let. Pismene ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Vatrostalna Zenica, TOZD Jesenice, Jesenice, Savska 6.

V prvem četrtletju na Gorenjskem manj prometnih nezgod Boljša varnost na cestah

V prvih treh mesecih letos je na cestah umrlo sedem oseb, lani pa kar trinajst - Dobre vozne razmere, preventivno delovanje organov varnosti, zakon o omejitvah vožnje in drugo je vsekakor znižalo tudi številke o prometnih nesrečah

V prvih treh mesecih letošnjega leta se je na gorenjskih cestah pripetilo 84 prometnih nezgod s telesnimi poškodbami ali večjo materialno škodo. V primerjavi z lanskim enakim obdobjem, ko je bilo prometnih nezgod 149, je seveda letošnje relativno »zatišje« več kot ugodno. Še posebej velja to za smrtno nezgode, saj je letos do konca marca na cestah umrlo sedem oseb, lani v istem času pa kar 13; tudi

število v nesrečah poškodovanih je bilo lani dosti višje kot letos. Tako kot je za naše prometne razmere značilno je bilo tudi letos med vzroki na prvem mestu neprimerna hitrost, sledi ji vinjenost, neprevidnost pešcev, izsiljevanje prednosti v križišču itd. Med udeleženci v prometnih nesrečah je največ voznikov osebnih avtomobilov, takoj na drugem mestu so pešci, sledijo sopotniki v avtomobilih, vozniki tovornjakov itd. V prometnih nesrečah je bilo v prvih treh mesecih huje ali lažje ranjenih tudi sedem otrok.

NESREČE

S CESTE V DREVO

Bled - V sredo, 16. aprila, nekaj po 23. uri se je na regionalni cesti v Sp. Gorjah pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznica osebnega avtomobila Irena Komel (roj. 1951) z Jesenic je peljala proti Bledu, ko je v Sp. Gorjah v levem nepreglednem ovinku zapeljala s ceste v sadovnjak in trčila v drevo. Voznica in sopotnik Rado Lastnik sta bila pri tem lažje ranjena, sopotnica Marija Lastnik pa težje. Vse so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 60.000 din.

PADEL S KOLESOM

Kranj - V četrtek, 17. aprila, nekaj po 21. uri se je v križišču Jelenčeve in Zadružne ulice pripetila prometna nezgoda. Rajko Bajželj (roj. 1955) z Britofa se je na kolesu peljal po Jelenčevi in je zavijal v desno v Zadružno ulico; pri tem pa je zapeljal v desno na bankino, kjer je padel. Huje ranjenega so prepeljali v Klinični center.

VOZNIK IN SOPOTNIK MRTVA

Duplje - V petek, 18. aprila, ob 18.25 se je na regionalni cesti v Žejah pripetila prometna nezgoda, v kateri sta dve osebi izgubili življenje. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Pangeršnik (roj. 1961) s Pristave je peljal proti Naklem. V Žejah je že prevozil oster levi ovinek, ko je avtomobil začelo zaradi neprimerne hitrosti zanašati, zapeljal je v levo, od tu pa diagonalno čez cesto v desno na vrt pred hišo št. 16, kjer je trčil v nizek 60 cm visok zid, od tu pa je avtomobil dvignilo in vrglo v steno stanovanjske hiše št. 15. Voznik in njegov sopotnik Jože Kuzmič (roj. 1959) iz Pristave sta bila takoj mrtva.

AVTO V PEŠČA

Boh. Bistrica - V soboto, 19. aprila, nekaj pred 20. uro se je v Boh. Bistrici pripetila prometna nezgoda; voznik osebnega avtomobila Janez Sodja (roj. 1934) iz Boh. Bistrice je peljal po Triglavski cesti proti križišču z Jelovsko. Deset metrov pred križiščem je prav tedaj prečkal cesto Franc Zgaga (roj. 1901) iz Boh. Bistrice; voznik je silovito pritisnil na zavore, vendar pa je avtomobil pešca kljub temu zadel. S pretresom možgan in zlomljenimi rebri so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. L. M.

Grabilec poškodoval delavca

Jesenice - V petek, 18. aprila, popoldne se je v jeseniški železarni v livni jami jeklarne pripetila hujša obratna nezgoda. Žerjavist je s pripetim grabilec pobiral ostanke žlindre, Viktor Šmid pa mu je s tal dajal znake. Ko je tretjič poskušal z grabilec pobirati ostanke žlindre na tleh za vozički, je grabilec, ki se je vrtil okoli osi in ga je Šmid hotel umiriti z rokami, zadel le-tega in ga pritisnil ob ograjo. Huje ranjenega delavca so v kritičnem stanju prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Nezgoda z bagerjem

Kranj - Na cesti JLA se je v petek, 18. aprila, popoldne pripetila nezgoda pri izkopu temeljev za stanovanjsko hišo. Zeljko Jolič (rojen 1948) iz Kranja je z bagerjem kopal na zemljišču. Ko se je približal robu izkopa, ki je bil že poprej narejen, se je s strojem prevrnil v globino. Pri tem se je strojnik ranil in so ga prepeljali v Klinični center.

Takšna ugodnejša varnost na gorenjskih cestah ima prav gotovo več vzrokov, med katerimi pa imajo vremenski pogoji prav gotovo večjo težo: suhe ceste, dobra vidljivost v teh mesecih so prav gotovo dokaj idealni vremenski pogoji na cestah, katerih več odsekov je bilo lani obnovenih, kar, ob sedanji gostoti prometa veliko prispeva k večji var-

Bela ovira na cestah - Čeprav so zaradi nedeljskega sneženja morali na nekaterih cestah plugi zorati nekaj centimetrov debelo odejo, pa nasploh promet ni bil zelo oviran, če odštejemo seveda nekaj snežne plundre. Mejne prehode so pluzili že ponoči in v zgodnjih jutranjih urah. Foto: F. Perdan

Neprevidnost neti ogenj

V letošnjih sušnih in vetrovnih spomladanskih mesecih je bila na Gorenjskem cela vrsta požarov, ki so se razširili predvsem zaradi neprevidnosti in neznanja - Gasilci so preprečili večjo škodo

V razmeroma sušnem obdobju od konca februarja pa do sredine aprila je bilo tako kot drugod po Sloveniji tudi na Gorenjskem kar precej požarov na travnikih in tudi v gozdovih; v tem obdobju so jih našli 14, vedno pa so morali posredovati poklicni ali prostovoljni gasilci, da se ogenj ni razširil in povzročil še večje škode.

Dež in sneg sta po dolgem obdobju sicer spet dodobra namočila že izsušeno zemljo, suho travo in listje; zdaj bo verjetno trava redkeje zagorela, če se bodo z vžigalicami igrali otroci ali pa bodo pri delu z ognjem neprevidno ravnali odrasli. Sicer pa kaže, da so bili vsaj v zadnjem obdobju bolj neprevidni pri ravnanju z ognjem prav odrasli: na Gorenjskem je zagorelo devetkrat prav v primerih, ko so odrasli zakurili odpadke in to predvsem na travnikih. Največkrat so zakurili preblizu gozda, saj je recimo v Crngrobu zagorelo le tri metre od gozda. Ogenj se je razširil na bližnjih 40 že po-

sekanih smrek. V začetku aprila pa je v Radovljici občan zakuril suho travo in nato ogenj pustil brez nadzorstva, tako da se je vnela tudi skladovalnica drv in pogorela zunaj namesto v peč. Podobno je bilo tudi v Mostah, v začetku marca, ko se je ogenj s suhe trave razširil na zložene železniške pragove.

Nekajkrat je ogenj, ki so ga zaradi trebljenja travnikov zakurili občani, razpihal močan veter. Nepriljubljeni na naglo širjenje ognja si kajpak občani niso mogli sami pomagati, tako da so vedno morali posredovati gasilci. Doslaj največja škoda zaradi spomladanskih požarov pa je nastala v Breznici pri Zireh, ko je pogorel hektar mladih smrek. Ogenj je zanetil otrok, ker je odmetaval goreče vžigalice.

Razen te škode na mladih smrekah in že posekanem drevju, pa na srečo ni nastala kaj večja škoda. Pogorelo je sicer okoli 22 ha travnatih površin z grmičevjem, kar se bo lahko še obraslo. Pravčasno posredovanje gasilcev je sicer odvrgnilo ogenj, da ni zajel gozda, sicer bi bila škoda neprimerno večja. V nekaj primerih je ogenj nastal zaradi neprevidno odvrženega cigaretnega ogorka.

Utopljal ženo

Škofja Loka - Božo Šubič, star 27 let, iz Gorenje vasi, je v torek, 15. aprila zvečer, hotel utopiti svojo ženo Ivico. Počakal jo je na avtobusni postaji in jo povabil v hotel Transturist, kjer pa sta se kasneje sprekla. Žena je vstala od mize in stekla ven do avtobusne postaje in vstopila v avtobus, jezni mož pa jo je iz avtobusa spet odvelkel ven in na Kapucinski most, od koder jo je poskušal vreči v Soro. Vendar mu to ni uspelo, zato je ženo vlekkel v mostu do Sore in jo vseskozi pretepal, nato pa pahnil v vodo in skušal utopiti. Razjarjenemu možu je žena uspela pobeigniti, za moža pa je preiskovalni sodnik odredil pripor.

Ne kuri v gozdovih

GIP Gradis Ljubljana
TOZD Lesno ind. obrat
ŠKOFJA LOKA,
Kidričeva 56

objavlja naslednja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom za nedoločen čas:

1. zelo zahtevno vzdrževanje elektro strojev in naprav

Pogoj: – dokončana poklicna šola elektro stroke.
– 2 leti delovnih izkušenj.
– poskusno delo traja 1 mesec.

2. zelo zahtevna vzdrževalna opravila

Pogoj: – dokončana poklicna šola kovinske stroke.
– poskusno delo traja 1 mesec.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z opisom dosedanjih del v 15 dneh po objavi na naslov GRADIS TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka, Kidričeva 56.

SŽ Veriga
Lesce

Komisija za delovna razmerja DSSS
razglašča prosta dela in naloge

1. GLAVNEGA RAZVIJALCA 2. RAZVIJALCA I

Pod 1.: – zahtevan poklic: dipl. strojni inženir
– delovno in funkcionalno znanje: 48 mesecev na podobnih delih in nalogah
Pod 2.: – zahtevan poklic: dipl. strojni inženir
– delovno in funkcionalno znanje: 36 mesecev na podobnih delih in nalogah

Kandidati naj vložijo pismene prijave za navedena dela in naloge najkasneje v 15 dneh po objavi, na naslov: SŽ Veriga Lesce, kadrovska služba.
Kandidati bodo seznanjeni z rezultati objave v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

Podjetje za PTT promet
Kranj n. sol. o.
Poštna ul. 4

OBVESTILO

Telefonski naročniki – na območju Jesenice in občine Tržič v avtomatskem mednarodnem prometu

obveščamo telefonske naročnike vključene v ATC

JESENICE KRANJSKA GORA MOJSTRANA ŽIROVNICA TRŽIČ IN KRIZE

da lahko avtomatsko vzpostavljajo zveze v mednarodnem prometu.

V avtomatski mednarodni telefonski promet so bile pred tem že vključene ATC iz območja občin KRANJ, ŠKOFJA LOKA IN RADOVLJICA.

Tako lahko vsi telefonski naročniki na Gorenjskem sami avtomatsko izbirajo naročnike v drugih državah.

Navodila za vzpostavljane avtomatskih mednarodnih telefonskih zvez so objavljena v telefonskem imeniku.

Informacije dobite na telefonski številki 988.

Elan
Tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem
DS Skupne službe

Na osnovi Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Elan in sklepa 1. seje razpisne komisije DS Skupne službe

razpisujemo dela in naloge

DIREKTORJA GOSPODARSKEGA SEKTORJA

Pogoji: – visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri, glede na sektor, ki ga vodi, da si je s prejšnjim delom na takih oz. podobnih delovnih nalogah pridobil potrebne delovne zmožnosti in pasivno znanje 1 tujega jezika

Delovno razmerje za razpisana dela bo sklenjeno za določen čas 4 let. Prijavljeni kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, določene z ustreznimi družbenimi dogovori ali samoupravnimi sporazumi o kadrovske politiki.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili sprejema razpisna komisija DS Skupne službe ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem 8 dni po objavi. O rezultatih objave bodo kandidati obveščeni pismeno v roku 30 dni po izteku objave.

Osnovno zdravstvo Gorenjske o. o. TOZD Zdravstveni dom Kranj

komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

1. UPRAVNIKA POČITNIŠKIH KAPACITET (počitniškega doma v Piranu in prikolic)
2. KUCHARICE
3. POMOČNICE V KUHINJI
4. SERVIRKE

Pogoji

Pod 1.: – kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti in vozniški izpit B kategorije
Pod 2.: – KV kuharica

Delo bo priložnostno in bo trajalo predvidoma od junija do septembra. Možnost prijave imajo tudi upokojenci, dijaki in študenti.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, Kranj, Gosposvetska 10 – kadrovska služba.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

Rudnik urana
Žirovski vrh v ustanavljanju
Škofja Loka, Šolska 2

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja oglas za sklenitev delovnega razmerja delavcev za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje naslednjih del:

1. IZVAJANJE JAMOMERSKE OPERATIVE – JAMOMEREC (1 delavec)
2. IZDELAVA TEHNIČNE IN GRAFIČNE DOKUMENTACIJE (1 delavec)
3. OPRAVLJANJE ELEKTROMONTAŽNIH DEL (2 delavca)

Pogoji:

Pod 1.: – rudarski ali geodetski tehnik,
– eno leto delovnih izkušenj na področju jamomerstva in geodezije,
– poskusno delo dva meseca.
Pod 2.: – tehnični risar ali opravljen tečaj tehničnega ali geodetskega risanja,
– prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami,
– obvezen predhodni preizkus znanja,
– poskusno delo dva meseca.
Pod 3.: – poklicna šola elektro smeri
– starost nad 21 let
– delo v treh izmenah
– poskusno delo dva meseca.

Za objavljena dela se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni od objave oglasa na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Trgovsko podjetje
Merkur
veleželeznina n. sol. o.
Kranj
Koroška 1

TOZD Prodaja na debelo n. sub. o. Kranj
na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Prodaja na debelo objavlja javni razpis prostih del in nalog

pomočnika direktorja TOZD Prodaja na debelo

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- višjo strokovno izobrazbo ekonomske, organizacijske ali tehnične smeri ali
- srednjo strokovno izobrazbo ekonomske, komercialne ali tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- moralno-politične vrline

Kandidati naj pošljejo svoje prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh po objavi na naslov Trgovsko podjetje Merkur veleželeznina, n. sol. o., Kranj, Koroška 1., kadrovsko-socialna služba.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejetju odločitve.

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam JARKICE, dobre nesnice, stare dva meseca. Dobre Helena, Loka 4, Tržič 3001

Prodam 10 mesecev stare KOKOŠI, Mlakarjeva 58, Senčur 3089

Ugodno prodam dve visoki GARDEROBNI OMARI, OTROŠKO POSTELJICO in »POGRAD« Oblak Milena, Mestni trg 8, Škofja Loka, tel. 60-214 3102

JARČKE, odlične nesnice dobite – Goriče, Srednja vas 7 – Bidovec 3106

Prodam KRAVO s teletom ali 4 mesece brejo TELICO, Paplar, Sp. Dobrava 5, Kropa 3170

Prodam 8 betonskih STEBROV za kozolec, Lahovče 71 3171

Prodam STEDILNIK küppersbusch in kombinirano PEČ, Umnik, Zg. Duplje 3 3172

Prodam štiritonsko diatonično HARMONIKO, znamke prastor, Cuderman, Golniška 38, Kobarid 3173

Prodam črnobel TELEVIZOR – Niš in TOMOS avtomatic, Senčur, Štefotova 36, tel. 41-027 3174

Prodam TELEOBJEKTIV beroflex, f 2,8/135 mm, dobro vzdrževan. Informacije po tel. 60-541 int. 39 dopoldan ali Kamnitnik 18, Škofja Loka popoldan 3175

Prodam LES za ostreže – Apurove in MOLZNI STROJ, Naslov v oglasnem oddelku. 3176

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO, Resman, Frankovo 52, Škofja Loka 3177

Prodam STRUŽNICO US-B 225/1000, Pegam, Godešič 123, Škofja Loka 3178

Poceni prodam črnobel TV majon, 67, Tel. 25-849 popoldan 3179

Prodam BIKCA za rejo ali zakol, V zameno vzamem nekaj sena, SENO tudi kupim, Čirče 31, Kranj 3180

Kmetijsko
živilski
kombinat
Kranj

Za spomladansko sajenje nudimo:

- SADIKE ZELENJAVNIC
- SADIKE ZA OKENSKO IN BALKONSKO CVETJE IN
- SOBNE LONČNICE

Na Vrtnariji Zlato polje vsak dan tudi ob sobotah od 6. do 18. ure,
na Vrtnariji Stražišče vsak dan od 6. do 18. ure, v sobotah pa do 12. ure.

– PARKOVNO RASTLINJE

pa dobite na Vrtnariji pri pokopališču v Kranju.

Prodaja KŽK TOZD Kmetijstvo – Vrtnarija Kranj

Prodam novi PEČI hitrop 30.000 TE in TAM-STADLER, 35.000, brez boilerja, Naslov v oglasnem oddelku 3181

Prodam malo rabljeno ostreže (GRUŠT – »rimles«) in OPEKO bobovec, Luže 12, Senčur 3182

Prodam KRAVO s teletom, Arh, Sp. Gorje 159 (Polanc) 3183

Ugodno prodam SPALNICO in plinsko PEČ gibo ter preprogo, 3 x 2 m, Naslov v oglasnem oddelku 3184

Prodam kombiniran STEDILNIK, Jančar Albina, Stara c. 15, Kranj 3185

Prodam KRAVO molznico, Galsperšič, Valburga 8/a, Smednik 3186

Prodam JEKLENKI za plin in kisik ter komplet garnituro za varjenje, Informacije po tel. 21-896 – Kranj 3187

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 5 kW AEG, nov BOJLER, 80-litrski, gorenje, STEDILNIK küppersbusch, PEČ EMO 5 in ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH, Naslov v oglasnem oddelku 3188

Prodam 230 kosov cementne OPEKE, 20 x 40, Pivka 1, Naklo 3189

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavk: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljanske pravice, Ljubljana, Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Može Pijadeja 1, – Tekoči račun pri SDK v Kranju št. 4, vika 51500-603-31999 – Telefoni: n. št. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-840, komercialna – propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341, Naročnina za prvo polletje 1980 din 200, Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/73.

gospodarju dam dva
narega PSA. Vrhnje 12.
3190
nabe smrekove PLOHE.
na Gorenjskem
3191
tednov stare PUJSKE.
14. Lesce. telefon
3192
BALKONSKA VRATA
Loka - Jelobor.
termoband steklom
ter TELEVIZOR. Vel-
Senčur. Velesovska 26
3193
dobro ohranjeno DNEV-
(kavč, 3 fotelje, mizico)
OTROŠKO POSTE-
kubinske STOLE. Ogled
15. do 18. ure v torek in
Stošičeva 4, Kranj
3194
ceni prodam OBŽA-
dolžina 4 do 7 m ter ku-
vencos. Oblak Jože,
3195
popolnoma nov TELE-
APARAT, oranžne barve.
Informacije po tel.
3196
prodam par mladih PA-
Valburga 15. Smlednik
3197
prodam MARLESO-
NSKE ELEMENTE,
dolžini 5,6 m. Telefon
3 samo dopoldan do
3198
rabljeno STREŠNO
in špičak. Telefon
3223
prodam otroški AVTO-
varnostnimi pasovi. In-
tel. 42-129 3224

KUPIM

prodam LES za ostreže, v
12. Zibelnik, Bašelj 28,
3014
KOSILNICO reform ro-
Goričnik Anton, Stu-
3199
ohranjen HLADIL-
po možnosti gore-
3200

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj
n. sol. o. Kranj, C. JLA 2

eklepov Komisij za delovna razmerja naslednja prosta
naloge za nedoločen čas:

Tovarna olja Oljarica Britof

DELA, ADMINISTRATIVNA DELA IN
ZAPISNIKOV SAMOUPRAVNIH ORGANOV
pogoji: - administrativni tehnik, dve leti delovnih izkušenj
v administraciji

ELEKTRO-INSTALACIJSKIH DEL IN

EVANJE (ponovna objava)
pogoji: - delovodja elektro stroke, 1 leto delovnih izkušenj
v elektro stroki

skupnost skupnih služb

RAVA, KOORDINACIJA IN

INVESTICIJ
pogoji: - gradbeni inženir ali gradbeni tehnik, 1 oziroma
3 leta delovnih izkušenj v gradbeništvu

RAVA IN PRODAJA NA NIVOJU

ORGANIZACIJE, RAZISKAVE IN KOORDINACIJA
pogoji: - komercialist, dve leti delovnih izkušenj na ko-
mercialnem področju

naš pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjeva-
njem v splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA
14. dan po objavi.

Elektro Gorenjska
delovna organizacija
za distribucijo in proizvodnjo
električne energije, n. sub. o.
Kranj, JLA 6

TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske
n. sub. o. Kranj, Koroška 22
Komisija za delovna razmerja objavlja
prosta dela in naloge

v administraciji za nedoločen čas

končana administrativno-upravna šola

voznikiški izpit B kategorije.

ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov: DO Elektro
Kranj - TOZD Elektro razvod in transformacija Go-
Kranj, Kranj, Koroška 22, komisija za delovna razmerja
14. dan po objavi.

VOZILA

Prodajam R-4, letnik 1973 in nekaj
delov za NSU 1200. Bohinc Mirko,
Zapoge 17, Vodice 3224
Prodajam tovorno PRIKOLICO za
osebni avto. C. na Klanec 57, Kranj
3225
Prodajam ZASTAVO 750 lux, let-
nik 1974 in kombiniran OTROŠKI
VOZIČEK. Orehar, Naklo 131 3226
Prodajam LADO SL 1500. Prevože-
nih 28.000 km. Simič, Sorlijeva 10, te-
lefon 28-727, Kranj
Prodajam AUDI 60 L, letnik 1970,
C. Kokrškega odreda 17/b, Kranj
3029
Prodajam NSU 1200, letnik 1971,
Britof 171, Kranj 3030
Ugodno prodam eno leto in pol
star karamboliran RENAULT 4,
Golnik 62, Malijevo brdo 3124
Prodajam ZASTAVO 101, prevože-
nih 65.000 km. Barle Peter, Krašno-
va 5, za tovarno IBI 3128
Prodajam motor na pet prestav, za
7.000 din. Jančar Albina, Stara c. 15,
Kranj 3201
Prodajam ZASTAVO 1300, Praše 6,
Kranj 3202
Prodajam DYANO 6, letnik 1978,
Gorenjesavska 47, Kranj 3203
Prodajam 126-P, letnik oktober
1979. Informacije po tel. 81-537 3204
Prodajam ZASTAVO 750, letnik
1972. Informacije v popoldanskem
času po tel. 21-776 - Kranj 3205
Imam nekaj delov za NSU 1200.
Varl, Kamna gorica 66 3206
Prodajam MOTOR MZ, 250 ccm.
Sora 39/a, Medvode 3207
Prodajam ZASTAVO 101, letnik
1973, dobro ohranjeno, prevoženih
80.000 km. Ogled od 15. ure dalje.
Kocić Blagoje, Mlakarjeva 24,
Kranj 3208
Prodajam ZASTAVO 750, letnik
1971, Zadruga 1, Duplje 3209
Prodajam ZASTAVO 101, letnik
1975. Informacije dobijo interesi
v Bifeju na Golniku št. 71 3210
Prodajam ZASTAVO 750, Trstenik
33, Golnik 3211
Prodajam karambolirano ZASTA-
VO 101, cena po dogovoru. Bremšak
Janez, Gora 27/a, Komenda 3212

Prodajam karambolirano ZASTA-
VO 750, za 1 SM. Ogled možen
popoldan v Lescah, Dacarjeva 22.
Informacije po tel. 74-126 po 14. uri
3213

Prodajam karoserijsko obnovljen
FIAT 850. Prebačevo 42, Kranj
3214

SIMCO 1100, letnik 1973, prodam.
Informacije po tel. 064-26-744 po
19. uri. 3215

ZAPOSLITVE

V redno delovno razmerje takoj
sprejem 3 ELEKTRIKARJE.
Napast Polde, Cankarjeva 10, Ra-
dovljica 3221

STANOVANJA

Trosobno STANOVANJE s tele-
fonom in garažo v Škofji Loki, prod-
dam. Informacije vsak dan od petka
dalje po tel. 60-546 3158

V Škofji Loki ali bližnji okolici
vzameta v najem SOBO dve dekleti.
Naslov v Turističnem društvu Škof-
ja Loka 3216

Zakonca brez otrok iščeta večjo
SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe
pod šifro: Poletje 3217

Mlad par išče GARSONJERO,
eno ali dvosobno STANOVANJE,
tudi neopremljeno, za dobo 2 do 3
let, na relaciji Kranj-Radovljica.
Ponudbe pod šifro: Zaželjeno čim-
prej 3218

Za 5 let oddam v najem opremlje-
no SOBO. Celotna najemnina za 5
let znaša 15.000 din. Ponudbe pod:
Skromna soba in predplačilo ali te-
lefon 57-014 3219

POSESTI

V Kranju prodam STAREJŠO
HIŠO z gospodarskim poslopjem in
zazidljivo PARCELO na vrtu. Na-
slov v oglasnem oddelku. 3162

NAJDENO

V začetku marca sem našel v
avtobusu Voklo-Kranj ZENSKO
URO. Voklo 97, Senčur 3222

OBVESTILA

ZAMENJAM in POPRAVIM
vam zavore. Kurirska pot 6, Kranj
- Primskovo 2960
SERVIS! Za čiščenje stepihov,
tapisoma in itisona za zasebni in
družbeni sektor! Telefon 22-043 od
14. do 20. ure 3220

OSTALO

MLADOPOROČENCI POZOR! Z
lastnim vozilom kombi nudim pre-
voz svatov in omogočim glasbo za
svatovanje.

Organiziram tudi druge prevoze za
zasebni in družbeni sektor. Cenjene
ponudbe: Barle Peter ml., Krašno-
va 5, Kranj 3166

Podjetje za ptt promet Kranj

n. sol. o. Kranj, Poštna ul. 4
Delovna skupnost skupnih služb
o. sub. o. Kranj, Poštna ul. 4

objavlja prosta dela in naloge

1. UREJANJE TELEFONSKEGA IMENIKA IN
VODENJE NAROČNIŠKE EVIDENCE
za nedoločen čas in 1-mesečnim delom

Pogoj: - upravno-administrativna šola

2. KONTROLIRANJE PTT RAČUNOV
za določen čas, nadomeščanje delavke med bolniško in
porodniško odsotnostjo

Pogoj: - višja ptt šola

V kolikor se na oglas ne bo prijavil kandidat z zahtevano šolsko iz-
obrazbo se lahko sprejme kandidat z ekonomsko srednjo šolo.

Kandidati naj naslovijo prošnje na komisijo za delovna razmer-
ja DSSS. Prošnje sprejema 15 dni po objavi. Prijavljeni kandi-
dati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

V SPOMIN

23. aprila bo minilo leto dni
odkar nas je po težki bolezni zapustila
naša draga žena, mama in stara mama

**ANGELA
ROBLEK**

Hvala vsakomur, ki se ustavi ob njenem grobu in z dobro
mislijo počasti njen spomin.

Žalujejo vsi njeni!

ZAHVALA

ob izgubi drage mame, stare mame, tete in botre

FRANCKE ROBEŽNIK

iz Kutinove št. 2 - Kranj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znan-
cem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter številno
spremstvo na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo vsi njeni!

Kranj, 17. aprila 1980

ZAHVALA

Vsa polna upanja v življenje nas je zapustila draga sestra, teta in svakinja

MARIJA JERALA

Ob njeni prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, ki so se poslovali od nje, nam izrazili sožalje in darovali cvetje.

Najlepša hvala g. župniku za opravljen pogreb, pevcem za žalostinke, sosedoma Katarini
in Ivici za nesebično pomoč in dr. Stenšakovi za zdravljenje.

Žalujejo vsi njeni!

Zeje, Kranj, Senčur

ZAHVALA

Po kratki hudi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, praded in stric

FRANC PIPAN

iz Voklega

Za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence se zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem ter vsem,
ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo sosedom, delovnim kolektivom: tovarne Zvezda Kranj, Triglav konfekcija
Kranj in Tekstilindus Kranj; kakor tudi gasilskim društvom, godbi in pevcem. Iskrena zahvala za
opravljen obred župnikoma iz Vogelj in Senčurja

Žalujejo: žena Ana, sin Franc, sin Tone z družino, hčerki Vera in Milena z družinama ter drugo
sorodstvo

Voklo, 14. aprila 1980

Varčno tudi v zdravstvu

Letos bo za zdravstveno varstvo zbrano manj sredstev, zato bodo deloma ustaljene ukrepe v te vrste potrošnji občutili tudi uporabniki

V naslednjem mesecu se bo v gorenjski zdravstveni regiji povišal sedanji letos sicer že valorizirani prispevek uporabnika k posameznim zdravstvenim storitvam. Listo po novem popravljenih prispevkov (participacija) so sprejele skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti v gorenjskih občinah; s tem so se tudi uporabniki po svoje pridružili zahtevam ustaljenih ukrepov, ki posegajo tudi v zdravstveno varstvo.

Gorenjsko zdravstvo je začelo uvajati stabilizacijske ukrepe bolj ali manj uspešno že pred nekaj leti, lani pa so še posebej

zdravstvene skupnosti sprejele varčevalne ukrepe, ki naj bi zmanjševali vse oblike potrošnje zdravstvenega varstva. To je bilo potrebno, saj je že lani združeno delo za zdravstveno varstvo namenjal najnižje odstotke od dohodka in bruto osebnega dohodka med vsemi slovenskimi regijami. Manj tako za zdravstveno varstvo zbranega denarja z razmeroma nizkimi prispevnimi stopnjami pa je predvsem šlo v breme izvajalcev zdravstvenega varstva, po drugi strani pa so se varčevalni ukrepi poznali tako pri zniževanju bolniškega staleža, potrošnji zdravil in tudi nekaj manjšemu odlivu bolnikov na zdravljenje v druge regije.

Letošnje resolucijske omejitve skupne porabe so se seveda odrazile tudi na zbiranju sredstev za zdravstveno varstvo za leto 1980. Sredstva zdravstvenim delovnim organizacijam so se tako znižala za okoli 3 odstotke, povišali so se delovni normativi, zdravstvo ne bo moglo zaposlovati novih delavcev, kar vse naj bi se ob drugih ukrepih uresničilo v okviru razpoložljivih sredstev. Po drugi strani pa je seveda potrebno, da breme omejitvenih ukrepov, ki so kot posledica zmanjšanih prispevkov za zdravstveno varstvo, »udarili« izvajalce zdravstvenega varstva, nosijo tudi uporabniki. Letos prvič se namreč krejijo pravice uporabnikov, čeprav so bila sredstva za zdravstveno varstvo omejena že lani in tudi prej, vendar tako pač ne gre več. Doslej je bilo s participacijo v gorenjskem zdravstvu zbranih 5 odstotkov vseh sredstev za zdravstveno varstvo, letos bo kakor dotek več, saj bi povečana participacija po izračunu letos dosegla 17 milijonov din. S tem naj bi se vsaj deloma nadomestil izpad dohodka, ki nastaja zaradi

nizke prispevne stopnje, saj je ta na Gorenjskem v povprečju le 7,88 odstotka ali najnižja v Sloveniji.

Medtem ko participacija za posamezne storitve iz zdravstvenega varstva že doslej ni bila posebno različna med posameznimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi na Gorenjskem, bo tako tudi v prihodnje; le kranjska občinska zdravstvena skupnost združuje toliko sredstev, da ne bo treba zniževati nadomestil za boleznine od 90 na 85 odstotkov, kar bodo morale narediti ostale skupnosti.

L. M.

Referendum je uspel

Podnart - V nedeljo, 20. aprila, je bil v krajevni skupnosti Podnart referendum za petletno podaljšanje krajevnega samoprispevka. Od 656 volilnih upravičencev se je glasovalo 569 volilcev ali 86,74 odstotka. Drugi so bili opravičeno odsotni. Za samoprispevek je glasovalo 569 volilcev ali 86,74 odstotka vseh volilnih upravičencev, kar potrjuje veliko enotnost kranjčanov. Krajski so glasovali na sedmih voliščih takole: Češnjica 97 odstotkov volilcev, Prezrenje 96 odstotkov, Rovte 95 odstotkov, Zaloše 91 odstotkov, Ovsišče-Dobravica 91 odstotkov, Poljšica 83 odstotkov in Podnart 77 odstotkov. Prvi so zaključili glasovanje na Češnjici že ob 7. uri in 45 minut, ob 12. uri pa je bilo glasovanje zaključeno na vseh voliščih.

Na prvem referendumu, ki je bil 15. junija leta 1975 je glasovalo za samoprispevek 73,91 odstotkov volilcev, na drugem referendumu minulo nedeljo pa je glasovalo za samoprispevek 86,74 odstotka volilnih upravičencev, kar potrjuje vedno večjo enotnost krajevne skupnosti.

S samoprispevkom zbrani denar bodo porabili za fino asfaltno prevleko na krajevskih cestah, za preureditev doma kulture ter dokončno ureditev športnega igrišča za kulturnim domom, gradnjo parkirnega prostora pri pokopališču in druga dela.

C. Roznjan

Še bolj zavzeto

Kranj - V zvezi tabornikov Slovenije so lani dosegli pomembne uspehe pri uresničevanju programa organizacije predvsem na področju vzgoje članov. Utrdili in razširili so svoje vrste, v katerih je zdaj več kot 22.000 aktivnih članov. Kljub temu pa z delom niso povsem zadovoljni, zato so v soboto o njem kritično spregovorili na prvi seji republiške konference zveze tabornikov Slovenije v Kranju.

V zadnjem času so slovenski taborniki precej napora vložili v ustanavljanje novih taborniških enot ter občinskih konferenc in področnih oziroma medobčinskih zvez. Obsežen program svoje organizacije so lani uresničili z dejavnostjo po vodih, in sicer s taborjenji, pohodi, z zimovanji, izleti, s sestanki in drugo aktivnostjo.

Kot rečeno, pa z vsem tem niso zadovoljni. Kot je poudaril predsednik republiške konference zveze tabornikov Slovenije Ljubo Jasnič, je še vedno prevelik razkorak med teorijo in prakso. Republiško vodstvo organizacije je tudi preveč oddaljeno od osnovnih sredin. V razpravi so opozorili, da so ponekod še težnje po zapiranju in privatizaciji organizacije, ter se zavzeli za krepitve mednarodnih stikov, zlasti z zamajskimi Slovenci.

Na seji so izročili tudi najvišja jugoslovanska taborniška priznanja »zlata javorov lista« štirim posameznikom in dvema organizacijama. Med posamezniki sta priznanja prejela tudi Mila Oman iz odreda Šorsko polje iz Skofje Loke in Janez Kavari iz odreda Kriška gora iz Križev.

Neurejena okolica vrtca

Bled - Blejce še vedno hudo moti, ker okolica vrtca na Bledu še vedno ni urejena, čeprav si krajevna skupnost Bled stalno prizadeva, da bi okolico vendarle že ustrezno uredili. Ko so delegati krajevne skupnosti vprašali, kje je denar za ureditev, so dobili odgovor, da so sredstva zagotovljena. Vendar pa ne morejo več odlašati in čakati, zato so sprejeli sklep, da koordinacijskemu odboru za izgradnjo šol in vrtcev pri skupščini občine Radovljica postavijo vprašanje, zakaj okolice vrtca niso uredili že lani in kaj se je zgodilo z denarjem, ki so ga namenili za blejski vrtec.

D. S.

Okroglo - V nedeljo, 20. aprila, je bila pri spomeniku na Okroglem proslava v počastitev 38-letnice herojske borbe v okrogelski jami, katere so se udeležili predstavniki skupščine občine Kranj, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih odborov ZZB, ter krajski Nakla in okolice. Zaradi izredno slabega vremena je bila proslava odpovedana, toda, ker je obvestilo odajal le radio, Kranjčani in okoličani niso vedeli za odpoved proslave.

Slavnostna govornica je bila članica predsedstva Občinske konference ZSMS Kranj Nada Bogataj-Krzan. V svojem govoru je orisala dogodke v okrogelski jami pred 38 leti, v drugem delu govora se je pa govornica dotaknila problemov s področja mladinske organizacije ter nalog v prihodnje. Poudarila je potrebo po nenehni budnosti pri obrambi domovine in doslednem izvajanju načel neuvrščenosti.

Z Okroglega pa je v nedeljo krenila na šestdnevno pot po krajevnih skupnostih kranjske občine tudi lokalna štafeta mladosti. Z njo bomo poudarili pomen vloge požrtvovalnega boja mlade generacije za osvoboditev domovine in izvedbo socialistične revolucije med NOV in pripravljenost naše mladine, da pridobitve preteklega revolucionarnega boja varuje in razvija. - D. Papler

Pomoč v zagatah

Iz sklada skupnih rezerv gospodarstva kranjske občine naj bi letos s posojili ali dotacijami pomagali servisu osebnih vozil in mehanizacije Creine klavnici, TOZD Kmetijstvo KŽK Kranj, Živilom hotelu Creina, Alpetourovi TOZD potniški promet, krvavškemu rekreacijskemu in turističnemu centru in kranjski Savi - Želja veliko več od denarnih možnosti

Kranj - Skupne rezerve gospodarstva so pomemben element reševanja sprotne gospodarske problematike. Na sklad se obrača združeno delo v primerih, ko se pojavi izguba ali določeni načrti zaradi prepičlih posojil ne morejo biti uresničeni, pa so posojila rezervnega sklada dobrodošel izhod. Kranjski sklad je med letoma 1972 in 1979 odobril že nad 70 milijonov posojil ali dotacij. Med drugim so posojila prejeli kranjska klavnica, Alpetourve temeljne organizacije s področja turizma, potniškega prometa in servisa, Sava in Živila. Letošnji zahtevki za posojila in dotacije znašajo 52.073.591 dinarjev, na voljo pa je le 30 milijonov dinarjev, zato je pri razdeljevanju denarja potrebna preudarnost komu pomagati, da bodo sredstva gospodarno naložena in da bo prejel pomoč tisti, ki jo zaradi utemeljenih razlogov potrebuje.

Kranjčani predlagajo, da bi letos namenili servisu osebnih vozil in mehanizacije Alpetourve delovne organizacije Creina 7 milijonov dinarjev posojila, ker bo le tako ob pomoči banke in svolagateljev uresničena modernizacija servisa, letošnja prednostna nalozba. Precejšen del denarja sklada se namenja klavnici. Njen lanski položaj je bil težak tudi zaradi tega, ker je v splošni mesni krizi dobro oskrbovala trg, čeprav je zaradi neurejenosti tega področja silila v izgubo. Klavnica naj bi dobila 2.428.178 dinarjev do-

tacije, 242.181,8 dinarjev posojila in 4 milijone dinarjev za uresničitev sanacijskega programa, ki ga kranjski klavniški kolektiv ima. Rešitev ponuja v specializaciji gorenjske klavniške industrije, med katerimi sodi tudi združitev kranjske klavnice z Mesoizdelki Skofja Loka, pa bi prav tako krili del izgube. Letos so se pojavili problemi tudi v mladi proizvodnji temeljne organizacije Kmetijstvo KŽK Kranj. Sklad namenja temeljni organizaciji milijone posojila za odstranitev stenjen v poslovanju. Delovna organizacija Živila naj bi prejela 2,8 milijona dinarjev posojila, hotel Creina pa 2,5 milijona dinarjev, zaradi česar bo olajšana modernizacija hotela ter zagotovljeni boljši pogoji poslovanja. Enako vsoto kot hotel prejema na posodo tudi temeljna organizacija Potniški promet Alpetourve. Nujna je modernizacija voznega parka. Krvavški rekreacijski in turistični center naj bi prejel 3 milijone dinarjev posojila. Center nadaljuje z modernizacijo, kar je zaradi značaja nujno, čeprav je njegova obremenjenost s posojili že precejšnja. Pogoj za takšno vsoto je hkratna pridobitev bančnega posojila. Posojilo iz sklada gospodarskih rezerv prejema letos savska temeljna organizacija gumijasti tehnični izdelki. V organizaciji je zaradi težavnosti dela nujna modernizacija, zato ji bo 4 milijone posojila iz sklada velika pomoč.

J. Košnjek

ANČKE, METE, NUŠE, DARINKE IN DRUGE KRAVE

Kranj - Na minuli živinorejski razstavi na kranjskem sejmu sem bil prav močno presunjen. Ni me vznemirila živina lisaste in črno bele pasme, pretresla so me predvsem imena, ki jih naši živinorejci poklanjajo našim kravam.

Medtem ko so bile krave iz naših KŽKajev neenakopravne, ker imajo namesto poštenih imen le številke, so bile lahko krave zasebnih vzrejalcev, ki so kako nosne, saj je matrikatero dobila čisto ta pravo slovensko žensko ime. Da boste pač vedeli, da so minili časi pretežno Cik, Lisk in Šek! Zdaj so čisto moderne Ančke, Mete, Vanje, Nuše, Zave, Darinke in druge krave.

Ne vem, kako so se počutili razne Vanje, Ančke in Mete, ki so morda prisostvovali prihajanu soimenjakin, naj so bile še tako plemenite in visoko mlečne, a najbrž ne posebno prijetno.

Cisto moje osebno mnenje je, četudi je današnji čas drugačen, da vendarle kravam, tudi plemenitim, še najbolj pristojijo imena kot Samka, Liska, Brina

in druga korenita, živalim primerna imena in da naj bodo Ančke in Vanje in Nuše vendarle le in samo ženska imena.

DRVARNICA ZA SPOMIN

Gorje - Hodil sem po naših prelepih Gorjah, kjer se vsi trudijo, da bi spodobno asfaltirali vse ceste, tudi vaške, mimo blokov in tudi mimo bifjeja Mini. Na križišču pred bifjejem Mini pa stoji na pol podrta stara drvarnica. Ni ji imena bife za garalo, okrog te drvarnice pa je vse polno smeti in stare šare. No in zdaj, ko bodo vse druge asfaltirali, bo stara podrta najbrž ostala za spomin, okoli nje pa vse neasfaltirano, čeprav je tam gradnja že zaključena.

Ne razumem, kakšna sentimentalnost daje Gorjance, da drvarnice na noben način ne bodo odstranili in menijo, da jim je za ponos in za okras. Že lahko, da jih nanjo vežejo kaj več kakšni spomini, ampak meni in turistom, ki se vozimo mimo, se zdi rahlo odvečna, vsaj takšna, kakršna je danes. Seveda ni nujno, da upoštevajo moj namig in jo odstranijo, zaželeno pa bi bilo vendarle, da ne čakajo na to, da sama vzame klavno slovo.

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

TEHERAN - Vse iranske univerze so že nekaj dni zaprte. Zaprle so jih iranske oblasti zaradi študentskih spopadov. Spopadi so se začeli že v petek takoj po govoru člana revolucionarnega sveta Sajeda Ali Homenija. Ta je v petek namreč izjavil, da na univerzah ni prostora za slike Lenina in za srp in kladivo. Nadaljujejo se tudi spopadi v Kurdistanu.

BUKAREŠTA - V glavnem mestu Romunije sta se sestala generalni sekretar romunske komunistične partije Ceausescu in španske socialistične delavske partije Felipe Gonzales. Voditelja obeh partij sta se pogovarjala o pripravi na madridski sestanku evropske konference o varnosti in sodelovanju.

KRANJ - Kranjske družbenopolitične organizacije in skupščina občine Kranj sta večeraj priredila sprejem za kranjske hokejiste. Hokejisti Triglava so se namreč to hokejsko sezono uvrstili v prvo zvezno ligo.

BONN - Zahodnonemški kancler Helmut Schmidt je na zborovanju socialdemokratov v Kölnu znova poudaril vlogo protivojne politike. Schmidt je ponovil svojo znano tezo, da ima v sedanjem svetovnem položaju premajhno vlogo politika za preprečevanje vojne. V Kölnu je tudi poudaril, da velesilo o svojih interesih ne govorita dovolj odkrito.

-dh

Pred Kranjčani pomembna javna razprava Naj ne bo dveh obrazov

Kranjska občina začenja javno razpravo o osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne komunalne interesne skupnosti do leta 1985, vrednega 1195 milijonov dinarjev - Če želimo boljše komunalno, potem je treba zanjo prispevati in se za programe zavestno odločati, ne pa kot občani le terjati, na delovnem mestu pa odločati drugače!

KRANJ - Skupščina samoupravne interesne skupnosti je potrdila osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana komunalne do leta 1985. Z njim se bomo kmalu srečali v javni razpravi kot občani v krajevnih skupnostih, kot delavci v združenem delu in kot uporabniki ali izvajalci v najrazličnejših interesnih skupnostih. Karkoli v tej javni razpravi bomo, zanesljivo ne bodo ušle očem številke, ki pričajo, da gre za enega večjih projektov v zgodovini kranjske družbenopolitične skupnosti. Do leta 1985 lahko nadoknadimo tisto, kar je bilo v preteklosti zamujenega pri cestah, vodovodih, kanalizaciji in varstvu okolja nasploh, če bomo na osnovi izračunov iz leta 1978 zbrali 1195 milijonov dinarjev, od tega za ceste 785 milijonov dinarjev, za kanalizacijo 240 milijonov dinarjev in za vodovode 170 milijonov dinarjev. Cestni program obsega vso občino vključno z mestom in namere republiške skupnosti za ceste, vključene v takoimenovani 10-letni program izgradnje cest. Vodovodni program posega prav tako na območje celotne kranjske občine, kanalizacijski plan pa le na območje urbanističnega načrta Kranja (širše območje Kranja), druga naselja pa so izvzeta. Tu je vključen tudi nedavno sklenjen dogovor s Savskimi elektrarnami, vezan na gradnjo elektrarne pod Mavčičami. Projekt je grajen na osnovi najnovejše zakonodaje s tega področja in upošteva vsa dogovorjena in zagotovljena sredstva še pred oblikovanjem osnutka plana komunalne interesne skupnosti. Republiška skupnost za ceste zagotavlja 238 milijonov dinarjev, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča prinaša 145 milijonov, bencinski dinar 43 milijonov, cestnina 49 milijonov, prispevek za razširjeno reprodukcijo ob ceni vode in kanalizacije 65 milijonov dinarjev, amortizacija 25 milijonov dinarjev, investitorji naj bi prispevali 88 milijonov, Savske elektrarne pa zagotavljajo s posojilom 84 milijonov dinarjev. 475 milijonov še manjka in o njih se bo treba dogovarjati: za 244 milijonov posojila z banko in za 231 milijonov s temeljnimi organizacijami združenega dela, ki naj bi prispevale od čistega dohodka!

Te številke imajo globljo vsebino. Če jih bomo v kranjski občini želeli doseči, bo moralo prevladati spoznanje, da je to plan vsakega krajana, občana in delavca, da je to izraz potreb in da to ni zamisel ljudi iz komunalne skupnosti. Če hočemo imeti urejeno komunalno, potem moramo zanjo prispevati zavestno in ne v krajevni skupnosti le terjati in tarnati, na delovnem mestu pa kolebati ob odločitvah, ali prispevati ali ne. To je škodljiv primer dvojnosti. Resnejše kot doslej kaže prav tako jemati delegatske dolžnosti v skupščini in organih komunalne skupnosti, prav tako pa se zavedati, da kot občani ali kot delavci v združenem delu kot graditelji posegamo na nova področja, komunalno neopremljena. Dinar, namenjen za komunalno, je nujno uporabiti za ta namen in ne za drugega, ta dinar pa ne zagotavlja le boljših cest, kanalizacije in vodovodov, ampak predvsem naše dostojnejše pogoje življenja v urejenem okolju. Ker smo močnejši na to v preteklosti preveč pozabljali, je naša naloga to storiti sedaj. V javni razpravi tega ne kaže zanemarjati, ampak mora biti prav to v središču pozornosti!

J. Košnjek